

Amb tu feim Menorca

SUSANA MORA

Presidenta del Consell de Menorca
i candidata a la reelecció

PROGRAMA ELECTORAL
PSOE MENORCA 2023

VOTA

| **AMB TU FEIM MENORCA**

→ ECONOMIA	7
→ TURISME	20
→ MOBILITAT	29
→ HABITATGE	34
→ TERRITORI	38
→ MEDI AMBIENT	42
→ POLÍTICA SOCIAL	50
→ EDUCACIÓ	62
→ CULTURA	66
→ ACTIVITAT FÍSICA I ESPORT	73
→ JOVENTUT	77
→ BENESTAR ANIMAL	81
→ EINES DE GOVERN	83

Les menorquines i els menorquins hem sabut triar el nostre propi camí. Hem sabut mantenir l'equilibri entre el creixement econòmic i la preservació del paisatge, entre la conservació dels valors naturals i les tradicions de Menorca, i la incorporació ben decidida a la modernitat.

Hem avançat cap a la prosperitat i el benestar sense renunciar mai a la nostra manera de ser i de fer, sense malbaratar la cohesió social que és a la base de la nostra convivència.

Menorca viu un bon moment. Som on som perquè hem sabut fer les coses bé, amb el seny i la responsabilitat que caracteritza la gent de Menorca. La prosperitat d'avui és el resultat de la feina i l'esforç de moltes generacions i ha de ser la llavor del benestar de les generacions que vindran, que es mereixen viure en una Menorca com la que noltros estimam. Els i les socialistes hem estat sempre al costat d'aquest esforç col·lectiu de la societat menorquina i ens comprometem a continuar impulsant amb decisió les polítiques socials, econòmiques i territorials que han ajudat a definir la Menorca d'avui.

El progrés de Menorca ha estat impulsat des del primer moment per socialistes. Les polítiques de cooperació institucional i de protecció territorial i ambiental a través del PTI han estat empeses sempre per homos i dones socialistes. Així com ho han estat, també, les polítiques socials que han procurat el benestar de la gent gran, el creixement equilibrat dels infants i dels joves, la normalització de les persones amb diversitat funcional, tots els avenços aconseguits en qüestions d'igualtat.

Avui Menorca s'enfronta a nous desafiaments. El principal i més urgent és, sens dubte, el de l'habitatge, que impedeix a tantes persones viure d'una manera autònoma, que castiga el benestar de tantes famílies que, tot i el seu esforç, pateixen privacions per l'encariment desmesurat dels lloguers. Ens comprometem a dedicar tots els nostros esforços i els recursos necessaris a resoldre aquest greu problema.

Hem d'afrontar també el repte de gestionar l'èxit de la nos-

tra principal indústria, el turisme, mentre avançam progressivament en la diversificació econòmica i donam una sortida positiva als coneixements i l'empenta dels nostros joves més ben preparats.

Des de Menorca hem de ser capaços també de fer front a un repte que és global i que tenim l'oportunitat de liderar els i les menorquines: l'adaptació als efectes del canvi climàtic.

Sense descuidar mai, és clar, ni l'educació ni la sanitat, i fent un bon salt endavant en l'oferta de transport públic, en tot allò que va a favor del benestar i de la igualtat d'oportunitats. Hem avançat molt. Menorca és avui on volíem que fos. Som una societat cohesionada que confia en les seves pròpies forces, que sap fer les coses bé i que transmet seguretat a les persones que ens visiten.

Hi ha molt de camí fet i el rumb està traçat. Ens comprometem a impulsar les polítiques que ajudin a seguir avançant amb decisió per aquest camí que fins avui hem fet amb tu. Amb els valors de sempre i les forces renovades. Perquè el nostre compromís és amb tu.

TOTHOM HA DE PODER TENIR CA SEVA. Per açò posarem un sostre als preus dels lloguers, perquè tothom pugui viure amb dignitat amb el seu sou i perquè el jovent pugui emprendre el seu projecte de vida amb confiança. Destinarem 20 milions per fer habitatges socials i per ajudar el sector privat a construir pisos ben fets, amb un lloguer assequible o amb un preu màxim.

HEM DE SEGUIR ESTIRANT LA TEMPORADA TURÍSTICA. Els beneficis del turisme s'han de repartir millor, han d'arribar a més gent durant més mesos. Ho farem amb seny i mesura, perquè ningú no vol saturació. Per poder viure molts anys del turisme, hi hem de poder conviure.

DONAREM UNA BONA EMPENTA AL TRANSPORT PÚBLIC. Posarem més rutes i freqüències perquè tothom es pugui moure tot l'any en igualtat de condicions. I per ajudar a acabar amb la massificació dels espais més emblemàtics.

SENSE LA FEINA DE LA GENT DEL CAMP NO HI POT HAVER FUTUR.

Han de participar de la prosperitat del turisme fent, com sempre, bons aliments. Han de poder viure al camp i del camp, amb totes les oportunitats de la Menorca del segle XXI al seu abast.

EL JOVENT HA DE PODER TROBAR EL SEU PROPI CAMÍ A MENORCA.

Un camí amb noves oportunitats en una economia diversificada, que aprofiti els millors valors de Menorca sense fer-la malbé, on pugui trobar una casa a la seva mida/on prosperar i el benestar emocional que es mereix.

LA GENT GRAN HA DE PODER TRIAR, AMB DIGNITAT I LLIBERTAT.

Per açò hem de menester més residències arreu de l'illa i hem de garantir una atenció de qualitat. Però si volen quedar a casa seva també han de poder, amb tants serveis com necessitin. Perquè la generositat de la gent gran mereix la millor de les recompenses.

SOM RESERVA DE BIOSFERA PERQUÈ HO HEM SABUT FER BÉ.

Els recursos naturals com l'aigua no tenen preu. Hem de menester una energia neta. El paisatge no té recanvis. I hem de mantenir l'equilibri que ens distingeix amb el PTI, perquè en depenen la nostra prosperitat i el futur de Menorca.

MENORCA ÉS UNA ILLA D'OPORTUNITATS.

Tothom les ha de poder aprofitar per igual, amb equitat. Amb bones escoles i la millor sanitat, sense haver de sortir de l'illa. Amb seguretat i confiança. Perquè Menorca és de totes i de tots.

Amb tu, feim Menorca.

| ECONOMIA

L'economia de Menorca actua en un món global. La guerra a Ucraïna ha convulsat la tensió en els mercats energètics, ha compromès la recuperació econòmica iniciada després de la COVID-19 i ha provocat una inflació generalitzada. Hem de garantir la sostenibilitat i la viabilitat de les nostres empreses per tal de preservar els llocs de feina. I és necessari seguir apostant per la conservació ambiental, tot fent-la compatible amb el progrés econòmic dels principals sectors productius. Hem de continuar promovent els valors que ens han fet el que som avui: la gestió territorial i la diversificació econòmica. Volem continuar essent l'illa més protegida, l'illa amb una major distribució del sectors productius i l'illa amb manco desigualtat.

En aquesta nova visió del món empresarial i globalitzat en el que vivim és necessari incorporar les noves tecnologies, que tindran un paper rellevant en la diversificació i sostenibilitat econòmica de Menorca.

Hem d'aconseguir que tots els sectors econòmics es retroalimentin per enfortir-se mútuament amb l'objectiu que el desenvolupament econòmic ho sigui a tots els nivells: competitiu, productiu, ambiental, social, equitatiu i distributiu. S'han d'aconseguir sinergies entre tots els sectors perquè aquesta circularitat esdevengui el just equilibri social i econòmic.

→ FOMENT DE L'ACTIVITAT ECONÒMICA I INDUSTRIAL I LA DIVERSIFICACIÓ

→ Promourem les activitats artesanals, industrials, la professionalització, la innovació, la dinamització i la diversificació econòmiques, el cooperativisme, l'enfortiment de les sinergies entre els sectors econòmics, l'eficiència dels recursos, l'economia circular, la producció i la distribució baixes en carboni, el desenvolupament tecnològic en benefici del benestar i la qualitat de vida i la salut dels ciutadans, d'acord amb els

principis de la Llei de Menorca Reserva de Biosfera.

→ Impulsarem, des del principi de cooperació entre administracions, la simplificació, l'ordenació i la promoció de les línies públiques de suport en matèria d'inversió industrial, així com als centres tecnològics empresarials.

→ Fomentarem la cooperació empresarial, l'articulació d'agrupacions empresarials o clústers industrials, els tradeds clústers i l'economia col·laboradora com a instruments motors de la competitivitat.

→ Impulsarem la creació de l'Oficina d'Assessorament i l'impuls de la iniciativa econòmica, l'economia col·laboradora, l'agenda digital i els clústers prevista a la Llei de Menorca Reserva de Biosfera per tal de promoure l'emprenedoria i la competitivitat econòmica de l'illa. L'Oficina, que tindrà caràcter estrictament professional, haurà de ser gestionada de manera prioritària pels agents econòmics i socials.

→ Promourem l'especialització productiva i la reespecialització progressiva de les empreses industrials tradicionals de Menorca com a factor de diferenciació i de millora de la competitivitat.

→ Impulsarem els plans de reconversió de perfils professionals i tècnics industrials amb l'objectiu d'aprofitar els seus coneixements en nous sectors econòmics.

→ Continuarem fent feina pel retorn del talent menorquí mitjançant polítiques efectives, com incentius fiscals i ajuts de desplaçament, així com per iniciar l'activitat, que els permetin afrontar les principals necessitats que els dificulten establir-se novament a l'illa.

→ Impulsarem plans d'atracció de talent internacional per

tal que Menorca esdevengui un referent en la investigació científica, tècnica i social amb el suport a les iniciatives emprenedores i oferirem espais públics d'interrelació, diàleg i col·laboració amb l'objectiu de contribuir a la diversificació econòmica.

→ Impulsarem línies d'acció formatives específiques per a aturats de llarga durada, per a segones oportunitats i per a la incorporació de la dona en el mercat laboral en activitats industrials.

→ Desplegarem la xarxa de l'Internet de les Coses (IoT, per les sigles en anglès) pública (Smart Island).

→ Impulsarem, d'acord amb la Llei de Menorca Reserva de Biosfera, un pla estratègic de competitivitat i sectors industrials estratègics vinculats amb objectius i programes quantificats econòmicament i fixats temporalment.

→ Impulsarem la digitalització de les empreses i indústries de Menorca, així com aquelles estratègies de recerca, desenvolupament i innovació que afavoreixin el seu creixement econòmic, la incorporació de talent al teixit industrial i la creació de llocs de feina qualificats i estables.

→ Promourem la col·laboració entre empreses i sectors productius, la digitalització i la implantació de vies compartides de comercialització, així com de diferenciació dels productes menorquins.

→ Impulsarem, d'acord amb els ajuntaments, la creació d'espais públics que afavoreixin la creació de noves empreses, com espais de feina col·laboradora i laboratoris d'iniciativa empresarial, per tal de contribuir tant al desenvolupament econòmic diversificat com al retorn de talent.

→ Promourem polítiques que afavoreixin el relleu genera-

cional en els processos productius, mitjançant convocatòries que incentivin l'assessorament, la innovació i la digitalització.

→ Promourem una oferta formativa reglada i no reglada adequada al sector industrial i les seves necessitats que permeti donar resposta a la demanda de productes de qualitat i diferencials.

→ Obrirem nous nínxols de mercat en l'àmbit tecnològic, mediambiental i social per tal de crear noves sinergies econòmiques.

→ Promourem incentius per reduir els consums energètics vinculats als combustibles fòssils, potenciarem l'eficiència energètica i fomentarem l'ús d'energies renovables amb incentius i complements als ajuts d'implantació de plaques fotovoltaïques a les naus industrials.

→ **Comerç**

→ Establirem una línia d'ajuts per renovar i adaptar el nostre teixit comercial, amb ajudes per a la digitalització dels comerços de proximitat.

→ Impulsarem amb els ajuntaments nous plans de dinamització comercial, social i cultural dels municipis.

→ Seguirem impulsant les estratègies de foment dels productes de qualitat vinculats a les marques 'Made in Menorca' i 'Reserva de Biosfera' per tal de donar a conèixer i prestigiar els productes artesanals i industrials elaborats a Menorca, tot ajudant els productors i productores a guanyar competitivitat i presència en els mercats locals, nacionals i internacionals. En aquest sentit, mantindrem i potenciarem iniciatives com ara la Fira Arrels o la revista digital Oliagüa, i impulsarem espais dedicats als sectors professionals.

→ Artesania

→ Convertirem el Centre Artesanal de Menorca as Mercadal en un òrgan de promoció, formació, assessorament i venda per als artesans de l'illa.

→ Promourem els oficis tradicionals i artesanals, a través de la marca de garantia 'Artesania de Menorca', per posar en valor la tradició, la innovació i el producte artesanal i garantir el manteniment dels llocs de feina vinculats al sector.

→ Impulsarem la promoció dels productes artesanals de Menorca a través de convenis de col·laboració i acords amb les diferents associacions d'artesanía.

→ Sector nàutic

→ Donarem un nou impuls al sector nàutic en col·laboració amb les iniciatives públiques o privades que serveixin per millorar el sector, mitjançant l'ús del know-how en la construcció d'embarcacions tradicionals i modernes que ens situa en un escenari òptim per liderar el sector de la indústria menorquina en el camp de la nàutica. Afavorirem, d'aquesta manera, la reconversió de llocs de feina de sectors més dependents de l'estacionalitat turística.

→ Promourem les estratègies empresarials d'impuls de la motorització elèctrica de les embarcacions, així com de la reconversió elèctrica progressiva del parc existent com a nova via de negoci del sector nàutic tradicional.

→ Millorarem la qualitat de l'oferta dels serveis nàutics durant tot l'any, tot potenciant les activitats de manteniment i la hivernada d'embarcacions per tal d'aconseguir allargar la temporada d'activitat econòmica als nostres ports.

→ Agricultura i ramaderia

→ Promourem les polítiques públiques necessàries per consolidar l'agricultura i la ramaderia com a sectors estratègics de l'economia i el territori de Menorca, d'acord amb els principis de la Llei Menorca Reserva de Biosfera, tot procurant el benestar i la qualitat de vida dels professionals i de les seves famílies.

→ Continuarem impulsant el foment de la gestió agrària i ramadera sostenibles, la producció diversificada, de qualitat, ecològica i/o de productes locals.

→ Seguirem impulsant el Contracte Agrari Reserva de la Biosfera (CARB) com a eina de manteniment del nostre paisatge rural per tal que el camp pugui continuar el seu procés de modernització i diversificació, així com la seva adaptació a la lluita contra el canvi climàtic, amb la reducció de la generació de residus derivats de l'activitat i de la producció, la disminució al mínim de l'ús de productes químics, fitosanitaris i derivats que tenen efectes negatius sobre el nostre medi, l'ús responsable d'un recurs clau com és l'aigua, i la desplaçament dels entorns rurals.

→ Establirem ajudes per potenciar l'aprofitament de la biomassa i la neteja de marines amb l'objectiu de reduir els risc d'incendi als nostres boscos.

→ Promourem incentius per reduir els consums energètics vinculats als combustibles fòssils, així com el malbaratament energètic, i fomentarem l'ús d'energies renovables, amb incentius a aquelles pràctiques i sistemes agraris i ramaders que incorporin la capacitat de fixar CO₂ i realitzin un balanç positiu pel que fa a les emissions de gasos d'efecte hivernacle.

→ Continuarem proveint els agricultors i els ramaders, amb especial atenció als joves, de la formació necessària, eines i habilitats que els permetin la continuïtat de la seva activitat productiva tradicional, tot promovent els criteris de sostenibilitat i respectant el patrimoni social, cultural i paisatgístic de la Reserva de Biosfera i de Menorca.

→ Potenciarem i ampliarem l'oferta formativa del Centre de Capacitació Agrària i l'adaptarem a les noves demandes, especialment les dels joves agricultors, tot impulsant nous cicles formatius, així com línies de formació sobre agricultura ecològica i sobre innovació i l'experimentació vinculada als processos productius agraris, sempre d'acord amb les associacions agrícoles. En el mateix sentit, impulsarem la formació agropecuària sobre els mètodes de l'agricultura regenerativa, l'agroecologia, les races autòctones i les varietats locals.

→ Promourem i facilitarem l'accés a les activitats formatives, culturals i d'oci a la gent del camp, amb especial atenció als i les joves en edat formativa. En aquest sentit, impulsarem mesures compensatòries i correctores de l'aïllament en el món rural i de les dificultats en mobilitat afegides que impliquen viure enfora dels centres urbans a l'hora d'accedir a les activitats formatives, culturals i d'oci.

→ Promourem el manteniment de l'ús de les edificacions rurals com a residència habituals dels agricultors i de les seves famílies.

→ Potenciarem el cooperativisme dins el sector agroalimentari i pesquer, així com les estratègies de cooperació entre explotacions per tal de millorar la competitivitat i la innovació en els processos productius, així com la creació d'organitzacions de productors per tal que es vegin beneficiats de l'intercanvi de venda de productes dels socis d'aquestes organitzacions.

→ Promourem, a través de les associacions i cooperatives agràries, la possibilitat de compartir l'ús d'eines, màquines i equipaments d'ús agrícola especialitzat (com ara molins de blat, tafones, premses de raïm, eines de matances o per formatjar) entre les diferents explotacions agràries i ramaderes per tal d'afavorir possibles petites produccions complementàries i l'intercanvi de coneixements i experiències. Així mateix, afavorirem l'ús d'aquestes eines per part de potencials usuaris afeccionats a través de la difusió de la seva disponibilitat i com una opció que pugui ajudar a complementar el rendiment econòmic dels llocs.

→ Impulsarem noves formes de gestió de la producció i la transformació agrícoles i ramaderes, així com la digitalització dels processos productius i la comercialització.

→ Mantindrem l'accés del sector primari als ajuts del teixit productiu per innovació, formació, digitalització i inversió en els seus processos productius.

→ Fomentarem la creació d'una organització de productors de llet per afavorir la seva comercialització conjunta i la negociació dels seus preus, així com promoure la cohesió dels ramaders per tal d'arribar a acords i fer accions conjuntes que els beneficiïn a tots.

→ Seguirem impulsant la simplificació administrativa a través de la creació d'un sistema informàtic de gestió ramadera per tal de facilitar les gestions administratives des de les explotacions.

→ Impulsarem una línia de crèdit per garantir la liquiditat dels productors de llet de manera vinculada a les quantitats de producció de llet per tal de seguir donant suport a la viabilitat del sector.

→ Donarem suport a les organitzacions agràries en la seva tasca d'assessorament a les explotacions a través de la convocatòria d'ajuts a les organitzacions professionals agràries a partir d'una quantitat prefixada per soci per tal de superar mancances d'assessorament tècnic i comercial.

→ Promourem davant el Govern d'Espanya que, mentre la Unió Europea no suprimeixi la regla de minimis amb caràcter general, equipari els minimis en el sector primari als del sector industrial per fer tal de fer-lo més competitiu.

→ Afavorirem la vinculació de l'activitat turística amb el sector agrari, amb el foment d'activitats agrícoles, com ara les visites experiencials sostenibles en el sector primari de Menorca, com a font d'ingressos complementària a l'activitat primària. Facilitarem la promoció dels punts de venda directa a les explotacions agràries menorquines.

→ Col·laborarem amb la resta d'administracions per posar en marxa l'Observatori de cadena alimentària per tal que els productors rebin el preu just a la venda dels seus productes.

→ Donarem suport als ajuntaments per realitzar les inversions i millores necessàries per al manteniment, la conservació i la modernització dels escorxadors municipals, així com també en la gestió eficient del residus que generen amb l'objectiu de reduir el cost que suposa per als ajuntaments la despesa derivada de la seva eliminació i/o tractament.

→ Pesca

→ Promourem la transició de la flota pesquera professional amb port base a Menorca cap a una activitat pesquera de baix impacte, tot assegurant-ne la sostenibilitat mediambiental, econòmica i social a llarg termini. Així mateix, promourem les arts de pesca de baix impacte i la captura d'espècies que es

trobin en bon estat de conservació i no pateixin sobrepesca.

→ Establirem una línia d'ajuts per fomentar la reconversió innovadora de les barques d'arts menors i d'arrossegament per contribuir a la lluita contra el canvi climàtic i la generació de residus.

→ Mantindrem la línia d'ajuts a les barques de pesca per donar suport al sector a fer front a l'increment de preu del combustible.

→ Fomentarem la creació d'una Organització de Productors Pesquers (OPP) per tal que els pescadors i aqüicultors puguin agrupar-se i constituir-se en el mecanisme per a l'estabilització dels mercats, mitjançant auto-regulacions entre l'oferta i la demanda, així com per ser una eina per garantir la renda dels productors.

→ Dotarem el Servei Insular de Pesca dels recursos necessaris per garantir el bon funcionament de l'exercici de les seves competències i la millora del servei d'inspecció.

→ Promourem la cohesió del sector pesquer de Menorca i afavorirem l'associacionisme i el cooperativisme entre les confraries de pescadors, per engegar projectes conjunts i millorar sinergies pesqueres i comercials.

→ Seguirem amb la campanya informativa de pesca en col·laboració amb Leader Menorca per tal de conscienciar la població de les bones pràctiques pesqueres.

→ Potenciarem les estratègies d'informació en la comercialització de la producció pesquera amb l'objectiu d'informar el consumidor de la seva procedència.

→ Estudiarem la implantació de l'estratègia de l'aqüicultu-

ra, tècniques per dirigir i fomentar la producció de peixos i mol·luscos, com a via per a la diversificació del sector pesquer.

→ Producte agroalimentari

Els i les socialistes continuarem defensant el producte local, la sobirania alimentària i la salut pública dins del marc de sostenibilitat ecològica, tot garantint la traçabilitat ecològica completa dels productes alimentaris, des dels pinsos per alimentar els animals fins que el producte agroalimentari arribi a la taula.

→ Fomentarem les indústries de transformació agroalimentària, així com la implantació d'aquelles dedicades al processament de productes de quarta gamma.

→ Potenciarem les estratègies de qualitat del producte menorquí i la seva comercialització, amb el suport a la denominació d'origen del formatge Mahón-Menorca i incrementarem la promoció i apertura de nous mercats per al nostre formatge. Així mateix, promourem la identificació geogràfica protegida de l'oli fet a Menorca i estudiarem la viabilitat de noves denominacions de nous productes, com ara la mel, la sobrassada i la carn-i-xulla, entre d'altres, així com la introducció de més productes alimentaris de Menorca en el Catàleg d'aliments tradicionals de les Illes Balears.

→ Potenciarem, de la mà dels productors, les estratègies de comercialització diferenciada dels productes agroalimentaris per tal de continuar diversificant els mercats potencials i afavorirem la reputació de Menorca com a destí de turisme gastronòmic i de qualitat.

→ Recolzarem la unificació de criteris i marques comercials que facin del producte menorquí un producte exclusiu i únic, tot posant de relleu la seva qualitat i proximitat.

- Promourem el consum de productes de l'illa entre la població, les diverses institucions públiques i el sector privat.
- Impulsarem campanyes de promoció del producte de proximitat i de temporada, a la vegada que promourem la producció de productes sans, en el sentit d'utilització de menys agents nocius per a la salut de les persones, i promourem campanyes per a la conscienciació d'hàbits d'alimentació saludables a tots els nivells, especialment entre la població jove.
- Impulsarem projectes d'experimentació encaminada a una alimentació més sostenible de la nostra societat (Rural Lab), amb el Centre de Capacitació Agrària com a punt de referència agroalimentari de Menorca.

| TURISME

→ És imprescindible conservar la capacitat de generar feina i riquesa que té el turisme. Per tal que açò sigui possible, hem de mantenir l'activitat turística més tradicional de Menorca, ja que en depèn moltíssima gent, mentre anam avançant en la millora del nostre model econòmic, que ha d'estar cada vegada més lligat a la qualitat i l'allargament de la temporada turística. Així, hem d'anar aprofundint en la transició entre aquest model més clàssic vinculat primordialment a l'oferta de 'sol i platja' i un sistema mixt on vagin guanyant més força les demandes vinculades als valors naturals, paisatgístics, patrimonials i culturals de Menorca.

→ Per açò, hem de ser capaços de regular amb èxit els fluxos turístics per tal de garantir la bona mesura de les infraestructures, la qualitat ambiental dels recursos essencials, la capacitat de resistència dels espais naturals de més valor, la cohesió social i l'accés al benestar i les oportunitats. Així mateix s'han de garantir els drets capitals com ara un habitatge digne i assequible per a les menorquines i els menorquins, a la vegada que afavorim la reputació de la nostra illa en millorar l'experiència dels nostres visitants.

→ Hem de continuar fent feina, per tant, per evitar la concentració de turistes durant els mesos de juliol i agost i afavorir la seva arribada al llarg de tot l'any. D'aquesta manera asseguram un menor impacte sobre recursos com l'aigua i l'energia i en la gestió de residus, mentre evitam la precarietat i fomentam l'estabilitat laboral.

→ **Producte turístic**

→ Impulsarem, d'acord amb els agents econòmics i socials, totes les vies de promoció i comercialització turístiques que afavoreixin l'estirament de la temporada per tal de continuar avançant en el procés de desestacionalització i ajudar a desconcentrar l'activitat turística en els mesos d'estiu. En

aquest sentit, continuarem potenciant la difusió de les modalitats d'oferta turística que afavoreixen aquesta desestacionalització, així com totes les vies de col·laboració amb el sector que afavoreixin l'increment de la rendibilitat i l'ocupació laboral turística i comercials sense afegir intensitat als mesos centrals de l'estiu.

→ Promourem la diversificació dels potencials mercats emissors per tal de disminuir la dependència dels tradicionals grans països, així com dels operadors turístics, amb l'objectiu afegit d'ampliar el període anual de l'activitat turística. Així, continuarem impulsant accions de comàrqueting per connectar Menorca amb els mercats emissors més importants per a l'illa, consolidarem les rutes tot l'any amb les ciutats de Londres i París, maldarem d'atreure països emissors de visitants amb períodes de vacances fora de l'estiu i destinarem els esforços i els recursos a la promoció turística al llarg de tot l'any.

→ Seguirem fent feina amb el missatge que Menorca es pot gaudir els 365 dies de l'any, gràcies als petits plaers que ofereix l'illa. També potenciarem fites tan rellevants com la candidatura de la Menorca Talaiòtica com a patrimoni mundial de la UNESCO o el 30è aniversari de la Reserva de la Biosfera, i impulsarem la redistribució de fluxos turístics en equilibri per a l'economia, la societat i el territori de l'illa de Menorca.

→ En col·laboració amb els ajuntaments, ampliarem i dotarem de serveis els productes turístics actius durant tot l'any. D'aquesta manera diversificarem i aconseguirem una bona redistribució del flux turístic per evitar la concentració en punts concrets. En aquest mateix sentit, fomentarem experiències turístiques vinculades a l'agricultura i la ramaderia i seguirem impulsant projectes com ara Menorca Regió Europea de Gastronomia, que reconeixen i difonen la qualitat dels nostres productes, la nostra cultura gastronòmica i la tradició.

→ Apostarem per altres sectors que puguin dinamitzar l'economia local, com és el cas de la Menorca Film Commission. La nostra illa, amb les seves característiques i recursos, es converteix en un plató al natural que ofereix la possibilitat de ser l'escenari per produccions audiovisuals els 365 dies de l'any. L'objectiu és atreure productores nacionals i estrangeres que dinamitzin l'economia local i generin oportunitats tant en el sector de la producció audiovisual local, com en les empreses de serveis, comerç i allotjament.

→ Continuarem recuperant espais emblemàtics per tal que Menorca es posi al capdavant del turisme de negocis, reunions, incentius, conferències i exposicions i, així, continuar el procés de desestacionalització.

→ Potenciarem el retrobament d'un segment de turista que cerca l'exclusivitat i els beneficis personals que aporta el ritme de l'illa per tal com genera riquesa i oportunitats de negoci als residents, a la vegada que gaudeix de la destinació d'una manera discreta i amb poc impacte.

→ Impulsarem, d'acord amb els agents econòmics i socials i de manera especial amb els sectors de la restauració i el comerç, mecanismes i vies d'ordenació voluntària de l'activitat en els mesos de baixa demanda turística. Es tracta de fer compatible el descans hivernal amb la garantia d'una oferta suficient, en benefici tants dels residents com dels turistes que elegeixen Menorca durant el període en què l'oferta de costa roman tancada.

→ Apostarem per l'ètica com a valor afegit al producte turístic. Els turistes han de ser conscients de la seva contribució al desenvolupament sostenible d'una destinació compromesa amb el benestar dels residents, amb la preservació del territori i dels recursos naturals i amb el foment de la cultura pròpia com elements d'identitat que hem de conservar tant

per a les generacions de menorquines i menorquins que ens segueixen com per als futurs visitants. Per açò, seguirem fomentant el coneixement de la marca Reserva de Biosfera per tal que els nostres visitants siguin conscients que, amb la seva

→ Ordenació de l'activitat turística

L'ordenació de l'activitat turística s'ha de continuar fent d'acord amb el model turístic de Menorca i la seva estratègia de desenvolupament, des del màxim respecte al paisatge i el patrimoni natural, històric i cultural. Hem de respectar els límits de la capacitat de càrrega turística de l'illa per tal de garantir la continuïtat de la qualitat com a destí i en benefici de la gent de Menorca, procurant sempre l'acord amb els agents econòmics i socials i amb l'objectiu d'estirar encara més la temporada en benefici de la desestacionalització.

→ Revaluarem la capacitat màxima de càrrega de l'illa per tal d'iniciar amb coneixement de causa un procés de debat social sobre els possibles límits del creixement.

→ Incrementarem el control de l'oferta de lloguer il·legal, especialment greu a les zones declarades no aptes, ja que, endemés de generar una oferta excessiva i irregular, té una incidència molt greu sobre l'encariment del preu del lloguer de l'habitatge residencial. Per fer-ho, continuarem reforçant les campanyes i els mecanismes de control, tot reforçant encara més els serveis d'inspecció.

→ Regularem la comercialització turística d'habitatges a partir de paràmetres de qualitat.

→ Limitarem l'entrada de vehicles a l'illa, així com les flotes dels cotxos de lloguer, d'acord amb les disposicions de la Llei de Menorca Reserva de Biosfera i a partir de les estratègies de sostenibilitat ambiental i social, així com de la protecció de la qualitat de Menorca com a destí turístic diferenciat. En

el mateix sentit, impulsarem una xarxa de transport públic moderna i eficient que garanteixi en tot moment la mobilitat turística de manera suficient, així com l'accés ordenat als indrets d'especial rellevància de l'illa.

→ Regularem, d'acord amb les disposicions de la Llei de Menorca Reserva de Biosfera, l'entrada d'autocaravanes, i només admetrem aquelles que tinguin reserva a un càmping autoritzat o una plaça reservada a un pàrquing municipal habilitat per a aquest tipus de vehicle, així com el seu lloguer.

→ Impulsarem la recuperació d'establiments obsolets, d'acord amb el sector, per tal que es reconverteixin o puguin tenir nous usos adaptats a les necessitats, tot mantenint els criteris establerts a les regulacions sobre l'oferta turística del Pla Territorial Insular.

→ Seguirem fent feina en el condicionament dels espais i els serveis públics, de manera especial a les zones turístiques, que han de poder disposar d'espais més ben conservats i accessibles i amb els serveis adequats per satisfer les necessitats de la demanda turística actual.

→ Afavorirem la modernització dels establiments d'allotjament i la possibilitat de reconversió a través de noves fórmules de comercialització.

→ Impulsarem el compliment efectiu de la Llei de Turisme de les Illes Balears, de l'Estratègia Europea de Turisme Sostenible i dels Plans de Circularitat per part dels establiments d'allotjament turístic, perquè l'aplicació efectiva de mesures de reducció de l'impacte mediambiental i l'ús de recursos a les instal·lacions turístiques, la protecció de la seguretat i la salut en els llocs de feina i l'increment del consum de productes locals, endemés dels evidents beneficis que per elles mateixes representen, actuïn en favor de la reputació dels

establiments i, en conseqüència, de la destinació turística Menorca.

→ Farem feina en la digitalització del sector turístic per redistribuir els fluxos, i en la digitalització i el monitoratge d'indicadors bàsics per continuar sent una destinació turísticament sostenible.

→ Implementarem eines d'informació (aplicacions) en temps real i reserva per tal d'adaptar la demanda de les visites a platges verges i espais d'interès natural d'acord amb la capacitat de càrrega i de manera que s'evitin els fluxos i mobilitats induïdes innecessàries.

| MOBILITAT

Menorca necessita un sistema de transport públic pensat i dissenyat per resoldre les necessitats dels residents, amb capacitat de competir amb el vehicle privat i que compti amb la flexibilitat per adaptar-se als increments de demanda provocats per la temporada turística alhora que es doti dels equipaments necessàries per garantir una òptima qualitat de servei.

→ La mobilitat ha de respondre a les necessitats de les persones d'acord amb les condicions de la demanda objectiva i en benefici de l'accés a la igualtat d'oportunitats. Ha de ser compatible amb les activitats econòmiques, formatives, culturals i laborals de l'illa. Hem d'afavorir una mobilitat turística més sostenible i de qualitat.

→ Regularem l'entrada de vehicles a l'illa, amb especial atenció als destinats al lloguer i aquells que afavoreixen l'increment objectiu de visitants, com ara les autocaravanes. Ho farem des del diàleg amb els agents econòmics i socials, tot garantint l'activitat econòmica reglada i el manteniment del model.

→ Articularem mecanismes d'accés als principals espais d'interès natural i paisatgístic (platges no urbanitzades i indrets d'alt valor i patrimonials) a partir d'una oferta suficient de transport públic adaptada a la capacitat objectiva de càrrega d'aquests espais i de manera coordinada amb les possibilitats d'accés per la mar.

→ Impulsarem una xarxa de transport públic que ens permeti una gestió d'alta qualitat de la mobilitat vinculada a les activitats turístiques, adaptada sempre a la demanda objectiva i que afavoresqui l'accés a totes les ofertes que Menorca brinda als nostros visitants.

→ Implementarem eines d'informació en temps real per tal d'adaptar de manera eficient i flexible l'oferta de transport

públic a la demanda objectiva en tot moment.

→ Augmentarem la freqüència i els horaris dels autobusos, especialment a l'hivern i en les línies menys cobertes actualment, amb l'objectiu de comunicar millor els pobles i les urbanitzacions més enfora de la carretera general, així com també implantarem un connexió directa entre Ciutadella i l'aeroport adaptada a les necessitats dels usuaris.

→ Incrementarem les freqüències de la línia troncal Maó-Ciutadella i adaptarem els horaris a les necessitat laborals i d'oci de la població.

→ Unirem els ports de Maó i Ciutadella amb les estacions de busos d'ambdues ciutats amb horaris adaptats a les sortides i arribades dels vaixells.

→ Dissenyarem les freqüències dels nuclis tradicionals amb les zones turístiques amb l'objectiu de donar resposta als treballadors de temporada.

→ Redefinirem la connectivitat en el triangle Maó - Sant Lluís - es Castell amb l'objectiu d'incrementar freqüències, garantir una encertada connexió en tots els equipaments i atracar els tres nuclis tradicionals a les zones turístiques.

→ Adaptarem les aturades a les persones amb mobilitat reduïda, mentre que millorarem el sistema d'informació al usuaris mitjançant la instal·lació de pantalles i la posada en funcionament d'una APP on s'informarà sobre la ubicació dels serveis en temps real.

→ Dissenyarem, d'acord amb els ajuntaments, un pla d'aparcaments dissuasius i l'integrarem en el nou sistema de transport públic amb l'objectiu impulsar l'intermodalitat, no tan sols amb el vehicle privat, sinó també amb les bicicletes i

bicicletes elèctriques.

- Establirem la gratuïtat del transport públic per persones menors d'edat, joves, jubilats i col·lectius vulnerables mitjançant el mecanisme que regula el sistema de targeta de transport.
- Resoldrem de manera especial les necessitats d'accés a les oportunitats formatives i educatives.
- Farem possible, juntament amb el Govern de les Illes Balears i l'Ajuntament de Ciutadella, l'estació d'autobusos a aquest municipi per millorar el servei de transport públic de passatgers.
- Garantirem el servei públic i la funció social del taxi mitjançant una oferta àgil i suficient en la qual tinguin prioritat d'accés aquelles persones que més ho necessiten.
- Promourem la mobilitat elèctrica a tots els mitjans de transport, tant públic com privat, amb punts de recàrrega tant a les zones urbanes com als centres de concentració d'activitat turística.
- Impulsarem un pla insular de vials destinat a implantar una xarxa de carrils bici i vies i camins destinats a les bicicletes que uneixi tots els nuclis urbans i aquests amb les principals zones turístiques de costa.
- Promourem el Plans de Mobilitat Urbana Sostenible dels municipis per tal de convertir Menorca en referent de la mobilitat sostenible.
- Impulsarem la finalització de les obres de la carretera general, així com la millora del traçat de la xarxa de carreteres amb criteris de seguretat, suficiència i ambientals per tal

de garantir l'accés a totes les oportunitats que l'illa brinda als residents. Per açò, seguirem fent feina en la definició d'un model de carreteres adaptat a les necessitats de la demanda d'acord amb els criteris de desenvolupament sostenible que determina la nostra condició de Reserva de Biosfera.

| HABITATGE

→ HABITATGE

L'accés a l'habitatge és un dels majors problemes als que s'enfronten moltes famílies menorquines i, de manera especial, la gent jove que vol iniciar el seu propi projecte de vida. Hem de donar resposta a aquesta urgent necessitat.

Només podrem resoldre el problema de la manca d'habitatge i el seu encariment desmesurat si aplicam un conjunt de mesures de caràcter econòmic, social i urbanístic ben combinades. Són necessàries mesures de xoc que resolguin de manera ràpida els problemes més urgents i socialment més greus, però també hem d'avançar amb mesures estructurals que ens ajudin a solucionar la greu manca d'habitatge, amb la regularització dels preus per tal que siguin assequibles per a la gran majoria.

→ Ens comprometem a destinar un mínim de 20 milions en quatre anys a la compra de sòl, edificis no acabats i habitatges no ocupats per destinar-los a les diferents polítiques d'habitatge que puguin revertir directament sobre l'accés a l'habitatge dels menorquins i les menorquines.

→ Impulsarem la construcció d'habitatges sobre sòls públics a través de fórmules de col·laboració publicoprivada per destinar-los a lloguer assequible, amb preus màxims fixats legalment, destinats als residents.

→ Apostarem per uns nuclis tradicionals més compactes, revisarem les alçades màximes i fixarem una major densitat residencial a través de normes extraordinàries, per generar, així, més habitatge i que sigui assequible, sempre d'acord amb els ajuntaments i en aquelles zones urbanes on sigui compatible amb el manteniment de la fesomia tradicional dels centres històrics.

→ Agilitarem la declaració de Menorca com a zona de mer-

cat tensionat per tal que es pugui aplicar la limitació de preus màxims de lloguer i la resta de mesures previstes a la llei pel dret a l'habitatge estatal.

→ Garantirem l'accés a l'habitatge de protecció oficial (HPO) de lloguer social a tots els nuclis urbans amb la cessió a l'IBAVI de sòl ubicat als municipis on no hi hagi solars residencials públics.

→ Potenciarem les actuacions inspectores en matèria de detecció de lloguers turístics il·legals als nuclis urbans i establirem fórmules que facilitin la recuperació de la funció social d'aquests habitatges.

→ Garantirem que el 50% de tots els habitatges que es facin als sòls urbanitzables siguin habitatge de protecció oficial (tant d'iniciativa pública com privada) a través de normes urbanístiques extraordinàries que agilitin el seu desenvolupament.

→ Establirem incentius i ajudes per tal que els propietaris d'habitatges els destinin al lloguer amb preus assequibles.

→ Exercirem, des del Consell, els drets de tempteig i retracte sobre els sòls, edificis, habitatge de protecció oficial i habitatges de grans tenidors per adquirir-los al millor preu i destinar-los a polítiques públiques d'habitatge pròpies.

→ Possibilitarem a través de normes extraordinàries que els locals comercials als nuclis tradicionals es puguin convertir en habitatges, sempre d'acord amb els ajuntaments.

→ Col·laborarem amb els ajuntaments per quantificar i diagnosticar la problemàtica dels habitatges desocupats i establir incentius que possibilitin la seva incorporació al mercat de lloguer.

- Donarem suport a noves formes d'habitatge, com l'habitatge compartit, i fomentarem aquestes alternatives per al col·lectiu de la gent gran.
- Ampliarem el catàleg de serveis que ofereix l'oficina d'acompanyament en matèria d'habitatge més enllà dels programes de lloguer ètic per tal que sigui un veritable servei de consulta sobre habitatge per als ciutadans.
- Acompanyarem i col·laborarem en la tramitació de les diferents ajudes al lloguer d'habitatge i el bo jove.
- Fomentarem altres solucions residencials alternatives a l'habitatge, com l'allotjament dotacional, tant d'iniciativa privada com pública, per atendre necessitats diferents a l'habitatge habitual.
- Inclourem entre els col·lectius prioritaris als que s'ha de destinar l'allotjament dotacional als funcionaris i treballadors de reforç de serveis essencials desplaçats temporalment a l'illa, per facilitar així una adequada dotació dels serveis públics i una atenció de qualitat als residents.
- Elaborarem un nou decret d'habitabilitat propi per a Menorca que permeti adaptar els habitatges a les nostres necessitats.
- Apostarem, des de les administracions públiques, per la promoció de les cooperatives d'habitatge en règim de cessió d'ús i altres models no especulatius d'accés a l'habitatge.
- Fomentarem la rehabilitació de barriades i habitatges ja construïts per millorar la sostenibilitat, l'eficiència energètica i l'accessibilitat, amb habitatges dignes i de qualitat.

| TERRITORI

Els i les socialistes defensam el model territorial amb el qual es va marcar la identitat menorquina a través del Pla Territorial Insular del 2003, amb la promoció de l'equilibri entre el desenvolupament econòmic i social, el benestar de la població i de les persones que ens visiten i la preservació del territori i el medi natural.

Així ho hem fet amb la revisió del PTI, document marc que recull aquest model que les menorquines i els menorquins ens sentim tan nostre i que hem revisat segons la realitat dels darrers anys en àmbits tan claus com són la sostenibilitat, l'habitatge i la gestió del turisme.

Som conscients de l'honor i el privilegi de poder viure en una illa amb la riquesa natural de Menorca, amb uns ecosistemes, uns paisatges i una qualitat de vida únics, però, alhora, també hem de tenir ben presents les seves fragilitats i limitacions. És la nostra obligació i responsabilitat posar en valor aquest privilegi i fer el possible per protegir-lo amb un model territorial que preserva la nostra identitat com a Reserva de la Biosfera.

Volem seguir preservant i protegint l'essència del nostre sòl rústic i el medi ambient, i defensant per damunt de tot la riquesa agrària i rural, però permetent, alhora, la convivència de manera coherent amb el turisme i el desenvolupament econòmic de la nostra societat.

→ Redactarem i aprovarem el Reglament d'Urbanisme que desenvolupi la Llei d'Urbanisme de les Illes Balears, instrument que, entre altres coses, permetrà unificar criteris a l'hora de tramitar llicències, autoritzacions i permisos tant als ajuntaments com al Consell Insular de Menorca.

→ Establirem mecanismes de cooperació amb els ajuntaments i el Col·legi d'Arquitectes per tal impulsar l'agilitat administrativa de la concessió de llicències de construcció sempre amb garantia de la seguretat jurídica del procés.

→ Posarem en marxa, al Consell Insular de Menorca, la Oficina PTI, que s'encarregarà de donar suport directe als ajuntaments perquè puguin adaptar els seus planejaments urbanístics al Pla Territorial Insular, així com de la redacció dels diferents plans especials que s'han de dur a terme a l'illa i de l'assessorament al ciutadà en matèria urbanística.

→ Seguirem impulsant la coordinació entre totes les administracions amb l'objectiu de facilitar i agilitar el servei al ciutadà en les tramitacions i les gestions urbanístiques per minimitzar-ne els terminis d'espera.

→ Modificarem els instruments territorials necessaris per recollir la reavaluació de places turístiques totals de l'illa de Menorca.

→ Finalitzarem el traspàs de competències en l'àmbit de litoral i costes i engegarem la redacció de la reglamentació corresponent.

→ Establirem uns indicadors actualitzats de l'estat i l'evolució dels recursos naturals de l'illa, així com de les altres dades necessàries per poder escometre posteriors actuacions amb el previ diagnòstic d'objectius.

→ Dotarem el Departament d'Ordenació Territorial dels recursos necessaris per dur a terme les inspeccions i el seguiment del compliment de les mesures ambientals establertes a les diferents autoritzacions donades en sòl rústic.

→ Planificarem, impulsarem i redactarem els diferents plans directors sectorials en matèria d'infraestructures i equipaments que permetin ordenar l'illa amb una visió de conjunt.

→ Seguirem impulsant l'agilitació i la simplificació de la tramitació administrativa de les llicències en edificacions en sòl

rústic que hem iniciat amb la supressió del tràmit d'ERE (Edificacions en Règim Especial), que permetrà els ajuntaments donar les llicències sense l'informe previ del Consell Insular, el qual simplement haurà d'incorporar les edificacions a l'Inventari d'Edificacions en Sòl Rústic.

➔ Impulsarem la regularització dels nuclis d'hortals a través del foment i l'assessorament en la redacció dels plans especials per part de les associacions de propietaris en els terminis establerts i, en tot cas, procedirem a la subrogació del procediment.

| MEDI AMBIENT

Els socialistes i les socialistes sempre hem apostat per una Menorca sostenible des del diàleg i el consens social. La nostra societat ha de seguir impulsant els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030 de les Nacions Unides, que ens permet un desenvolupament sostenible integral i multidimensional i assegura la sostenibilitat social, econòmica i mediambiental en el marc del propi model menorquí. Hem de continuar liderant la definició d'un model propi de Menorca en gestió de recursos com ara l'aigua i l'energia, així com dels residus que generam. Tot açò, amb la consciència que l'activitat econòmica de l'illa està molt concentrada en els mesos d'estiu, cosa que genera un increment temporal significatiu del consum dels recursos i obliga a adaptar els sistemes per a la seva gestió també en funció d'aquesta temporalitat.

Avançam cap a la transició ecològica amb l'accent en el diàleg i la participació dels sectors productius, de la ciutadania i de les administracions locals i supramunicipals competents en les diferents matèries afectades. Des del 2003, el Pla Territorial Insular ha definit un model de desenvolupament clau per garantir una de les funcions bàsiques de les declaracions Reserva de Biosfera: el manteniment d'un equilibri entre el desenvolupament econòmic i social de Menorca i la preservació del nostre patrimoni natural.

La consolidació dels principis ambientals que hem anat implantant tant a Menorca com a les Illes Balears ha fet possible que la passada legislatura s'aprovàs un marc normatiu pioner protagonitzat per la Llei de Canvi Climàtic, la Llei de Residus de les Illes Balears i la Llei de Menorca Reserva de Biosfera. Ara, emperò, hem de ser més ambiciosos amb els objectius i l'aplicació de la normativa aprovada.

→ Menorca Reserva de Biosfera

La Llei de Menorca Reserva de Biosfera pretén consolidar els principis de la declaració de la UNESCO, amb la combinació

de la preservació del medi ambient, el territori i el paisatge amb el desenvolupament econòmic, que volem diversificat, equilibrat i socialment sostenible, compatible amb la preservació de la biodiversitat.

És fonamental que puguem garantir la bona gestió del nucli capital de la reserva, el Parc Natural de s'Albufera des Grau, i, per fer-ho possible, és imprescindible poder participar de manera decisiva en la seva gestió.

→ Impulsarem amb decisió els mecanismes de cogestió o cogovernança del Parc Natural de s'Albufera des Grau previstos en la Llei de Menorca Reserva de Biosfera, i participarem de manera decisiva en la planificació i en la presa de decisions. Així mateix, plantejarem el traspàs efectiu de les competències de les matèries que són necessàries per tal que Menorca acabi per tenir una plena capacitat de decisió efectiva sobre els nuclis de la Reserva.

→ Impulsarem els objectius i el desenvolupament de la Llei de Menorca Reserva de Biosfera destinats a garantir la sostenibilitat ambiental i econòmica de Menorca. Tal com diu la Llei, es tracta de "consolidar, aprofundir i fer perdurar el model d'ordenació, gestió i desenvolupament sostenible i harmònic de Menorca, protegir-ne el patrimoni natural, paisatgístic, històric, lingüístic i cultural, material i immaterial, i perseguir el benestar i la prosperitat de la ciutadania".

→ Promourem els programes i les estratègies contingudes en el Pla d'Acció de la Reserva de Biosfera, amb la dotació dels recursos econòmics suficients per al finançament tant de les actuacions públiques que s'hi determinen com per a l'establiment d'incentius a l'activitat privada. Així mateix, promourem els principis de cooperació, col·laboració i coordinació.

→ Farem realitat l'aprovació dels instruments d'ordenació

del litoral previstos a les determinacions de la llei de Menorca Reserva de Biosfera, a la legislació de costes i la normativa autonòmica en el marc de les competències del Consell. Açò ha de permetre ordenar les activitats econòmiques i recreatives tant al litoral com al mar.

→ Promourem el bon estat ambiental i ecològic del medi marí, la biodiversitat, els hàbitats naturals i l'ús sostenible dels recursos, com a garantia de futur, i la bona conservació de la part marina de la Reserva.

→ Impulsarem l'aprovació de l'Estratègia de Paisatge de Menorca per tal de preservar els valors paisatgístics tradicionals de la nostra illa i garantir, així, l'equilibri entre el desenvolupament social i el creixement econòmic.

→ Preservarem i mantindrem el Camí de Cavalls, així com la xarxa de rutes terrestres existent, i protegiem el seu estat natural i hi impulsarem els punts d'avituallament.

→ Transició ecològica, sostenibilitat i biodiversitat

Els nostres pobles han de ser espais més saludables, més nets, menys desiguals i plens d'oportunitats per a la convivència i l'ocupació. El nostre repte és transformar-los per reduir emissions contaminants sense minvar serveis, sinó millorant-los per afavorir un desenvolupament territorial equilibrat, reforçar la cohesió social, reduir les desigualtats i millorar els instruments de governança i cogovernança.

→ Potenciarem la fiscalitat verda a través d'incentius i bonificacions, de manera conjunta amb els ajuntaments, per tal de promoure la conscienciació i l'increment d'accions a favor del medi i de la descarbonització.

→ Fomentarem els nínxols d'ocupació verda i blava amb

el desenvolupament i la promoció de nous estudis formatius tant en l'àmbit de la formació professional com en l'universitari amb l'objectiu de posicionar Menorca com a territori formatiu en l'àmbit energètic i com espai creador d'empresa en aquest sector.

→ Desenvoluparem un pla insular d'adaptació al canvi climàtic per fer possible l'avaluació dels impactes i l'aplicació de mesures adaptadores des d'una perspectiva transversal, amb accions en àrees com l'urbanisme, la gestió mediambiental, la sanitat o la política econòmica.

→ Potenciarem l'autoconsum compartit, les comunitats energètiques i la producció d'energies renovables en aparcaments, així com també les zones de baixes emissions, amb prioritat de les persones, i espais públics més amables per a tothom.

→ Millorarem l'eficiència i reduïrem l'emissió de gasos d'efecte hivernacle en el procés de generació d'electricitat de la planta de Maó mentre es desenvolupen el procés de descarbonització i les instal·lacions de producció pròpia d'energia.

→ Promourem, en col·laboració amb els ajuntaments, la transformació dels antics formats de les Agendes Locals 21 en nous espais de participació ciutadana amb l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible i els seus 17 ODS com a referència i guia per al debat.

→ **Gestió i tractament de residus**

El nostre objectiu és caminar cap a la fita del residu zero. El millor residu és aquell que no es produeix i només ens hi podem atracar amb el foment de l'economia circular a escala insular i municipal. Alhora, conscients que la gestió dels residus es fonamenta en tres cames -reduir, reutilitzar i reciclar- sabem que hem de fer feina amb les tres si ens volem atracar

al nostre objectiu.

→ Instaurarem definitivament la recollida selectiva porta a porta a tots els municipis de l'illa i inclourem també aquest sistema en l'àmbit comercial. Posarem en marxa una campanya d'informació i conscienciació sobre la reducció de la generació de residus i sobre la gestió de cada tipus de residu.

→ Desenvoluparem una xarxa de deixalleries mòbils per fer arribar aquest servei a totes les zones urbanes de Menorca per tal de facilitar i potenciar un reciclatge adequat.

→ Continuarem fomentant l'economia circular des de la xarxa de deixalleries urbanes i farem feina per implementar un programa de tallers ocupacionals i de formació per regenerar i reutilitzar els elements que hi arriben i així poder donar-los un segon ús. D'aquesta manera, a la vegada que aconseguim reduir els residus, també aconseguim la inserció sociolaboral i formativa de col·lectius vulnerables.

→ Potenciarem la venda i el consum de productes sense envàs o amb envasos compostables amb bonificacions per a aquelles activitats econòmiques que s'hi adhereixin per tal de que puguin aplicar preus més competitius.

→ Ampliarem el servei de neteja de platges per adaptar-lo a l'allargament de la temporada turística.

→ Promourem un servei de recollida de plàstics i residus al litoral de Menorca i promourem accions conjuntes amb altres administracions per evitar l'arribada de microplàstics des de zones de producció de plàstics, com és el cas de l'arribada de pèl·lets.

→ Garantirem la reducció i el tractament adequat en la gestió dels residus amb substàncies perilloses i/o contaminants.

→ Reclamarem la gestió insular del servei de neteja de torrents per tal de reduir els perills i els danys derivats de l'acumulació de vegetació, fems i residus en aquests espais a la vegada que els respectam com a corredor ecològic.

→ Impulsarem mesures de sostenibilitat en els allotjaments turístics que impliquin una gestió i un ús conscient del recursos que empren i generen, alhora que serveixin per conscienciar els seus clients.

→ El cicle de l'aigua

L'aigua és un bé públic escàs del qual cada vegada és més necessari fer un ús responsable. Des del marc legislatiu actual, hem de seguir defensant el dret de tota la ciutadania a accedir a l'aigua potable de qualitat des dels principis de sostenibilitat i racionalitat.

→ Seguirem reclamant la gestió insular en matèria de recursos hídrics per tal d'implantar mecanismes d'eficiència des d'una visió supramunicipal per planificar, coordinar i unificar criteris d'actuació.

→ Crearem la Comunitat d'Usuaris de l'Aqüífer de Menorca com entitat de dret públic on participin tots els agents, des d'usuaris individuals fins a comunitats de regants, experts i administracions, implicats en la gestió de l'aigua de l'illa.

→ Seguirem invertint per reduir les fuites de les canonades de distribució.

→ Farem feina per unificar els sistemes tarifaris de l'illa, amb la dotació de criteris de progressivitat per evitar consums excessius i potenciar l'ús responsable de l'aigua.

→ Desenvoluparem mesures de control i digitalització de

l'extracció d'aigua dels aquífers a tots els punts actius per poder fer un seguiment continuat del seu estat.

→ Promourem, de la mà dels ajuntaments, la construcció d'aljubs d'aigües pluvials a les zones urbanes i industrials, i la construcció de sistemes de drenatge sostenibles com a control difós de les aigües de pluja que permeten una millor filtració a l'aquífer i l'aprofitament d'aquesta aigua.

→ Fomentarem la separació de xarxes unitàries i tancs de tempesta per reduir cabdals de pluvials que arriben a les depuradores i, així, poder reutilitzar les aigües.

→ Potenciarem l'ús de les aigües regenerades per a activitats agrícoles, reg de zones verdes i neteja de carrers, així com la construcció de segones xarxes de distribució de l'aigua regenerada per a consums no potables.

→ Col·laborarem de forma directa en la gestió de les comunitats de regants per potenciar la regeneració i la reutilització de les aigües depurades.

→ Continuarem impulsant la infiltració de l'aigua tractada en els aquífers, i diluïrem, així, la concentració de contaminants (nitrats i altres) i disminuïrem la intrusió salina que es produeix en zones puntuals de l'illa.

→ Seguirem fent feina per tenir un sistema de depuració eficient a tot el territori insular

→ Potenciarem l'ús de la dessaladora de Ciutadella per afavorir la regeneració de l'aquífer, analitzarem la necessitat de construir noves infraestructures que donin servei al Llevant de l'illa amb l'objectiu d'afavorir el balanç hídric, a la vegada que establirem sistemes puntuals i d'emergència de distribució de l'aigua dessalada de Ciutadella a zones que puguin patir dificultats d'abastiment.

| POLÍTICA SOCIAL

La sanitat, l'educació i els serveis socials són els tres pilars sobre els quals se sustenta el nostre estat del benestar. Moltes vegades s'ha tendit a donar a l'àmbit social un paper secundari o menys important davant la resta, però, en els darrers anys, les polítiques públiques dutes a terme pels i les socialistes han servit per reforçar el seu paper i situar-lo de nou al lloc que pertoca. Són molts els reptes socials als quals, com a democràcia avançada, hem de donar resposta.

→ **Gent gran**

Els i les socialistes consideram imprescindible apostar per un canvi de model en l'atenció de les persones majors. Des de l'any 2017, Menorca té més persones majors de 65 anys que menors de 18, una tendència que creix any rere any i que provoca un envelliment progressiu de la població de la nostra illa. Aquest envelliment progressiu va estrictament relacionat també a l'increment de l'esperança de vida i, a la vegada, a un increment de les necessitats de suport pel bon desenvolupament de les activitats bàsiques de la vida diària. Les persones dependents representen un col·lectiu que progressivament superarà la quarta part de la població. Pensar que una de cada quatre persones serà dependent, automàticament fa necessari oferir més i millors recursos per atendre a tothom.

→ Estendrem a tots els municipis el servei d'atenció a domicili d'alta intensitat que integri suports flexibles i diversos, a més dels clàssics que ja es presten, així com també la intensitat i la freqüència, amb l'impuls, d'aquesta manera, d'un canvi de model en l'atenció a les persones grans en situació de dependència. D'aquesta manera, facilitarem que puguin rebre una atenció integral, personalitzada i de qualitat, sense haver d'abandonar els seus domicilis i en connexió social amb el seu entorn habitual.

→ Incrementarem el número de places residencials amb la

finalització de la residència dels Quarters de Santiago, l'ampliació del geriàtric de Sant Lluís, la construcció d'una residència als Quarters des Castell, as Migjorn i a Alaïor i l'ampliació del Patronat municipal de l'hospital de Ciutadella. A més de finalitzar les obres de l'antic Hospital Verge del Toro per tal de disposar d'un espai sociosantiari per a l'atenció a la cronicitat.

- ➔ Promourem les residències mixtes per a persones amb fills dependents.
- ➔ Fomentarem els habitatges assistits, amb apartaments diferenciats i espais comunitaris compartits i amb serveis de suport comunitaris, adreçats a persones grans que requereixen un determinat nivell d'organització i suport personal.
- ➔ Facilitarem la creació d'habitatges intergeneracionals, que permetin la convivència de persones grans, algunes amb dependència, amb persones joves, i el cohabitatge, habitatge col·laborador que facilita el sentit de comunitat entre residents mitjançant xarxes d'ajuda mútua.
- ➔ Complementarem aquesta oferta residencial amb la creació de més places d'estada diürna que permetin que els nostres majors siguin atesos durant el dia i continuïn residint a casa seva.
- ➔ Ampliarem el número de places destinades a les estades temporals per necessitats de conciliació i també les de convalescència, per a aquelles persones que surten d'un ingrés hospitalari i no poden ser ateses a casa seva.
- ➔ Potenciarem ofertes d'ocupació i de formació clarament enfocades als oficis de cures, que esdevenen fonamentals per donar resposta a l'incipient necessitat d'atenció a les persones dependents, a la vegada que ajuden a la incorporació al

mercat de treball de moltes persones.

→ Continuarem fomentant iniciatives d'envelliment actiu que permetin a les persones gaudir de la seva jubilació amb plenitud, com la Universitat Oberta per a Majors, i donarem suport als clubs de jubilats.

→ Impulsarem a través dels serveis socials municipals mecanismes de relació per a persones grans que viuen totes soles per tal de fomentar les relacions interpersonals i evitar la situació d'aïllament que es pateix.

→ Salut

Millorar la salut de les persones és una màxima del nostra partit, des de la prevenció i la promoció dels hàbits de vida saludable fins a l'atenció de tots els col·lectius i pacients amb alguna patologia. Per açò, és necessari incrementar els esforços destinats a disposar a Menorca de tots els professionals i recursos per atendre la població i a millorar l'atenció a aquelles persones amb la reducció del temps d'espera per ser atesos.

Hem de prestar especial atenció als dispositius i serveis lligats a l'atenció a la cronicitat, un factor cada cop més creixent, degut a l'envelliment de la població i l'increment de l'esperança de vida, i a la salut mental i el benestar emocional.

Precisament, l'àmbit de l'atenció a la salut mental, durant molts anys, ha estat deixat de banda o relegat a un plànol secundari. La pandèmia de la Covid-19 ha servit per posar-lo en el punt de mira de la nostra societat i repensar l'atenció que donam a les persones afectades per problemes de salut mental, especialment als i les joves.

→ Farem feina pel traspàs de la comunitat terapèutica de Sant Miquel al Consell Insular de Menorca per tal que, dins

l'entramat de recursos destinats a les persones amb malalties mentals greus, puguem oferir una atenció amb una vessant més social i comunitària.

→ Demanarem la creació a la nostra illa d'una unitat d'ingrés específica per a infants i joves amb trastorn de salut mental, alhora que apostarem per una atenció coordinada, integral i integrada d'aquest col·lectiu per part de tots els agents implicats: salut, educació i serveis socials.

→ Demanarem un increment de professionals de les Unitats Comunitàries de Salut Mental de la Infància i l'Adolescència (UCSMIA) per tal que puguin atendre de manera regular i amb la urgència necessària totes les persones menors amb trastorn de salut mental de l'illa.

→ Impulsarem el Verge del Toro com a centre de referència d'atenció a les persones amb patologies cròniques, lligat, evidentment, a l'atenció de l'envelliment de la població i sense deixar de banda les unitats de mitja estada per a persones que surten d'un ingrés a la unitat de psiquiatria de l'Hospital Mateu Orfila. A més, servirà també d'espai per a la rehabilitació de persones que pateixen seqüeles físiques conseqüència de diverses patologies, com ara els i les pacients que han patit un ictus.

→ Impulsarem totes les mesures necessàries per tal que es puguin cobrir de manera estable totes les places de metges especialistes i en especial les de psiquiatria, pneumologia, digestologia, oncologia i rehabilitació.

→ Impulsarem mesures salarials i residencials destinades a afavorir la fidelització dels professionals sanitaris.

→ Promourem una hostatgeria on puguin residir-hi els metges amb caràcter temporal i que serveixi també per als pro-

fessionals especialistes que s'hagin de desplaçar a Menorca alguns de dies a la setmana.

→ Continuarem fent feina per garantir als malalts desplaçats i les seves famílies l'accés als serveis bàsics necessaris durant la seva estada: habitatge, transport, alimentació i suport educatiu, entre d'altres.

→ Promourem la modificació de la declaració d'obligacions de servei públic per tal de garantir places suficients per al trasllat de malalts així com dels seus acompanyants en els casos que es justifiqui.

→

Promourem la construcció del nou centre de salut d'Alaior i la reconversió dels centres de salut de Dalt Sant Joan, a Maó, i l'ampliació del Canal Salat, a Ciutadella.

→ Impulsarem la creació d'un servei d'atenció al dol.

→ Revisarem i actualitzarem el pla insular contra les addiccions des d'una perspectiva àmplia que inclogui totes les vessants i eines per fer front tant a les addiccions a certes substàncies com a aquelles que tenen a veure amb l'abús de les noves tecnologies.

→ **Diversitat funcional**

Durant aquests anys hem recorregut un llarg camí amb la millora i creació de nous serveis a l'abast de les persones amb diversitat funcional tot fent-los accessibles a tothom, però encara són molts els reptes que hem d'escometre en els propers anys. L'atenció als nous perfils, on cada vegada són més els casos on preval la malaltia mental o els trastorns de l'espectre autista, són alguns dels més destacats. Tot açò, a la vegada que milloram els recursos per persones amb discapacitat física i atenem també el progressiu envelliment d'altres tipus de

persones amb diversitat funcional.

→ Farem feina per tal que l'accessibilitat universal sigui una política transversal des de l'adaptació arquitectònica, sensorial i cognitiva d'espais públics i privats, ja siguin culturals, de restauració, equipaments esportius o habitatges particulars. D'aquesta manera garantirem que qualsevol persona, sigui quina sigui la seva discapacitat, pugui gaudir de tots els serveis de manera igualitària.

→ Impulsarem serveis i centres suprainsulars que permetin donar resposta a aquelles realitats socials que, per nombre de casos i per perfil d'especialització requerida, no poden rebre una atenció de qualitat a cada illa.

→ Continuarem fent feina per a l'ocupació de les persones amb diversitat funcional en empreses privades, administracions públiques i en els centres especials de treball.

→ Farem feina per la sostenibilitat economicofinancera dels centres especials d'ocupació per tal de potenciar aquests tipus d'empreses tot conservant els llocs de feina i augmentant els nínxol de mercat. Tot açò, amb l'aposta clara per una mirada social en la contractació pública mitjançant la contractació reservada.

→ Crearem un centre ajustat a les necessitats de les persones amb discapacitat física.

→ Incrementarem el nombre d'habitatges supervisats amb diferents intensitats d'atenció, ja sigui amb suport puntual o de 24 hores.

→ Millorarem l'atenció a domicili de les persones amb diversitat funcional.

→ Crearem nous dispositius i recursos que puguin atendre els nous perfils amb diversitat funcional, com és el cas d'aquelles persones on preval la malaltia mental o els trastorns de l'espectre autista, així com l'envelliment dels perfils que ja són atesos.

→ Apostarem per un canvi de model per tal de millorar l'abordatge del benestar emocional de totes les persones que assegurí l'atenció integrada des d'un punt de vista multidisciplinari de manera coordinada amb salut, educació i serveis socials amb l'objectiu de millorar l'eficàcia i l'eficiència dels recursos destinats a aquest col·lectiu.

→ Fomentarem la creació de recursos d'atenció per aquells casos més complexes, on, a més de la malaltia mental, conflueixen altres trastorns, ja sigui un trastorn de conducta associat o algun tipus d'addicció, que puguin acabar generant una patologia dual. Tots ells tenen una forta vinculació sanitària i social i una dificultat d'abordatge afegida.

→ **Atenció social**

Hem de fer feina per la plena integració de totes les persones que viuen a la nostra illa i posar al seu abast tots els recursos i les prestacions necessàries per fer-ho possible. Aconseguir-ho no només passa per l'aposta feta des de les administracions en projectes i ajuts gestionats de manera directa, sinó també pel suport i la feina constants amb les entitats socials del nostre territori.

→ Crearem una prestació d'inserció que permeti, a la vegada, dotar les persones de les habilitats i les estratègies necessàries per poder revertir la seva situació de vulnerabilitat social.

→ Continuarem finançant els serveis socials municipals per

tal de dotar-los amb les ràtios de professionals adequades per atendre les demandes socials i garantir les necessitats més bàsiques de la ciutadania.

→ Promourem la creació d'una xarxa d'habitatges d'emergència social a tots els municipis de l'illa per tal d'atendre de manera immediata els col·lectius més vulnerables.

→ Posarem definitivament en marxa el centre de baixa exigència insular per a persones sense sostre.

→ Mantindrem i, si és necessari, ampliarem les línies d'ajuts al teixit associatiu de l'illa i fomentarem la concertació social per tal d'enfortir les entitats, permetre que disposin de capital humà professionalitzat i complementin els recursos i serveis públics.

→ Seguirem impulsant i col·laborant amb el Fons Menorquí de Cooperació per dur a terme actuacions a l'illa, ja sigui mitjançant campanyes de sensibilització o d'atenció a persones refugiades o persones en situació irregular. Tot açò sense perdre mai de vista el compromís històric de destinar a cooperació al desenvolupament com a mínim el 0,7% dels ingressos corrents de l'Administració.

→ **Atenció social**

Una societat democràtica forçosament ha de vetlar per la defensa dels drets de tots els infants. Invertir en infància és a la llarga prevenir les problemàtiques més punyents de la nostra societat, un valor de futur que promou el desenvolupament econòmic i social de qualsevol indret. A les nostres illes, el 24,5% dels infants viu en situació de vulnerabilitat. Fer front a tot açò i promoure iniciatives que protegeixin la seva salut, el seu desenvolupament biològic, psicològic i social és imprescindible. En aquest sentit, mereix una consideració especial l'impuls de mesures destinades a protegir el benestar emo-

cional dels nostres joves i infants i també a combatre els cada vegada més nombrosos trastorns de conducta.

→ Promourem la creació d'un centre residencial d'acció educativa especial a l'illa per tal d'evitar el trasllat de les persones menors d'edat que requereixen d'una atenció específica. Es tracta d'un espai pensat per atendre adolescents amb problemàtiques de conducta greus.

→ Crearem un programa de suport socioeducatiu que permeti una intervenció intensiva i directa en el propi domicili amb aquelles famílies amb infants en situació de risc.

→ Crearem una comissió tècnica d'intervenció amb la participació de tots els agents clau que intervenen en matèria de protecció a la infància i l'adolescència per tal d'assegurar una feina coordinada que abasti des de l'àmbit de serveis social fins a l'àmbit judicial, passant per l'educatiu, el sanitari i els cossos i forces de seguretat.

→ Continuarem reforçant els equips municipals d'intervenció familiar per tal que puguin atendre de manera efectiva les famílies amb infants en situació de risc i, d'aquesta manera, afavorir l'actuació preventiva i evitar la institucionalització.

→ Impulsarem la figura de família acollidora professionalitzada.

→ Promourem l'acolliment a persones adolescents mitjançant campanyes de sensibilització i captació de famílies.

→ Continuarem reforçant la plantilla d'atenció a la infància, amb equips d'intervenció urgent i amb l'atenció en horari de capvespre per tal de garantir una atenció de qualitat i adaptada als horaris de les famílies.

→ Farem feina amb el Govern de les Illes Balears per millorar l'atenció al joves extutelats mitjançant l'ampliació de la xarxa d'habitatges disponible a l'illa i la incorporació de personal suficient per garantir-los un acompanyament de qualitat.

→ Crearem el Consell Infantil d'Illa com a màxim òrgan de participació social de la infància de Menorca.

→ **Igualtat i diversitat**

Les dones han viscut una històrica opressió justificada dins dels propis sistemes socials constituïts comunament per una mateixa estructura patriarcal dins de la qual no es dona el mateix valor al fet de ser homo que al de ser dona i on tot el que tradicionalment s'associava a aquesta és obviat.

Es tracta, per tant, d'una problemàtica estructural que necessita de mesures de prevenció i sensibilització que arribin a tota la societat. Començant per la seva expressió més dramàtica, la violència masclista, però incidint també en els micromasclismes i les desigualtats estructurals en l'àmbit de la igualtat i de la diversitat. En aquest sentit, la lluita pels drets del col·lectiu LGTBIQA+ i la prevenció de la lgtbifòbia són cabdals.

→ Ubicarem el Servei d'Igualtat i Diversitat en un nou espai independent, accessible i amable que garanteixi una atenció de qualitat.

→ Lluitarem activament contra l'assetjament escolar al col·lectiu LGTBIQA+. Una realitat dura que hem de combatre de manera decidida i coordinada entre totes les administracions per tal de fer visible i erradicar aquesta xacra social, sempre amb un acompanyament individualitzat a les persones afectades i les seves famílies.

→ Fomentarem espais on, des d'una perspectiva interseccional, les persones joves puguin accedir a la informació,

l'orientació i l'assessorament que necessitin de manera propera, individualitzada i confidencial per a la seva educació psicosexual.

→ Posarem en marxa el desenvolupament reglamentari derivat de la Llei 8/2016, amb especial incidència en el règim sancionador.

→ Fomentarem les campanyes i les iniciatives que promoguin la igualtat entre homos i dones, amb especial èmfasi en les polítiques de conciliació i corresponsabilitat familiar.

→ Continuarem reforçant la plantilla del Servei d'Igualtat i Diversitat amb equips d'intervenció urgent i l'atenció en horari de capvespre fins arribar a una atenció 24 hores.

→ Consolidarem el programa d'atenció a persones adultes que han estat víctimes d'abús sexual durant la seva infància o adolescència, persones que en el seu moment no van verbalitzar-ho o no van ser ateses, i el programa d'atenció a persones en situació de prostitució.

→ Implementarem el protocol d'actuació davant les violències masclistes i lgtbifòbiques en locals d'oci nocturn per tal de lluitar contra aquesta xacra social amb la implicació del sector privat.

| EDUCACIÓ

L'educació és un factor clau i imprescindible per a la formació de ciutadans responsables i amb sentit crític. Gràcies a una educació de qualitat al llarg de tota la vida construirem societats més justes i garantirem la igualtat d'oportunitats per a tota la ciutadania.

A través de l'educació, tant la formal com la no formal, hem de fomentar els valors que conformen la nostra societat, basada en la justícia social, el respecte, la tolerància i la igualtat entre totes les persones independentment de les seves característiques i situacions de partida. L'accés al coneixement ja no depèn exclusivament dels centres educatius i l'educació reglada. Les persones aprenen al llarg i a l'ample de la seva trajectòria educativa, dins i fora de l'escola, en entorns presencials i virtuals, i en contextos formals i informals.

És important fomentar l'accés a l'educació i la cultura en els espais públics, els centres culturals, els museus, les biblioteques i els pavellons esportius entre d'altres. Des de la coordinació, hem d'aconseguir que Menorca sigui una illa educadora. Per açò, és necessari fer feina en xarxa, amb una mirada de 360 graus, coordinar els agents, els temps i els espais educatius per incrementar l'equitat i reforçar la nostra comunitat.

➔ Estendrem la gratuïtat a totes les etapes de l'educació 0-3.

➔ Demanarem al Govern de les Illes Balears la creació a Menorca d'una aula d'escolarització compartida on els i les alumnes amb un trastorn de conducta greu i que no poden assistir de manera regular al centre docent per les seves conductes disruptives puguin seguir un itinerari formatiu sense desvincular-se del seu centre de referència.

➔ Reclamarem la gestió insular del servei de transport escolar per garantir que tot l'alumnat de l'illa des de segons cicle d'infantil fins a ESO en pugui fer ús.

→ Establirem la gratuïtat del transport públic regular per als i les estudiants, a la vegada que millorarem les freqüències, per tal que l'alumnat de centres d'educació especial (públics o concertats) i d'ensenyaments postobligatoris en puguin fer ús per anar als seus centres educatius. Així mateix, també facilitarem la mobilitat dels estudiants dels diferents pobles que han d'assistir a classes conjuntes al Conservatori, tant a la seu de Maó com de Ciutadella.

→ Participarem en el disseny del mapa escolar per tal que tenguim en compte les necessitats formatives de la població menorquina pel que fa a la construcció i millora de les infraestructures.

→ Potenciarem les beques de residència i de mobilitat per als estudis fora de l'illa.

→ Continuarem fomentat el sistema d'ajuts per permetre l'accés a activitats extraescolars a l'alumnat en situació de vulnerabilitat.

→ Fomentarem la feina en xarxa entre les entitats ciutadanes que ofereixen activitats de caire esportiu, social o cultural a la infància i la joventut per tal que la seva tasca tenguin un important paper en l'educació i la transmissió de valors, així com promourem l'obertura dels centres educatius per a les entitats ciutadanes que en tenguin necessitat.

→ Promourem programes conjunts entre educació i serveis socials que permetin una escolarització combinada entre els instituts i la formació tutoritzada en empreses.

→ Fomentarem, d'acord amb els ajuntaments, l'accés a les piscines municipals, en horari lectiu, de tots els infants d'educació infantil i primària.

➔ Promourem l'apropament a la cultura popular tradicional de l'illa de tot l'alumnat en les diferents etapes educatives de la mà de les diferents entitats i col·lectius.

➔ Farem feina, juntament amb les altres administracions, amb els claustres i les comunitats educatives de l'illa per transformar els patis en vertaders espais coeducatius que permetin abordar i eliminar qualsevol tipus d'assetjament i especialment les desigualtats per motius d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere.

| CULTURA

La cultura és allò que ens fa ser qui som, esperó de l'esperit crític i fonament del desenvolupament individual i col·lectiu com a societat.

Declarada com a bé essencial a les nostres illes, per als socialistes, l'accés a la cultura i els drets culturals de menorquins i menorquines sempre han estat un dels pilars de les polítiques vinculades a la sostenibilitat. Perquè sense la salvaguarda, el respecte, l'impuls i el foment de base de la cultura cap societat pot avançar, amb fonaments, cap a un futur de progrés.

És en aquest sentit que la nostra acció política s'ha d'adreçar a fer efectius aquests drets des de la doble vessant de l'accés i de la participació de les persones en les activitats i els processos culturals. D'una banda, als creadors, els artistes i les persones que experimenten i practiquen l'art i la cultura, i, d'una altra, als espectadors i públics que hi accedeixen per a gaudi i recreació.

Tanmateix, convindrà atendre una altra perspectiva en la política cultural que distingeix aquell col·lectiu que vol dedicar-se professionalment a l'art i la cultura i aquell altre que hi vol participar de manera voluntària com a aficionat.

La pandèmia viscuda els darrers anys, a la vegada que ha posat en evidència la importància de la cultura per al benestar de les persones, també ens ha constatat la precarietat en què viu el món cultural i, per tant, la necessitat de destinar-hi recursos per reforçar el nostre teixit.

→ Posarem en marxa, de manera conjunta amb les altres administracions públiques, la creació d'espais públics, i/o la utilització d'existents, com a centres de creació i residència d'artistes per a la investigació, l'art, la pedagogia, la tecnologia, la transversalitat i el territori, així com també farem que aquests espais siguin centres públics d'exhibició de les produccions culturals dels creadors. Tot amb l'objectiu de garantir el dret universal d'accés a la creació artística i cultural i ajudar a la retenció i captació de talent.

- ➔ Prioritzarem la simplificació administrativa de totes les línies de subvenció i patrocini públics de l'illa per ajudar a què el teixit cultural menorquí pugui accedir i fer feina, d'una manera més eficient i àgil, amb aquests recursos.
- ➔ Establirem un sistema d'informació del finançament de la cultura per fer arribar al màxim d'interessats les oportunitats que ofereixen les convocatòries de subvencions, els incentius fiscals, les ajudes i les beques.
- ➔ Juntament amb el sector cultural, el Govern de les Illes Balears i el Govern de l'Estat, impulsarem la posada en marxa d'accions que ajudin a desplegar l'Estatut de l'Artista i totes les oportunitats que ofereix, amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats laborals dels professionals de la cultura.
- ➔ Elaborarem un Pla d'acció Cultura 2030 per al desplegament i compliment des de la cultura dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030, amb accions concretes com la creació d'una xarxa d'espais culturals que apliquin criteris de sostenibilitat en el seu funcionament i programació; la implementació d'una política de compres i consum responsables als espais culturals; i l'oferta d'espais de formació d'artistes, companyies i altres agents culturals en matèria de sostenibilitat.
- ➔ Implantarem els bons culturals com a sistema destinat a fomentar l'accés a la cultura i l'art dels joves menorquins i menorquines.
- ➔ Promourem un programa de formació per als gestors culturals, artistes i entitats culturals i artístiques per ajudar a impulsar la seva professionalització i la de tot el teixit cultural. A la vegada, incentivarem les Administracions públiques menorquines que, en la mesura de les seves possibilitats, impulsin en la seva gestió la figura del gestor cultural professional.

→ Impulsarem la Menorca Film Commission com a projecte d'àmbit insular que ha d'ajudar a impulsar la creació, la investigació i la producció audiovisual a la nostra illa, així com la gestió de Menorca com a escenari cinematogràfic amb l'accent en les oportunitats que ofereix el territori i la cultura de Menorca.

→ Donarem suport als artistes emergents a Menorca amb la continuació de programes com el Festival Musical Talent Jove i la participació en el circuit TalentIB de l'Institut d'Estudis Balearics.

→ Elaborarem un ampli estudi de participació, hàbits i necessitats culturals de la població menorquina. Per tal de poder abordar el dret universal i l'equitat cultural, aquest estudi tendirà a identificar les barreres d'accés a la cultura existents, els col·lectius de no-públics (aquells que no accedeixen gairebé mai als continguts culturals) i les necessitats culturals dels sectors menys afavorits.

→ A partir de les propostes concretes d'aquest estudi, elaborarem un pla de públics i d'inclusió social que servirà de marc d'actuació aplicable als organismes i institucions culturals del Consell Insular, als programes culturals de les diferents institucions menorquines, als equipaments culturals, al disseny d'ajuts i subvencions, a la concessió de premis i distincions i a la cultura popular i tradicional. A la vegada, aquest pla haurà de ser també una eina útil per al conjunt del teixit cultural de la nostra illa.

→ Donarem un clar impuls al programa 'Apropa Cultura' per fer accessible la cultura a persones en situació de vulnerabilitat. A la vegada, promourem una convocatòria d'ajuts per a col·lectius i famílies vulnerables perquè puguin accedir a l'oferta cultural de l'illa amb la col·laboració de les entitats i centres culturals, ja siguin públics o privats.

→ Establirem lligams de col·laboració entre l'Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM) i el futur Observatori Balear de Cultura per tal de tenir una diagnosi constant de la realitat cultural de la nostra illa. Un dels aspectes a avaluar serà el diferent impacte i les característiques del consum cultural segons la temporalitat que provoca l'estacionalitat turística.

→ Recuperarem i desenvoluparem el Pla de Foment d'Arts Escèniques.

→ Farem feina amb les entitats sectorials professionals, com APDIB, Illascena, APCIB o AAVIB, amb la creació de connexions amb els professionals menorquins.

→ Impulsarem la mobilitat dels nostres artistes i creadors i la seva projecció exterior, com també l'intercanvi amb altres artistes de la resta de les illes, d'altres territoris, en coordinació amb l'Institut d'Estudis Baleàrics i amb iniciatives com la FiraB, mercat cultural de referència a les Illes Balears.

→ Constituïrem el Consell de la Cultura i les Arts de Menorca per tal d'establir una coordinació entre les polítiques culturals de les administracions, fomentar la feina cooperativa i el coneixement entre els diferents agents culturals i la participació en el disseny de les polítiques culturals.

→ D'acord amb la Llei de Patrimoni Històric de les Illes Balears, farem efectiva la redacció cada dos anys del Pla Insular del Gestió del Patrimoni Històric. Aquest pla haurà de contemplar un capítol específic destinat a la salvaguarda del Patrimoni Cultural Immaterial.

→ Continuarem impulsant i duent a terme iniciatives per a la recuperació de la memòria democràtica, desplegarem la Llei estatal de Memòria Històrica, i de la Llei balear per a

la recuperació de persones desaparegudes durant la Guerra Civil i el franquisme.

→ Introduïrem la perspectiva de gènere en les activitats culturals, programacions, exposicions i convocatòries d'ajuts del Consell Insular de Menorca.

→ Elaborarem un Codi de bones pràctiques en cultura que inclogui la governança dels equipaments culturals públics, la creació de comissions de valoració i altres processos de selecció, la contractació d'empreses culturals i professionals de la cultura, l'accessibilitat de la ciutadania a la cultura i les línies de subvencions i ajuts.

→ Donarem un nou impuls a la Comissió Assessora de Cultura Popular.

→ A través de les eines que ens proporciona el Pla de normalització lingüística, durem a terme iniciatives concretes per millorar l'ús social del català.

→ Vetlarem per la preservació de l'arquitectura popular i moderna de Menorca, tant rural com urbana, des del convenciment que també forma part de l'herència cultural.

→ Impulsarem l'adaptació dels arxius històrics a la nova Llei d'Arxius i Gestió Documental de les Illes Balears aprovada el passat 26 de juliol de 2022.

→ Gestionarem amb eficàcia la Candidatura de la Menorca Talaiòtica Patrimoni Mundial de la UNESCO.

→ Desenvoluparem el recent conveni signat entre el Consell Insular de Menorca i el Govern de les Illes Balears per al desplegament del Nomenclàtor geogràfic de les Illes Balears a Menorca per tal d'elaborar un catàleg ordenat de topònims

estandarditzats de l'illa.

→ Aprovarem un PIC Cultural per tal que els ajuntaments puguin desenvolupar i millorar les infraestructures culturals dels municipis.

→ Exercirem el mandat de la Llei de dedicar l'1 % de les obres públiques a la protecció i enriquiment del patrimoni històric i cultural.

→ Establirem col·laboracions amb la Fundació Foment de Turisme de Menorca per tal de desenvolupar programes de Turisme Cultural.

| ACTIVITAT FÍSICA I ESPORT

Els i les socialistes tenim clar que l'activitat física i l'esport milloren la salut i el benestar de les persones. La pràctica regular i continuada contribueix a prevenir malalties, tant físiques com mentals, moltes de les quals estan estretament relacionades amb el sedentarisme.

Després del període de confinament declarat a conseqüència de la pandèmia de la COVID-19, vam poder comprovar com la ciutadania omplia amb empena els carrers i les instal·lacions esportives per poder practicar activitat física, i van fer palès, una vegada més, la necessitat i la consciència de benestar.

Així mateix, al llarg dels darrers anys, nous hàbits de vida més saludable s'obren camí entre la ciutadania. S'ha constatat que la pràctica esportiva o de l'exercici físic ha augmentat la demanda de més espais i instal·lacions, així com també de professionals.

Per açò, hem de garantir el dret a l'activitat física i l'esport, to fomentant i facilitant la seva pràctica com un element essencial per al desenvolupament de la personalitat i del benestar de l'individu i de la societat actual.

Hem de veure la pràctica de l'activitat física i esportiva com una acció d'interès general per a tota la ciutadania, sense distincions, i una eina bàsica per potenciar la cohesió social i la transmissió de valors en la diversitat.

→ Revisarem i dotarem el pla insular d'instal·lacions i equips esportius tant quant a instal·lacions esportives com equips de pràctica esportiva a l'aire lliure.

→ Donarem suport als municipis per al manteniment i la creació d'instal·lacions que comptin amb disciplines i serveis esportius minoritaris a l'Illa.

→ Farem les nostres instal·lacions esportives autosuficients energèticament, eliminarem energies fòssils i introduïrem la domòtica en els centres, amb la regulació i el control dels

consums energètics i d'aigua.

- Ampliarem els espais i les rutes saludables urbanes i interurbanes, millorarem la connexió entre elles i potenciarem els valors de sostenibilitat per al seu ús.
- Crearem una línia d'ajudes específiques per a la pràctica d'esport en edat escolar, federat o no federat, per a totes aquelles famílies en situació de vulnerabilitat.
- Continuarem reforçant el paper de la dona en el món de l'esport amb una millor distribució de recursos entre els diferents clubs i sota criteris i mesures d'acció positiva per a la igualtat real i efectiva.
- Facilitarem, juntament amb els ajuntaments, la pràctica de l'activitat física i esportiva entre la gent gran de la mà d'entitats socials i esportives i establim bonificacions per a l'ús de les instal·lacions esportives municipals per a les persones jubilades i pensionistes.
- Fomentarem la pràctica d'activitat física entre les persones amb diversitat funcional i promourem la millora de l'accessibilitat de les instal·lacions esportives de l'illa.
- Potenciarem i promocionarem el turisme actiu com un valor afegit de l'illa altament desestacionalitzador, així com els esdeveniments esportius sostenibles que respectin els valors de la nostra illa.
- Ampliarem els serveis i les activitats del programa 'Menorca Borina', per fomentar i facilitar la pràctica l'activitat física i l'esport com un element essencial per al desenvolupament de la personalitat i del benestar de l'individu.
- Farem feina amb els ajuntaments i la Conselleria d'Edu-

cació del Govern de les Illes Balears per facilitar l'obertura dels patis escolars per practicar activitat física, així com per establir uns criteris comuns i preferents en relació amb els horaris i entrenaments de les persones menors per ajudar al seu descans i a la conciliació amb l'activitat lectiva.

➔ Farem feina amb els centres educatius per fomentar la pràctica continuada de l'activitat física entre les persones menors d'edat, el coneixement d'hàbits saludables i la transmissió de valors en la diversitat.

➔ Incentivarem i ajudarem les entitats, clubs i esportistes que amb la seva activitat participin en competicions autonòmiques, nacionals o internacionals, així com impulsarem el seu reconeixement i els valors esportius de Menorca.

➔ Crearem un pla per lluitar amb l'abandonament esportiu primerenc, amb un programa per promoure l'esport entre els joves que abandonen la pràctica a través de diferents accions, entre elles, dotar totes les instal·lacions d'Injove d'espais hàbils per a la seva pràctica.

| JOVENTUT

La perspectiva jove i l'acció política en matèria de joventut és transversal i és present a totes les propostes recollides al present programa electoral, des de la perspectiva de les implicacions per al jovent i les generacions futures.

Tot i açò, arran del que han suposat les darrers crisis i especialment la pandèmia, és urgent fer un enfocament encara més intensiu cap aquest col·lectiu. Un dels més afectats, vulnerable i amb sensació d'incertesa quant a poder fer realitat el seu projecte de vida, amb l'habitatge i l'ocupació com els dos principals reptes a resoldre i en els qual hem de posar solucions efectives i àgils. És necessari, per tant, establir polítiques que suposin un revulsiu en positiu a la realitat del jovent menorquí.

→ Inclourem una perspectiva jove en les polítiques públiques d'habitatge, instant l'IBAVI a reduir el preu del lloguer dels pisos de protecció oficial a un 25% màxim dels ingressos mensuals per al jovent i destinar exclusivament a joves una part del parc d'habitatge públic disponible.

→ Augmentarem els programes i polítiques actives d'ocupació pública destinades a joves, com ara els programes Joves Qualificats, els Tallers d'Ocupació i els serveis d'itineraris d'Inserció per l'orientació laboral i l'acompanyament a l'autoocupació i l'emprenedoria, amb presència a tota l'illa.

→ Ampliarem l'oferta educativa a l'illa, tant d'estudis universitaris com de formació professional i aprofitarem l'ampliació estructural de la seu de la UIB i les oportunitats i avantatges que suposa la tecnologia per diversificar l'oferta de graus que es poden cursar a l'illa i amb més presència de professorat. Ampliarem l'oferta formativa, especialment en graus enfocats a l'ocupació verda i àmbits d'elevada inserció laboral a l'illa.

→ Llançarem una campanya per promocionar i donar prestigi a la formació professional enfocada a alguns dels llocs de

feina més demandats i de futur a Menorca.

→ Impulsarem la creació d'espais de participació estudiantil, amb l'organització d'una trobada anual de delegats i delegades de classe per intercanviar punts de vista, detectar problemes comuns i dissenyar solucions de manera conjunta.

→ Impulsarem la Fira FOCUS d'Ocupació, tot ampliant-ne l'abast i els continguts i fomentant-la com espai que connecti els joves i les joves amb els ocupadors.

→ Posarem en marxa accions per millorar l'accés a la informació del jovent de l'illa, amb l'ús de manera intensiva de les diferents eines tecnològiques a l'abast i amb la creació de canals específics per a joves. Recuperarem, també, el Punt d'Informació jove a centres de secundària i ampliarem la seva presència a altres espais educatius, de formació i a la UIB, com espai que permet posar a l'abast del jovent, amb l'estudi de manera propera d'informació i opcions de consulta.

→ Crearem iniciatives de divulgació, acompanyament i formació que ajudin a la conscienciació i a facilitar recursos i eines als i les joves en àmbits sensibles com la salut sexual, l'assetjament, la lgtbifòbia, la violència de gènere o el consum de drogues.

→ Reforçarem els recursos, les funcions i l'abast de l'Injove com a ens de referència insular en polítiques i accions adreçades al jovent, especialment la seva presència a xarxes socials.

→ Recuperarem, tot reformulant i millorant el que sigui necessari, els consultoris joves, legal i social, creats al 2018 com una de les principals finestres disponibles als joves per atendre i ajudar a resoldre el seus dubtes, consultes i necessitats.

- ➔ Dedicarem especials esforços i els recursos necessaris a la posada en marxa d'iniciatives d'escolta i participació real i propera del jovent menorquí, que permeti recollir les propostes i inquietuds dels joves i les joves d'una manera més accessible i senzilla per conèixer la seva realitat i poder donar resposta les seves necessitats.
- ➔ Farem més intensiva la perspectiva jove en el disseny del transport públic de l'illa i ampliarem el servei de bus nit a més dies de la setmana.
- ➔ Fomentarem la participació activa del jovent en el disseny dels tallers i accions de difusió per ampliar el programa Salut Jove i el seu abast perquè també arribi a la UIB.
- ➔ Vetlarem perquè tots els municipis disposin de locals dedicats als joves, com els casals de joves, amb més disponibilitat i l'equipament necessari.
- ➔ Impulsarem i diversificarem la realització d'activitats destinades a joves, com excursions, visites a indrets destacats de Menorca o l'organització d'esdeveniments culturals, esportius o d'oci.
- ➔ Millorarem la gestió de la línia de subvencions per a entitats juvenils i prestadores de serveis al jovent, especialment per fer més accessible i àgil la seva presentació i perquè la concessió sigui a principis d'any.
- ➔ Continuarem fent feina i invertint en la millora de les instal·lacions juvenils públiques de l'illa.

| BENESTAR ANIMAL

Les administracions de l'illa hem d'assumir la nostra responsabilitat en l'atenció als animals. Menorca és pionera en la gestió ètica del benestar dels animals abandonats i aposta per un model de centres d'acollida gestionats per entitats protectores sense ànim de lucre, però és necessari seguir avançant.

➔ Millorarem els convenis amb les dues protectores d'animals de l'illa per tal que els centres d'acollida de Maó i Ciutadella puguin fer feina per donar una segona oportunitat a tots els animals després de ser abandonats.

➔ Promourem campanyes de conscienciació dels ciutadans i ciutadanes per fer veure la necessitat d'esterilitzar els animals domèstics i evitar, així, ventrades no desitjades i els posteriors abandonaments.

➔ Farem feina amb els ajuntaments de l'illa per avançar en el control ètic de les colònies de moixos sense propietari conegut, mitjançant el mètode de captura, esterilització i retorn del moix al seu hàbitat. El control de la població mitjançant l'esterilització és l'única manera de resoldre la problemàtica de la sobrepoblació de moixos, que pot arribar a generar un problema de salubritat pública i molèsties als veïns.

➔ Farem feina, d'acord amb les dues protectors d'animals de Menorca, en la construcció d'un quiròfan a l'illa per tal que s'hi puguin dur a terme les esterilitzacions dels moixos de les colònies i dels cans i els moixos abandonats que passen pels centres d'acollida.

| EINES DE GOVERN

→ A Menorca volem decidir els menorquins

El Consell s'ha anat convertint de manera progressiva en el govern de Menorca. Hem avançat molt, tant per que fa a la capacitat competencial com de finançament dels serveis públics, però l'ambició històrica d'autogovern de Menorca i la necessitat de definir de manera autònoma i suficient el model social i econòmic que volem exigeix que continuem progressant en el desenvolupament efectiu de les potencialitats competencials de l'Estatut.

La lleialtat institucional ha de ser la base de les relacions entre els distints estaments de l'estructura política de la nostra comunitat. La voluntat de cooperació ha de ser la guia sobre la que hem de centrar l'activitat en totes les institucions. I la coordinació ha de ser el fonament de tota l'activitat política. Aquesta funció de coordinació correspon al Govern de les Illes Balears, qui ha de poder exercir amb eficiència el paper que li atorga l'estatut, tot vetllant per l'equilibri econòmic i territorial i els interessos generals i comuns de la comunitat autònoma.

A partir del respecte a aquests principis, el Consell de Menorca ha de poder exercir de manera plena i autònoma la potestat reglamentària que li atorga l'Estatut, que ha de ser respectada pel Govern en les seves iniciatives legislatives.

→ Continuarem fent feina per exercir amb plena autonomia política les competències que l'Estatut determina com a pròpies del Consell, en tota la seva extensió. I seguirem desenvolupant també de manera plena les determinacions reglamentàries vinculades a elles. Ho farem des del màxim respecte a la capacitat de coordinació del Govern, però sense cap altra control que aquells que venen determinats per la legalitat.

→ Reivindicarem la suficiència financera en les matèries transferides al Consell.

→ Impulsarem de manera prioritària la revisió dels costos econòmics inherents a les transferències en matèria d'agricultura, de joventut i, de manera especial, les de carreteres i la de transport públic.

→ Impulsarem el traspàs ordenat i progressiu o la delegació d'aquelles competències on l'Estatut permet l'atribució de les funcions executives de les mateixes als consells, com ara els recursos hídrics. Ho farem des de la lleialtat més respectuosa, però també a partir de la màxima ambició política, convençuts com estem de la capacitat de les menorquines i els menorquins per decidir i exercir el nostre propi destí.

→ Impulsarem els mecanismes de cogestió o cogovernança previstos a la Llei de Menorca Reserva de Biosfera per exercir les funcions de gestió en relació amb les zones nucli de la Reserva de Biosfera i, de manera especial, el parc natural de s'Albufera.

→ Explorarem tots els mecanismes possibles de descentralització efectiva en favor del Consell, com ara les encomanes de gestió en aquelles matèries on la proximitat afegeixi un valor d'eficiència. Entre les encomanes de gestió prioritàries, establirem les de gestió dels ajuts al lloguer, la gestió del parc públic d'habitatges de l'IBAVI i el transport escolar.

→ Impulsarem el paper del Consell com a institució de govern de la Comunitat Autònoma amb l'exercici en l'àmbit insular de la gestió ordinària de determinades matèries en nom i per delegació del Govern i a partir de la seva direcció, com ara les funcions que actualment exerceix el delegat d'Educació, tot evitant sempre duplicitats.

→ Els ajuntaments

Els ajuntaments són la peça capital de la nostra estructura institucional, l'Administració més propera a les ciutadanes i els ciutadans i la més ben valorada amb caràcter general per ells.

➔ Reforçarem la seva capacitat competencial, política, administrativa i financera.

➔ Avançarem en la descentralització política de Menorca, amb l'impuls de l'exercici per part dels municipis de totes aquelles polítiques i capacitats de gestió insulars on la proximitat hi afegeixi un valor d'eficiència i proximitat.

➔ Reforçarem les capacitats de cooperació i coordinació entre els ajuntaments i d'aquests amb el Consell.

➔ Incrementarem les competències de la Junta de Batlles, que s'ha demostrat des de sempre com un eficaç instrument de diàleg i d'acord. La Junta de Batlles ha permès avançar en la implantació de polítiques comunes i de serveis mancomunats o compartits que han afavorit l'eficiència administrativa, la racionalització dels recursos i, sobretot, la qualitat de vida i el benestar de les ciutadanes i els ciutadans, així com l'accés als serveis amb igualtat d'oportunitats.

→ **Amb tota la força de Menorca**

Les conseqüències socials i econòmiques de la pandèmia i de la guerra ens han demostrat que, si hem estat capaços de superar tantes adversitats, ha estat gràcies a la fortalesa i la cohesió de la nostra societat. Però també ha estat gràcies a l'esforç compartit i solidari d'Espanya i d'Europa.

Açò ens ha reafirmat en la convicció que Menorca no pot ser ni ha de voler ser una illa aïllada, sinó oberta al món, solidària. Una illa que vol participar de manera activa i responsable en la presa de les decisions que ens afecten.

Hem de fer valer la força de les nostres conviccions col·lectives. Hem de fer feina sempre i amb energia per fer entendre les nostres necessitats particulars als centres de decisió polítics i econòmics espanyols i europeus. Perquè la condició insular de Menorca, així com els condicionants demogràfics, geogràfics i ambientals de l'illa, fan que les nostres singularitats mereixin un tractament específic, diferenciat. Perquè la igualtat no s'aconsegueix tractant tothom igual, sinó atenent de manera equitativa a cadascú, tot procurant sempre l'equilibri. Si reclamam comprensió i generositat, és perquè sabem ser generosos i comprensius.

Hem de ser ambiciosos. Hem de voler fer valer la nostra veu i capacitat de decisió arreu, davant el Govern de les Illes Balears, el d'Espanya i a Europa.

Només qui sap quines són les seves forces és capaç d'emprar-les bé.

→ Promourem, d'acord amb el Govern d'Espanya, que la Unió Europea reconegui l'especificitat de la nostra condició insular.

→ Impulsarem que el gran avanç que significa el reconeixement que fa la nova Política Agrària Comuna (PAC) de la incidència de la insularitat sobre la problemàtica agrícola i ramadera de Menorca, representi una efectiva compensació dels

sobrecostos extraordinaris de les explotacions menorquines.

→ Impulsarem, d'acord amb el Govern d'Espanya, la supressió per part de la Unió Europea de la regla de minimis, que posa un sostre a les ajudes al transport de mercaderies, en benefici de la competitivitat de les empreses.

→ Promourem la inclusió en el Règim Especial de les Illes Balears del principi de doble insularitat, de manera especial per a les nostres empreses i el transport.

→ Continuarem reivindicant davant del Govern d'Espanya la compensació equitativa de la nostra connectivitat:

→ Amb la revisió i la millora de les condicions de capacitat, freqüències, horaris i preu de les declaracions d'obligacions de servei públic tant per a les connexions entre illes com amb Madrid.

→ Amb la millora de les connexions, horaris i el preu dels bitllets amb Barcelona, sobretot i especialment a l'hivern, però també amb les principals capitals continentals.

→ Continuarem reclamant un paper decisiu en la planificació i la gestió de les nostres principals infraestructures. Així com participam de les decisions sobre tot allò que afecta els nostros ports, també hem de poder ser decisius en la planificació i la gestió de l'aeroport.

PSOE
/

www.ambtufeimmenorca.com

Contigo hacemos **Menorca**

SUSANA MORA

Presidenta del Consell de Menorca
y candidata a la reelección

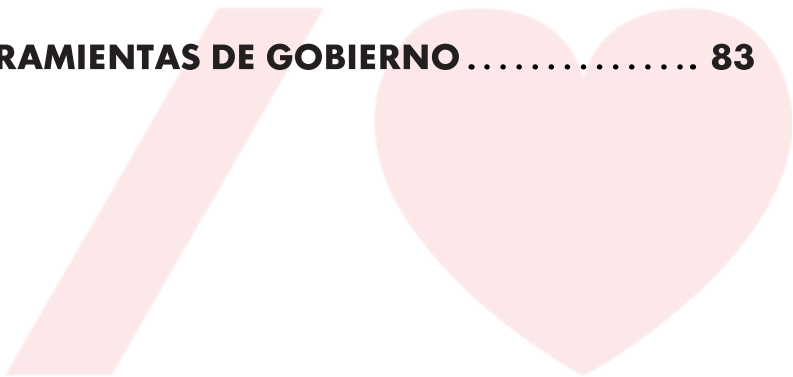
PROGRAMA ELECTORAL
PSOE MENORCA 2023

VOTA

| CONTIGO MENORCA

→ ECONOMÍA	7
→ TURISMO.....	20
→ MOVILIDAD	29
→ VIVIENDA	34
→ TERRITORIO	38
→ MEDIO AMBIENTE	42
→ POLÍTICA SOCIAL	50
→ EDUCACIÓN	62
→ CULTURA	66
→ ACTIVIDAD FÍSICA Y DEPORTE	73
→ JUVENTUD	77
→ BIENESTAR ANIMAL	81
→ HERRAMIENTAS DE GOBIERNO	83

Las menorquinas y los menorquines hemos sabido elegir nuestro propio camino. Hemos sabido mantener el equilibrio entre el crecimiento económico y la preservación del paisaje, entre la conservación de los valores naturales y las tradiciones de Menorca, y una incorporación decidida a la modernidad. Hemos avanzado hacia la prosperidad y el bienestar sin renunciar nunca a nuestra manera de ser y de hacer, sin faltar a la cohesión social que está en la base de nuestra convivencia. Menorca vive un buen momento. Estamos donde estamos porque hemos sabido hacer las cosas bien, con la sensatez y la responsabilidad que caracteriza a la gente de Menorca. La prosperidad de hoy es el resultado del trabajo y el esfuerzo de muchas generaciones y debe ser la semilla del bienestar de las generaciones que vendrán, que se merecen vivir en una Menorca como la que nosotros amamos.

Los y las socialistas hemos estado siempre junto a este esfuerzo colectivo de la sociedad menorquina y nos comprometemos a continuar impulsando con decisión las políticas sociales, económicas y territoriales que han ayudado a definir la Menorca de hoy.

El progreso de Menorca ha sido impulsado desde el primer momento por socialistas. Las políticas de cooperación institucional y de protección territorial y ambiental a través del PTI han sido luchadas siempre por hombres y mujeres socialistas. Así como lo han sido, también, las políticas sociales que han procurado el bienestar de la gente mayor, el crecimiento equilibrado de los niños y de los jóvenes, la normalización de las personas con diversidad funcional, todos los adelantos conseguidos en cuestiones de igualdad.

Hoy Menorca se enfrenta a nuevos desafíos. El principal y más urgente es, sin duda, el de la vivienda, que impide a tantas personas vivir de una manera autónoma, que castiga el bienestar de tantas familias que, aun y su esfuerzo, sufren privaciones por el encarecimiento desmesurado de los alquileres. Nos comprometemos a dedicar todos nuestros esfuerzos y los recursos necesarios a resolver este grave problema.

Debemos afrontar también el reto de gestionar el éxito de nuestra principal industria, el turismo, mientras avanzamos progresivamente hacia la diversificación económica y damos una salida positiva a los conocimientos y el empujón de nuestros jóvenes mejor preparados.

Desde Menorca debemos ser capaces también de hacer frente a un reto que es global y que los y las menorquinas tenemos la oportunidad de liderar: la adaptación a los efectos del cambio climático.

Sin descuidar nunca, está claro, ni la educación ni la sanidad, y dando un buen salto adelante en la oferta de transporte público, en todo aquello que va a favor del bienestar y de la igualdad de oportunidades.

Hemos avanzado mucho. Menorca está hoy donde queríamos que estuviera. Somos una sociedad cohesionada que confía en sus propias fuerzas, que sabe hacer las cosas bien y que transmite seguridad a las personas que nos visitan.

Hay mucho camino hecho y el rumbo está trazado. Nos comprometemos a impulsar las políticas que ayuden a seguir avanzando con decisión por este camino que hasta hoy hemos hecho contigo. Con los valores de siempre y las fuerzas renovadas. Porque nuestro compromiso es contigo.

TODO EL MUNDO DEBE PODER TENER SU PROPIA CASA.

Para ello fijaremos un techo a los precios de los alquileres, para que todo el mundo pueda vivir con dignidad con su sueldo y para que la juventud pueda emprender su proyecto de vida con confianza. Destinaremos 20 millones a construir viviendas sociales y para ayudar el sector privado a construir pisos bien hechos, con un alquiler asequible o con un precio máximo.

DEBEMOS SEGUIR EXTENDIENDO LA TEMPORADA TURÍSTICA.

Los beneficios del turismo deben repartirse mejor, deben llegar a más gente durante más meses. Lo haremos con sensatez y mesura, porque nadie quiere saturación. Para poder vivir muchos años del turismo, debemos poder convivir.

DAREMOS UN EMPUJÓN AL TRANSPORTE PÚBLICO.

Posarem més rutes i freqüències perquè tothom es pugui moure tot l'any en igualtat de condicions. I per ajudar a acabar amb la massificació dels espais més emblemàtics.

SIN EL TRABAJO DE LA GENTE DEL CAMPO NO PUEDE HABER FUTURO

Ofreceremos más rutas y frecuencias para todo el mundo se pueda mover todo el año en igualdad de condiciones. Y para ayudar a acabar con la masificación de los espacios más emblemáticos.

SIN EL TRABAJO DE LA GENTE DEL CAMPO NO PUEDE HABER FUTURO.

Deben participar de la prosperidad del turismo produciendo, como siempre, buenos alimentos. Deben poder vivir en el campo y del campo, con todas las oportunidades de la Menorca del siglo XXI a su alcance.

LA JUVENTUD DEBE PODER ENCONTRAR SU PROPIO CAMINO EN MENORCA.

Un camino con nuevas oportunidades en una economía diversificada, que aproveche los mejores valores de Menorca sin echarla a perder, donde pueda encontrar una casa a su medida/donde prosperar y el bienestar emocional que se merece.

LA GENTE MAYOR DEBE PODER ELEGIR, CON DIGNIDAD Y LIBERTAD.

Por eso necesitamos más residencias en toda la isla y debemos garantizar una atención de calidad. Pero si quieren quedarse en su casa también deben poder, con tantos servicios como necesiten. Porque la generosidad de la gente mayor merece la mejor de las recompensas.

MENORCA ES UNA ISLA DE OPORTUNIDADES.

Todo el mundo las debe poder aprovechar por igual, con equidad. Con buenas escuelas y la mejor sanidad, sin tener que salir de la isla. Con seguridad y confianza. Porque Menorca es de todas y de todos.

Contigo, hacemos Menorca.

| ECONOMÍA

La economía de Menorca actúa en un mundo global. La guerra en Ucrania ha reavivado la tensión en los mercados energéticos, ha comprometido la recuperación económica iniciada después de la COVID-19 y ha provocado una inflación generalizada. Debemos garantizar la sostenibilidad y la viabilidad de nuestras empresas para preservar los puestos de trabajo. Y es necesario seguir apostando por la conservación ambiental, haciéndola compatible con el progreso económico de los principales sectores productivos. Debemos continuar promoviendo los valores que nos han hecho lo que somos hoy: la gestión territorial y la diversificación económica. Queremos continuar siendo la isla más protegida, la isla con una mayor distribución de los sectores productivos y la isla con menos desigualdad.

En esta nueva visión del mundo empresarial y globalizado en el que vivimos es necesario incorporar las nuevas tecnologías, que jugarán un papel relevante en la diversificación y la sostenibilidad económicas de Menorca.

Debemos conseguir que todos los sectores económicos se retoolimenten para fortalecerse mutuamente con el objetivo de que el desarrollo económico lo sea a todos los niveles: competitivo, productivo, ambiental, social, equitativo y distributivo. Deben conseguirse sinergias entre todos los sectores para que esta circularidad se convierta en el justo equilibrio social y económico.

➔ FOMENTO DE LA ACTIVIDAD ECONÓMICA E INDUSTRIAL Y LA DIVERSIFICACIÓN

➔ Promoveremos las actividades artesanales, industriales, la profesionalización, la innovación, la dinamización y la diversificación económicas, el cooperativismo, el fortalecimiento de las sinergias entre los sectores económicos, la eficiencia de los recursos, la economía circular, la producción y la distribución bajas en carbono, el desarrollo tecnológico en beneficio del bienestar y la calidad de vida y la salud de los ciudadanos, de acuerdo con

los principios de la Ley de Menorca Reserva de Biosfera.

→ Impulsaremos, desde el principio de cooperación entre administraciones, la simplificación, la ordenación y la promoción de las líneas públicas de apoyo en materia de inversión industrial, así como en los centros tecnológicos empresariales.

→ Fomentaremos la cooperación empresarial, la articulación de agrupaciones empresariales o clústeres industriales, los tradad clusters y la economía colaborativa como instrumentos motores de la competitividad.

→ Impulsaremos la creación de la Oficina de Asesoramiento y el impulso de la iniciativa económica, la economía colaborativa, la agenda digital y los clústeres prevista en la Ley de Menorca Reserva de Biosfera para promover el emprendimiento y la competitividad económica de la isla. La Oficina, que tendrá carácter estrictamente profesional, deberá ser gestionada de manera prioritaria por los agentes económicos y sociales.

→ Promoveremos la especialización productiva y la reespecialización progresiva de las empresas industriales tradicionales de Menorca como factor de diferenciación y de mejora de la competitividad.

→ Impulsaremos los planes de reconversión de perfiles profesionales y técnicos industriales con el objetivo de aprovechar sus conocimientos en nuevos sectores económicos.

→ Continuaremos trabajando por el retorno del talento menorquín mediante políticas efectivas, como incentivos fiscales y ayudas al desplazamiento, así como para iniciar la actividad, que les permitan afrontar las principales necesidades que les dificultan establecerse nuevamente en la isla.

→ Impulsaremos planes de atracción de talento interna-

cional para que Menorca se convierta en un referente en la investigación científica, técnica y social con el apoyo a las iniciativas emprendedoras, y ofreceremos espacios públicos de interrelación, diálogo y colaboración con el objetivo de contribuir a la diversificación económica.

→ Impulsaremos líneas de acción formativas específicas para parados de larga duración, para segundas oportunidades y para la incorporación de la mujer en el mercado laboral en actividades industriales.

→ Desplegaremos la red del Internet de las Cosas (*IoT*, por las siglas en inglés) pública (*Smart Island*).

→ Impulsaremos, de acuerdo con la Ley de Menorca Reserva de Biosfera, un plan estratégico de competitividad y sectores industriales estratégicos vinculados con objetivos y programas cuantificados económicamente y fijados temporalmente.

→ Impulsaremos la digitalización de las empresas e industrias de Menorca, así como aquellas estrategias de investigación, desarrollo e innovación que favorezcan su crecimiento económico, la incorporación de talento al tejido industrial y la creación de puestos de trabajo calificados y estables.

→ Promoveremos la colaboración entre empresas y sectores productivos, la digitalización y la implantación de vías compartidas de comercialización, así como de diferenciación de los productos menorquines.

→ Impulsaremos, de acuerdo con los ayuntamientos, la creación de espacios públicos que favorezcan la creación de nuevas empresas, como espacios de trabajo colaborativo y laboratorios de iniciativa empresarial, para contribuir tanto al desarrollo económico diversificado como al retorno de talento.

→ Promoveremos políticas que favorezcan el relevo genera-

cional en los procesos productivos, mediante convocatorias que incentiven el asesoramiento, la innovación y la digitalización.

→ Promoveremos una oferta formativa reglada y no reglada adecuada al sector industrial y sus necesidades que permita dar respuesta a la demanda de productos de calidad y diferenciados.

→ Abriremos nuevos nichos de mercado en el ámbito tecnológico, medioambiental y social para crear nuevas sinergias económicas.

→ Promoveremos incentivos para reducir los consumos energéticos vinculados a los combustibles fósiles, potenciaremos la eficiencia energética y fomentaremos el uso de energías renovables con incentivos y complementos a las ayudas de implantación de placas fotovoltaicas en las naves industriales.

→ Comercio

→ Estableceremos una línea de ayudas para renovar y adaptar nuestro tejido comercial, con ayudas para la digitalización de los comercios de proximidad.

→ Impulsaremos con los ayuntamientos nuevos planes de dinamización comercial, social y cultural de los municipios.

→ Seguiremos impulsando las estrategias de fomento de los productos de calidad vinculados a las marcas 'Made in Menorca' y 'Reserva de Biosfera' para dar a conocer y prestigiar los productos artesanales e industriales elaborados en Menorca, ayudando a los productores y productoras a ganar en competitividad y presencia en los mercados locales, nacionales e internacionales. En este sentido, mantendremos y potenciaremos iniciativas como, por ejemplo, la Feria Arrels o la revista digital Oliagua, e impulsaremos espacios dedicados a los sectores profesionales.

→ Artesanía

→ Convertiremos el Centro Artesanal de Menorca de Es Mercadal en un órgano de promoción, formación, asesoramiento y venta para los artesanos de la isla

→ Promoveremos los oficios tradicionales y artesanales, a través de la marca de garantía 'Artesanía de Menorca', para poner en valor la tradición, la innovación y el producto artesanal y garantizar el mantenimiento de los puestos de trabajo vinculados al sector.

→ Impulsaremos la promoción de los productos artesanales de Menorca a través de convenios de colaboración y acuerdos con las diferentes asociaciones de artesanía.

→ Sector náutico

→ Daremos un nuevo impulso al sector náutico en colaboración con las iniciativas públicas o privadas que sirvan para mejorar el sector, mediante el uso del know-how en la construcción de embarcaciones tradicionales y modernas que nos sitúa en un escenario óptimo para liderar el sector de la industria menorquina en el campo de la náutica. Favoreceremos, de este modo, la reconversión de lugares de trabajo de sectores más dependientes de la estacionalidad turística.

→ Promoveremos las estrategias empresariales de impulso de la motorización eléctrica de las embarcaciones, así como de la reconversión eléctrica progresiva del parque existente como nueva vía de negocio del sector náutico tradicional.

→ Mejoraremos la calidad de la oferta de los servicios náuticos durante todo el año, potenciando las actividades de mantenimiento y la invernada de embarcaciones para conseguir alargar la temporada de actividad económica en nuestros puertos.

→ Agricultura y ganadería

→ Promoveremos las políticas públicas necesarias para consolidar la agricultura y la ganadería como sectores estratégicos de la economía y el territorio de Menorca, de acuerdo con los principios de la Ley Menorca Reserva de Biosfera, procurando el bienestar y la calidad de vida de los profesionales y de sus familias.

→ Continuaremos impulsando el fomento de la gestión agraria y ganadera sostenibles, la producción diversificada, de calidad, ecológica y/o de productos locales.

→ Seguiremos impulsando el Contrato Agrario Reserva de la Biosfera (CARB) como herramienta de mantenimiento de nuestro paisaje rural para que el campo pueda continuar su proceso de modernización y diversificación, así como su adaptación a la lucha contra el cambio climático, con la reducción de la generación de residuos derivados de la actividad y de la producción, la disminución al mínimo del uso de productos químicos, fitosanitarios y derivados que tienen efectos negativos sobre nuestro medio, el uso responsable de un recurso clave como es el agua, y la desplastificación de los entornos rurales.

→ Estableceremos ayudas para potenciar el aprovechamiento de la biomasa y la limpieza de bosques y monte bajo con el objetivo de reducir el riesgo de incendio en nuestros bosques.

→ Promoveremos incentivos para reducir los consumos energéticos vinculados a los combustibles fósiles, así como el derroche energético, y fomentaremos el uso de energías renovables, con incentivos a aquellas prácticas y sistemas agrarios y ganaderos que incorporen la capacidad de fijar CO₂ y realicen un balance positivo en cuanto a las emisiones de gases de efecto invernadero.

- ➔ Continuaremos proveyendo a los agricultores y los ganaderos, con especial atención a los jóvenes, de la formación necesaria, herramientas y habilidades que les permitan la continuidad de su actividad productiva tradicional, promoviendo los criterios de sostenibilidad y respetando el patrimonio social, cultural y paisajístico de la Reserva de Biosfera y de Menorca.
- ➔ Potenciaremos y ampliaremos la oferta formativa del Centro de Capacitación Agraria y lo adaptaremos a las nuevas demandas, especialmente a las de los jóvenes agricultores, impulsando nuevos ciclos formativos, así como líneas de formación sobre agricultura ecológica y sobre innovación y la experimentación vinculada a los procesos productivos agrarios, siempre de acuerdo con las asociaciones agrícolas. En el mismo sentido, impulsaremos la formación agropecuaria sobre los métodos de la agricultura regenerativa, la agroecología, las razas autóctonas y las variedades locales.
- ➔ Promoveremos y facilitaremos el acceso a las actividades formativas, culturales y de ocio a la gente del campo, con especial atención a los y las jóvenes en edad formativa. En este sentido, impulsaremos medidas compensatorias y correctoras del aislamiento en el mundo rural y de las dificultades en movilidad añadidas que implican vivir fuera de los centros urbanos a la hora de acceder a las actividades formativas, culturales y de ocio.
- ➔ Promoveremos el mantenimiento del uso de las edificaciones rurales como residencias habituales de los agricultores y de sus familias.
- ➔ Potenciaremos el cooperativismo dentro del sector agroalimentario y pesquero, así como las estrategias de cooperación entre explotaciones para mejorar la competitividad y la innovación en los procesos productivos, así como la creación de organizaciones de productores para que se vean beneficiados del intercambio de venta de productos de los socios de estas organizaciones.

→ Promoveremos, a través de las asociaciones y cooperativas agrarias, la posibilidad de compartir el uso de herramientas, máquinas y equipamientos de uso agrícola especializado (como, por ejemplo, molinos de trigo, prensas, prensas de uva, herramientas de matanzas o para quesear) entre las diferentes explotaciones agrarias y ganaderas para favorecer posibles pequeñas producciones complementarias y el intercambio de conocimientos y experiencias. Asimismo, favoreceremos el uso de estas herramientas por parte de potenciales usuarios aficionados a través de la difusión de su disponibilidad y como una opción que pueda ayudar a complementar el rendimiento económico de las fincas.

→ Impulsaremos nuevas formas de gestión de la producción y la transformación agrícolas y ganaderas, así como la digitalización de los procesos productivos y la comercialización.

→ Mantendremos el acceso del sector primario a las ayudas del tejido productivo para innovación, formación, digitalización e inversión en sus procesos productivos.

→ Fode productores de leche para favorecer su comercialización conjunta y la negociación de los precios, así como promover la cohesión de los ganaderos para llegar a acuerdos y llevar a cabo acciones conjuntas que los beneficien a todos.

→ Seguiremos impulsando la simplificación administrativa a través de la creación de un sistema informático de gestión ganadera para facilitar las gestiones administrativas desde las explotaciones.

→ Impulsaremos una línea de crédito para garantizar la liquidez de los productores de leche de manera vinculada a las cantidades de producción de leche para seguir apoyando a la viabilidad del sector.

→ Apoyaremos a las organizaciones agrarias en su tarea de asesoramiento a las explotaciones a través de la convocatoria de ayudas a las organizaciones profesionales agrarias a partir de una cantidad prefijada por socio para superar carencias de asesoramiento técnico y comercial.

→ Promoveremos ante el Gobierno de España que, mientras la Unión Europea no suprima la regla de minimis a todos los efectos, equipare los minimis en el sector primario a los del sector industrial para hacerlo más competitivo.

→ Favoreceremos la vinculación de la actividad turística con el sector agrario, con el fomento de actividades agrícolas, como las visitas experienciales sostenibles en el sector primario de Menorca, como fuente de ingresos complementaria a la actividad primaria. Facilitaremos la promoción de los puntos de venta directa a las explotaciones agrarias menorquinas.

→ Colaboraremos con el resto de administraciones para poner en marcha el Observatorio de cadena alimentaria para que los productores reciban el justo precio a la venta de sus productos.

→ Apoyaremos a los ayuntamientos para realizar las inversiones y mejoras necesarias para el mantenimiento, la conservación y la modernización de los mataderos municipales, así como también en la gestión eficiente de los residuos que generan con el objetivo de reducir el coste que supone para los ayuntamientos el gasto derivado de su eliminación y/o tratamiento.

→ Pesca

→ Promoveremos la transición de la flota pesquera profesional con puerto base en Menorca hacia una actividad pesquera de bajo impacto, asegurando la sostenibilidad medioambiental, económica y social a largo plazo. Asimismo, promoveremos las artes de pesca de bajo impacto y la captura de especies que se encuen-

tren en buen estado de conservación y no sufran sobrepesca.

→ Estableceremos una línea de ayudas para fomentar la reconversión innovadora de las barcas de artes menores y de arrastre para contribuir en la lucha contra el cambio climático y la generación de residuos.

→ Mantendremos la línea de ayudas a las barcas de pesca para apoyar al sector a hacer frente al incremento de precio del combustible.

→ Fomentaremos la creación de una Organización de Productores Pesqueros (OPP) para que los pescadores y acuicultores puedan agruparse y constituirse en el mecanismo para la estabilización de los mercados, mediante autorregulaciones entre la oferta y la demanda, así como para ser una herramienta que garantice la renta de los productores.

→ Dotaremos el Servicio Insular de Pesca de los recursos necesarios para garantizar el buen funcionamiento del ejercicio de sus competencias y la mejora del servicio de inspección

→ Promoveremos la cohesión del sector pesquero de Menorca y favoreceremos el asociacionismo y el cooperativismo entre las cofradías de pescadores, para poner en marcha proyectos conjuntos y mejorar sinergias pesqueras y comerciales.

→ Seguiremos con la campaña informativa de pesca en colaboración con Leader Menorca para concienciar la población de las buenas prácticas pesqueras.

→ Potenciaremos las estrategias de información en la comercialización de la producción pesquera con el objetivo de informar al consumidor de su procedencia.

→ Estudiaremos la implantación de la estrategia de la acuicul-

tura, técnicas para dirigir y fomentar la producción de peces y moluscos, como vía para la diversificación del sector pesquero.

→ Producto agroalimentario

Los y las socialistas continuaremos defendiendo el producto local, la soberanía alimentaria y la salud pública dentro del marco de sostenibilidad ecológica, garantizando la trazabilidad ecológica completa de los productos alimentarios, desde los piensos para alimentar los animales hasta que el producto agroalimentario llegue a la mesa.

→ Fomentaremos las industrias de transformación agroalimentaria, así como la implantación de aquellas dedicadas al procesamiento de productos de cuarta gama.

→ Potenciaremos las estrategias de calidad del producto menorquín y su comercialización, con el apoyo a la denominación de origen del queso Mahón-Menorca e incrementaremos la promoción y apertura de nuevos mercados para nuestro queso. Asimismo, promoveremos la identificación geográfica protegida del aceite hecho en Menorca y estudiaremos la viabilidad de nuevas denominaciones de nuevos productos como, por ejemplo, la miel, la sobrasada y la carn-i-xulla, entre otros, así como la introducción de más productos alimentarios de Menorca en el Catálogo de alimentos tradicionales de las Islas Baleares.

→ Potenciaremos, de la mano de los productores, las estrategias de comercialización diferenciada de los productos agroalimentarios para continuar diversificando los mercados potenciales y favoreceremos la reputación de Menorca como destino de turismo gastronómico y de calidad.

→ Apoyaremos la unificación de criterios y marcas comerciales que hagan del producto menorquín un producto exclusivo y único, haciendo hincapié en su calidad y proximidad.

- ➔ Promoveremos el consumo de productos de la isla entre la población, las diversas instituciones públicas y el sector privado.
- ➔ Impulsaremos campañas de promoción del producto de proximidad y de temporada, a la vez que promoveremos la producción de productos sanos, en el sentido de utilización de menos agentes nocivos para la salud de las personas, y promoveremos campañas para la concienciación de hábitos de alimentación saludables a todos los niveles, especialmente entre la población joven.
- ➔ Impulsaremos proyectos de experimentación encaminada a una alimentación más sostenible de nuestra sociedad (Rural Lab), con el Centro de Capacitación Agraria como punto de referencia agroalimentario de Menorca.

| TURISMO

→ Es imprescindible conservar la capacidad de generar trabajo y riqueza que posee el turismo. Para que esto sea posible, debemos mantener la actividad turística más tradicional de Menorca, puesto que de ella depende muchísima gente, mientras vamos avanzando en la mejora de nuestro modelo económico, que debe estar cada vez más ligado a la calidad y a la extensión de la temporada turística. Así, debemos ir profundizando en la transición entre este modelo más clásico vinculado primordialmente a la oferta de 'sol y playa' y un sistema mixto donde vayan ganando más fuerza las demandas vinculadas a los valores naturales, paisajísticos, patrimoniales y culturales de Menorca.

→ Por eso, debemos ser capaces de regular con éxito los flujos turísticos para garantizar la dimensión correcta en las infraestructuras, la calidad ambiental de los recursos esenciales, la capacidad de resistencia de los espacios naturales de más valor, la cohesión social y el acceso al bienestar y las oportunidades. Asimismo, se deben garantizar los derechos capitales como, por ejemplo, una vivienda digna y asequible para las menorquinas y los menorquines, a la vez que favorecemos la reputación de nuestra isla al mejorar la experiencia de nuestros visitantes.

→ Debemos continuar trabajando, por lo tanto, para evitar la concentración de visitantes durante los meses de julio y agosto y favorecer su llegada a lo largo de todo el año. De este modo aseguramos un menor impacto sobre recursos como el agua y la energía y en la gestión de residuos, mientras evitamos la precariedad y fomentamos la estabilidad laboral.

→ **Producto turístico**

→ Impulsaremos, de acuerdo con los agentes económicos y sociales, todas las vías de promoción y comercialización turísticas que favorezcan el alargamiento de la temporada para continuar avanzando en el proceso de desestacionalización y ayudar a desconcentrar la actividad turística en los meses de verano.

En este sentido, continuaremos potenciando la difusión de las modalidades de oferta turística que favorecen esta desestacionalización, así como todas las vías de colaboración con el sector que favorezcan el incremento de la rentabilidad y la ocupación laboral turísticas y comerciales sin añadir intensidad a los meses centrales del verano.

→ Promoveremos la diversificación de los potenciales mercados emisores para disminuir la dependencia de los tradicionales países de más peso, así como de los operadores turísticos, con el objetivo añadido de ampliar el periodo anual de la actividad turística. Así, continuaremos impulsando acciones de comarketing para conectar Menorca con los mercados emisores más importantes para la isla, consolidaremos las rutas todo el año con las ciudades de Londres y París, nos esforzaremos en atraer países emisores de visitantes con periodos de vacaciones fuera del verano y destinaremos los esfuerzos y los recursos a la promoción turística a lo largo de todo el año.

→ Seguiremos trabajando con el mensaje de que Menorca se puede disfrutar los 365 días del año, gracias a los pequeños placeres que ofrece la isla. También potenciaremos hechos tan relevantes como la candidatura de la Menorca Talayótica como patrimonio mundial de la UNESCO o el 30 aniversario de la Reserva de Biosfera, e impulsaremos la redistribución de flujos turísticos en equilibrio para la economía, la sociedad y el territorio de la isla de Menorca.

→ En colaboración con los ayuntamientos, ampliaremos y dotaremos de servicios los productos turísticos activos durante todo el año. De este modo diversificaremos y conseguiremos una buena redistribución del flujo turístico para evitar la concentración en puntos concretos. En este mismo sentido, fomentaremos experiencias turísticas vinculadas a la agricultura y la ganadería y seguiremos impulsando proyectos como, por ejemplo, Menorca Región Europea de Gastronomía, que reconocen y difunden la calidad de nuestros productos, nuestra cultura gastronómica y la tradición.

→ Apostaremos por otros sectores que puedan dinamizar la economía local, como es el caso de la Menorca Film Commission. Nuestra isla, con sus características y recursos, se convierte en un plató al natural que ofrece la posibilidad de ser el escenario para producciones audiovisuales los 365 días del año. El objetivo es atraer productoras nacionales y extranjeras que dinamicen la economía local y generen oportunidades tanto en el sector de la producción audiovisual local, como en las empresas de servicios, comercio y alojamiento.

→ Continuaremos recuperando espacios emblemáticos para que Menorca se ponga al frente del turismo de negocios, reuniones, incentivos, conferencias y exposiciones y, así, continuar el proceso de desestacionalización.

→ Potenciaremos el reencuentro de un segmento de visitantes que busca la exclusividad y los beneficios personales que aporta el ritmo de la isla dado que se genera riqueza y oportunidades de negocio a los residentes, a la vez que disfruta del destino de una manera discreta y con poco impacto.

→ Impulsaremos, de acuerdo con los agentes económicos y sociales y de manera especial con los sectores de la restauración y el comercio, mecanismos y vías de ordenación voluntaria de la actividad en los meses de baja demanda turística. Se trata de hacer compatible el descanso invernal con la garantía de una oferta suficiente, en beneficio tanto de los residentes como de los turistas que eligen Menorca durante el periodo en que la oferta de costa permanece cerrada.

→ Apostaremos por la ética como valor añadido al producto turístico. Los visitantes deben ser conscientes de su contribución al desarrollo sostenible de un destino comprometido con el bienestar de los residentes, con la preservación del territorio y de los recursos naturales y con el fomento de la cultura propia como elementos de identidad que debemos conservar

tanto para las generaciones de menorquinas y menorquines que nos siguen como para los futuros visitantes. Por esto, seguiremos fomentando el conocimiento de la marca Reserva de Biosfera para que nuestros visitantes sean conscientes de que, con su experiencia turística, están contribuyendo al desarrollo de un modelo turístico sostenible. Debemos conseguir que las personas que nos visitan se sientan partícipes de este modelo, en beneficio, también, de nuestra reputación como destino.

→ Exigiremos que el proyecto de la escuela de hotelera sea una realidad sin más demora, puesto que es necesario apostar por la formación profesional en todos los sectores económicos vinculados a la actividad turística, de acuerdo, siempre, con las empresas.

→ Seguiremos trabajando para que Menorca sea un destino turístico inteligente, un espacio basado en la innovación y la accesibilidad desde una estructura tecnológica que facilite la integración del turista en el entorno, para incrementar tanto la calidad de la experiencia de nuestros visitantes como la calidad de vida de los menorquines y las menorquinas.

→ Ordenación de la actividad turística

La ordenación de la actividad turística se debe continuar desarrollando de acuerdo con el modelo turístico de Menorca y su estrategia de desarrollo, desde el máximo respeto al paisaje y el patrimonio natural, histórico y cultural. Debemos respetar los límites de la capacidad de carga turística de la isla para garantizar la continuidad de la calidad como destino y en beneficio de la gente de Menorca, procurando siempre el acuerdo con los agentes económicos y sociales y con el objetivo de alargar todavía más la temporada en beneficio de la desestacionalización.

→ Reevaluaremos la capacidad máxima de carga de la isla para iniciar con conocimiento de causa un proceso de debate social sobre los posibles límites del crecimiento.

→ Incrementaremos el control de la oferta de alquiler ilegal, especialmente grave en las zonas declaradas no aptas, puesto que, además de generar una oferta excesiva e irregular, tiene una incidencia muy grave sobre el encarecimiento del precio del alquiler de la vivienda residencial. Para hacerlo, continuaremos reforzando las campañas y los mecanismos de control, reforzando todavía más los servicios de inspección.

→ Regularemos la comercialización turística de viviendas a partir de parámetros de calidad.

→ Limitaremos la entrada de vehículos en la isla, así como las flotas de los coches de alquiler, de acuerdo con las disposiciones de la Ley de Menorca Reserva de Biosfera y a partir de las estrategias de sostenibilidad ambiental y social, así como de la protección de la calidad de Menorca como destino turístico diferenciado. En el mismo sentido, impulsaremos una red de transporte público moderna y eficiente que garantice en todo momento la movilidad turística de manera suficiente, así como el acceso ordenado a los lugares de especial relevancia de la isla.

→ Regularemos, de acuerdo con las disposiciones de la Ley de Menorca Reserva de Biosfera, la entrada de autocaravanas, y solo admitiremos aquellas que tengan reserva a un camping autorizado o una plaza reservada en un aparcamiento municipal habilitado para este tipo de vehículo, así como su alquiler.

→ Impulsaremos la recuperación de establecimientos obsoletos, de acuerdo con el sector, para que se reconviertan o puedan tener nuevos usos adaptados a las necesidades, manteniendo los criterios establecidos a las regulaciones sobre la oferta turística del Plan Territorial Insular.

→ Seguiremos trabajando en el acondicionamiento de los espacios y los servicios públicos, de manera especial en las zonas turísticas, que deben poder disponer de espacios mejor

conservados y accesibles y con los servicios adecuados para satisfacer las necesidades de la demanda turística actual.

→ Favoreceremos la modernización de los establecimientos de alojamiento y la posibilidad de reconversión a través de nuevas fórmulas de comercialización.

→ Impulsaremos el cumplimiento efectivo de la Ley de Turismo de las Islas Baleares, de la Estrategia Europea de Turismo Sostenible y de los Planes de Circularidad por parte de los establecimientos de alojamiento turístico, para que la aplicación efectiva de medidas de reducción del impacto medioambiental y el uso de recursos a las instalaciones turísticas, la protección de la seguridad y la salud en los lugares de trabajo y el incremento del consumo de productos locales, además de los evidentes beneficios que por ellas mismas representan, actúen en favor de la reputación de los establecimientos y, en consecuencia, del destino turístico Menorca.

→ Trabajaremos en la digitalización del sector turístico para redistribuir los flujos, y en la digitalización y la monitorización de indicadores básicos para continuar siendo un destino turísticamente sostenible.

→ Implementaremos herramientas de información (aplicaciones) en tiempo real y reserva para adaptar la demanda de las visitas a playas vírgenes y espacios de interés natural de acuerdo con la capacidad de carga y de forma que se eviten los flujos y movilidades inducidas innecesarias.

| MOVILIDAD

Menorca necesita un sistema de transporte público pensado y diseñado para resolver las necesidades de los residentes, con capacidad de competir con el vehículo privado y que cuente con la flexibilidad para adaptarse a los incrementos de demanda provocados por la temporada turística a la vez que se dote de los equipamientos necesarios para garantizar una óptima calidad de servicio.

→ La movilidad debe responder a las necesidades de las personas de acuerdo con las condiciones de la demanda objetiva y en beneficio del acceso a la igualdad de oportunidades. Debe ser compatible con las actividades económicas, formativas, culturales y laborales de la isla. Debemos favorecer una movilidad turística más sostenible y de calidad.

→ Regularemos la entrada de vehículos en la isla, con especial atención a los destinados al alquiler y aquellos que favorecen el incremento objetivo de visitantes como, por ejemplo, las autocaravanas. Lo haremos desde el diálogo con los agentes económicos y sociales, garantizando la actividad económica reglada y el mantenimiento del modelo.

→ Articularemos mecanismos de acceso a los principales espacios de interés natural y paisajístico (playas no urbanizadas y lugares de alto valor y patrimoniales) a partir de una oferta suficiente de transporte público adaptada a la capacidad objetiva de carga de estos espacios y de manera coordinada con las posibilidades de acceso por el mar.

→ Impulsaremos una red de transporte público que nos permita una gestión de alta calidad de la movilidad vinculada a las actividades turísticas, adaptada siempre a la demanda objetiva y que favorezca el acceso a todas las ofertas que Menorca brinda a nuestros visitantes.

→ Implementaremos herramientas de información en tiempo real para adaptar de manera eficiente y flexible la oferta

de transporte público a la demanda objetiva en todo momento.

→ Aumentaremos la frecuencia y los horarios de los autobuses, especialmente en invierno y en las líneas menos cubiertas actualmente, con el objetivo de comunicar mejor los pueblos y las urbanizaciones más lejanas a la carretera general, así como también implantaremos una conexión directa entre Ciutadella y el aeropuerto adaptada a las necesidades de los usuarios.

→ Incrementaremos las frecuencias de la línea troncal Maó-Ciutadella y adaptaremos los horarios a las necesidades laborales y de ocio de la población.

→ Uniremos los puertos de Maó y Ciutadella con las estaciones de buses de ambas ciudades con horarios adaptados a las salidas y llegadas de los barcos.

→ Diseñaremos las frecuencias de los núcleos tradicionales con las zonas turísticas con el objetivo de dar respuesta a los trabajadores de temporada.

→ Redefiniremos la conectividad en el triángulo Maó - Sant Lluís - Es Castell con el objetivo de incrementar frecuencias, garantizar una acertada conexión en todos los equipamientos y acercar los tres núcleos tradicionales a las zonas turísticas.

→ Adaptaremos las paradas a las personas con movilidad reducida, mientras que mejoraremos el sistema de información al usuario mediante la instalación de pantallas y la puesta en funcionamiento de una APP donde se informará sobre la ubicación de los servicios en tiempo real.

→ Diseñaremos, de acuerdo con los ayuntamientos, un plan de aparcamientos disuasivos y lo integraremos en el nuevo sistema de transporte público con el objetivo impulsar la intermodalidad, no tan solo con el vehículo privado, sino tam-

bién con las bicicletas y bicicletas eléctricas.

- Estableceremos la gratuidad del transporte público para personas menores de edad, jóvenes, jubilados y colectivos vulnerables mediante el mecanismo que regula el sistema de tarjeta de transporte.
- Resolveremos de manera especial las necesidades de acceso a las oportunidades formativas y educativas.
- Haremos posible, junto con el Govern de les Illes Balears y el Ayuntamiento de Ciutadella, la estación de autobuses en este municipio para mejorar el servicio de transporte público de pasajeros.
- Garantizaremos el servicio público y la función social del taxi mediante una oferta ágil y suficiente en la cual tengan prioridad de acceso aquellas personas que más lo necesitan.
- Promoveremos la movilidad eléctrica en todos los medios de transporte, tanto público como privado, con puntos de recarga tanto en las zonas urbanas como en los centros de concentración de actividad turística.
- Impulsaremos un plan insular de viales destinado a implantar una red de carriles bici y vías y caminos destinados a las bicicletas que una todos los cascos urbanos y estos con las principales zonas turísticas de costa.
- Promoveremos los Planes de Movilidad Urbana Sostenible de los municipios para convertir Menorca en referente de la movilidad sostenible.
- Impulsaremos la finalización de las obras de la carretera general, así como la mejora del trazado de la red de carreteras con criterios de seguridad, suficiencia y ambientales

para garantizar el acceso a todas las oportunidades que la isla brinda a los residentes. Para ello, seguiremos trabajando en la definición de un modelo de carreteras adaptado a las necesidades de la demanda de acuerdo con los criterios de desarrollo sostenible que determina nuestra condición de Reserva de Biosfera.

| VIVIENDA

El acceso a la vivienda es uno de los mayores problemas a los que se enfrentan muchas familias menorquinas y, de manera especial, la gente joven que quiere iniciar su propio proyecto de vida. Debemos dar respuesta a esta urgente necesidad.

Solo podremos resolver el problema de la carencia de vivienda y su encarecimiento desmesurado si aplicamos un conjunto de medidas de carácter económico, social y urbanístico muy combinadas. Son necesarias medidas de choque que resuelvan de manera rápida los problemas más urgentes y socialmente más graves, pero también debemos avanzar con medidas estructurales que nos ayuden a solucionar la grave falta de vivienda, con la regularización de los precios para que sean asequibles para la gran mayoría.

→ Nos comprometemos a destinar un mínimo de 20 millones en cuatro años a la compra de suelo, edificios no acabados y viviendas no ocupadas para destinarlos a las diferentes políticas de vivienda que puedan revertir directamente sobre el acceso a la vivienda de los menorquines y las menorquinas.

→ Impulsaremos la construcción de viviendas sobre suelos públicos a través de fórmulas de colaboración público-privada para destinarlas a alquiler asequible, con precios máximos fijados legalmente, destinadas a los residentes.

→ Apostaremos por unos núcleos tradicionales más compactos, revisaremos las alturas máximas y fijaremos una mayor densidad residencial a través de normas extraordinarias, para generar, así, más vivienda y que sea asequible, siempre de acuerdo con los ayuntamientos y en aquellas zonas urbanas donde sea compatible con el mantenimiento de la fisiónomía tradicional de los centros históricos.

→ Agilizaremos la declaración de Menorca como zona de mercado tensionado para que se pueda aplicar la limitación de precios máximos de alquiler y el resto de medidas previs-

tas en la ley para el derecho a la vivienda estatal.

→ Garantizaremos el acceso a la vivienda de protección oficial (VPO) de alquiler social en todos los cascos urbanos con la cesión al IBAVI de suelo ubicado en los municipios donde no existan solares residenciales públicos.

→ Potenciaremos las actuaciones inspectoras en materia de detección de alquileres turísticos ilegales en los cascos urbanos y estableceremos fórmulas que faciliten la recuperación de la función social de estas viviendas.

→ Garantizaremos que el 50% de todas las viviendas que se construyan en los suelos urbanizables sean vivienda de protección oficial (tanto de iniciativa pública como privada) a través de normas urbanísticas extraordinarias que agilicen su desarrollo.

→ Estableceremos incentivos y ayudas para que los propietarios de viviendas los destinen al alquiler con precios asequibles.

→ Ejerceremos, desde el Consell, los derechos de tanteo y retracto sobre los suelos, edificios, vivienda de protección oficial y viviendas de grandes tenedores para adquirirlos al mejor precio y destinarlos a políticas públicas de vivienda propias.

→ Posibilitaremos a través de normas extraordinarias que los locales comerciales en los núcleos tradicionales se puedan convertir en viviendas, siempre de acuerdo con los ayuntamientos.

→ Colaboraremos con los ayuntamientos para cuantificar y diagnosticar la problemática de las viviendas desocupadas y establecer incentivos que posibiliten su incorporación al mercado de alquiler.

→ Apoyaremos nuevas formas de vivienda, como la vivienda

compartida, y fomentaremos estas alternativas para el colectivo de la gente mayor.

→ Ampliaremos el catálogo de servicios que ofrece la oficina de acompañamiento en materia de vivienda más allá de los programas de alquiler ético para que sea un verdadero servicio de consulta sobre vivienda para los ciudadanos.

→ Acompañaremos y colaboraremos en la tramitación de las diferentes ayudas al alquiler de vivienda y el bono joven.

→ Fomentaremos otras soluciones residenciales alternativas a la vivienda, como el alojamiento dotacional, tanto de iniciativa privada como pública, para atender necesidades diferentes a la vivienda habitual.

→ Incluiremos entre los colectivos prioritarios a los que se tiene que destinar el alojamiento dotacional a los funcionarios y trabajadores de refuerzo de servicios esenciales desplazados temporalmente a la isla, para facilitar así una adecuada dotación de los servicios públicos y una atención de calidad a los residentes.

→ Elaboraremos un nuevo decreto de habitabilidad propio para Menorca que permita adaptar las viviendas a nuestras necesidades.

→ Apostaremos, desde las administraciones públicas, por la promoción de las cooperativas de vivienda en régimen de cesión de uso y otros modelos no especulativos de acceso a la vivienda.

→ Fomentaremos la rehabilitación de barrios y viviendas ya construidas para mejorar la sostenibilidad, la eficiencia energética y la accesibilidad, con viviendas dignas y de calidad.

| TERRITORIO

Los y las socialistas defendemos el modelo territorial con el cual se marcó la identidad menorquina a través del Plan Territorial Insular del 2003, con la promoción del equilibrio entre el desarrollo económico y social, el bienestar de la población y de las personas que nos visitan y la preservación del territorio y el medio natural. Así lo hemos hecho con la revisión del PTI, documento marco que recoge este modelo que las menorquinas y los menorquines nos sentimos tan nuestro y que hemos revisado según la realidad de los últimos años en ámbitos tan claves como son la sostenibilidad, la vivienda y la gestión del turismo.

Somos conscientes del honor y el privilegio que significa poder vivir en una isla con la riqueza natural de Menorca, con unos ecosistemas, unos paisajes y una calidad de vida únicos, pero, a la vez, también debemos tener muy presentes sus fragilidades y limitaciones. Es nuestra obligación y responsabilidad poner en valor este privilegio y hacer lo posible para protegerlo con un modelo territorial que preserva nuestra identidad como Reserva de Biosfera.

Queremos seguir preservando y protegiendo la esencia de nuestro suelo rústico y el medio ambiente, y defendiendo por encima de todo la riqueza agraria y rural, pero permitiendo, a la vez, la convivencia de manera coherente con el turismo y el desarrollo económico de nuestra sociedad.

➔ Redactaremos y aprobaremos el Reglamento de Urbanismo que desarrolle la Ley de Urbanismo de las Islas Baleares, instrumento que, entre otras cosas, permitirá unificar criterios a la hora de tramitar licencias, autorizaciones y permisos tanto en los ayuntamientos como en el Consell Insular de Menorca.

➔ Estableceremos mecanismos de cooperación con los ayuntamientos y el Colegio de Arquitectos por tal impulsar la agilización administrativa de la concesión de licencias de construcción siempre con garantía de la seguridad jurídica del proceso.

- Pondremos en marcha, en el Consell Insular de Menorca, la Oficina PTI, que se encargará de apoyar directamente a los ayuntamientos para que puedan adaptar sus planes urbanísticos al Plan Territorial Insular, así como de la redacción de los diferentes planes especiales que se deben llevar a cabo en la isla y del asesoramiento al ciudadano en materia urbanística.
- Seguiremos impulsando la coordinación entre todas las administraciones con el objetivo de facilitar y agilizar el servicio al ciudadano en las tramitaciones y las gestiones urbanísticas para minimizar los plazos de espera.
- Modificaremos los instrumentos territoriales necesarios para recoger la reevaluación de plazas turísticas totales de la isla de Menorca.
- Finalizaremos el traspaso de competencias en el ámbito de litoral y costas y pondremos en marcha la redacción de la reglamentación correspondiente.
- Estableceremos unos indicadores actualizados del estado y la evolución de los recursos naturales de la isla, así como de los otros datos necesarios para poder acometer posteriores actuaciones con el previo diagnóstico de objetivos.
- Dotaremos el Departamento de Ordenación Territorial de los recursos necesarios para llevar a cabo las inspecciones y el seguimiento del cumplimiento de las medidas ambientales establecidas en las diferentes autorizaciones dadas en suelo rústico.
- Planificaremos, impulsaremos y redactaremos los diferentes planes directores sectoriales en materia de infraestructuras y equipamientos que permitan ordenar la isla con una visión de conjunto.
- Seguiremos impulsando la agilización y la simplificación

de la tramitación administrativa de las licencias de edificaciones en suelo rústico que hemos iniciado con la supresión del trámite de ERE (Edificaciones en Régimen Especial), que permitirá a los ayuntamientos conceder las licencias sin el informe previo del Consell Insular, el cual simplemente tendrá que incorporar las edificaciones al Inventario de Edificaciones en Suelo Rústico.

➔ Impulsaremos la regularización de los núcleos de hortals a través del fomento y el asesoramiento en la redacción de los planes especiales por parte de las asociaciones de propietarios en los plazos establecidos y, en todo caso, procederemos a la subrogación del procedimiento.

| MEDIO AMBIENTE

Los socialistas y las socialistas siempre hemos apostado por una Menorca sostenible desde el diálogo y el consenso social. Nuestra sociedad debe seguir impulsando los Objetivos de Desarrollo Sostenible de la Agenda 2030 de las Naciones Unidas, que nos permite un desarrollo sostenible integral y multidimensional y asegura la sostenibilidad social, económica y medioambiental en el marco del propio modelo menorquín.

Debemos continuar liderando la definición de un modelo propio de Menorca en gestión de recursos como, por ejemplo, el agua y la energía, así como de los residuos que generamos. Todo esto, con la conciencia que la actividad económica de la isla está muy concentrada en los meses de verano, hecho que genera un incremento temporal significativo del consumo de los recursos y obliga a adaptar los sistemas para su gestión también en función de esta temporalidad.

Avanzamos hacia la transición ecológica con el acento en el diálogo y la participación de los sectores productivos, de la ciudadanía y de las administraciones locales y supramunicipales competentes en las diferentes materias afectadas. Desde el 2003, el Plan Territorial Insular ha definido un modelo de desarrollo clave para garantizar una de las funciones básicas de las declaraciones Reserva de Biosfera: el mantenimiento de un equilibrio entre el desarrollo económico y social de Menorca y la preservación de nuestro patrimonio natural.

La consolidación de los principios ambientales que hemos ido implantando tanto en Menorca como en las Islas Baleares ha hecho posible que la pasada legislatura se aprobara un marco normativo pionero protagonizado por la Ley de Cambio Climático, la Ley de Residuos de las Islas Baleares y la Ley de Menorca Reserva de Biosfera. Pero ahora, debemos ser más ambiciosos con los objetivos y la aplicación de la normativa aprobada.

→ Menorca Reserva de Biosfera

La Ley de Menorca Reserva de Biosfera pretende consolidar los principios de la declaración de la UNESCO, con la combi-

nación de la preservación del medio ambiente, el territorio y el paisaje con el desarrollo económico, que queremos diversificado, equilibrado y socialmente sostenible, compatible con la preservación de la biodiversidad.

Es fundamental que podamos garantizar la buena gestión del núcleo capital de la reserva, el Parque Natural de s'Albufera des Grau, y, para hacerlo posible, es imprescindible poder participar de manera decisiva en su gestión.

→ Impulsaremos con decisión los mecanismos de cogestión o cogobernanza del Parque Natural de s'Albufera des Grau previstos en la ley de Menorca Reserva de Biosfera, y participaremos de manera decisiva en la planificación y en la toma de decisiones. Asimismo, plantearemos el traspaso efectivo de las competencias de las materias que son necesarias para que Menorca acabe por tener una plena capacidad de decisión efectiva sobre los núcleos de la Reserva.

→ Impulsaremos los objetivos y el desarrollo de la ley de Menorca Reserva de Biosfera destinados a garantizar la sostenibilidad ambiental y económica de Menorca. Tal como dice la ley, se trata de "consolidar, profundizar y hacer perdurar el modelo de ordenación, gestión y desarrollo sostenible y armónico de Menorca, proteger el patrimonio natural, paisajístico, histórico, lingüístico y cultural, material e inmaterial, y perseguir el bienestar y la prosperidad de la ciudadanía".

→ Promoveremos los programas y las estrategias contenidas en el Plan de Acción de la Reserva de Biosfera, con la dotación de los recursos económicos suficientes para la financiación tanto de las actuaciones públicas que se determinan como para el establecimiento de incentivos a la actividad privada. Asimismo, promoveremos los principios de cooperación, colaboración y coordinación entre las administraciones públicas con competencias sobre la parte terrestre y marina de la Reserva de Biosfera.

- Haremos realidad la aprobación de los instrumentos de ordenación del litoral previstos en las determinaciones de la ley de Menorca Reserva de Biosfera, en la legislación de costas y la normativa autonómica en el marco de las competencias del Consell. Esto debe permitir ordenar las actividades económicas y recreativas tanto en el litoral como en el mar.
- Promoveremos el buen estado ambiental y ecológico del medio marino, la biodiversidad, los hábitats naturales y el uso sostenible de los recursos, como garantía de futuro, y la buena conservación de la parte marina de la Reserva.
- Impulsaremos la aprobación de la Estrategia de Paisaje de Menorca para preservar los valores paisajísticos tradicionales de nuestra isla y garantizar, así, el equilibrio entre el desarrollo social y el crecimiento económico.
- Preservaremos y mantendremos el Camí de Cavalls, así como la red de rutas terrestres existente, y protegeremos su estado natural e impulsaremos los puntos de avituallamiento.

→ Transición ecológica, sostenibilidad y biodiversidad

Nuestros pueblos deben ser espacios más saludables, más limpios, menos desiguales y llenos de oportunidades para la convivencia y la ocupación. Nuestro reto es transformarlos para reducir emisiones contaminantes sin menguar servicios, sino mejorándolos para favorecer un desarrollo territorial equilibrado, reforzar la cohesión social, reducir las desigualdades y mejorar los instrumentos de gobernanza y cogobernanza.

- Potenciaremos la fiscalidad verde a través de incentivos y bonificaciones, de manera conjunta con los ayuntamientos, para promover la concienciación y el incremento de acciones a favor del medio y de la descarbonización.
- Fomentaremos los nichos de ocupación verde y azul

con el desarrollo y la promoción de nuevos estudios formativos tanto en el ámbito de la formación profesional como en el universitario con el objetivo de posicionar Menorca como territorio formativo en el ámbito energético y como espacio creador de empresa en este sector.

→ Desarrollaremos un plan insular de adaptación al cambio climático para hacer posible la evaluación de los impactos y la aplicación de medidas adaptadoras desde una perspectiva transversal, con acciones en áreas como el urbanismo, la gestión medioambiental, la sanidad o la política económica.

→ Potenciaremos el autoconsumo compartido, las comunidades energéticas y la producción de energías renovables en aparcamientos, así como también las zonas de bajas emisiones, con prioridad de las personas, y espacios públicos más amables para todo el mundo.

→ Mejoraremos la eficiencia y reduciremos la emisión de gases de efecto invernadero en el proceso de generación de electricidad de la planta de Maó mientras se desarrollan el proceso de descarbonización y las instalaciones de producción propia de energía.

→ Promoveremos, en colaboración con los ayuntamientos, la transformación de los antiguos formatos de las Agendas Locales 21 en nuevos espacios de participación ciudadana con la Agenda 2030 para el Desarrollo Sostenible y sus 17 ODS como referencia y guía para el debate.

→ **Gestión y tratamiento de residuos**

Nuestro objetivo es caminar hacia el objetivo del residuo cero. El mejor residuo es aquel que no se produce y solo nos podemos acercar con el fomento de la economía circular a escala insular y municipal. A la vez, conscientes de que la gestión de los residuos se fundamenta en tres patas -reducir, reutilizar y reciclar- sabemos que debemos trabajar con las

tres si nos queremos acercar a nuestro objetivo.

- Instauraremos definitivamente la recogida selectiva puerta a puerta en todos los municipios de la isla e incluiremos también este sistema en el ámbito comercial. Pondremos en marcha una campaña de información y concienciación sobre la reducción de la generación de residuos y sobre la gestión de cada tipo de residuo.
- Desarrollaremos una red de puntos limpios móviles para hacer llegar este servicio a todas las zonas urbanas de Menorca para facilitar y potenciar un reciclaje adecuado.
- Continuaremos fomentando la economía circular desde la red de puntos limpios urbanos y trabajaremos para implementar un programa de talleres ocupacionales y de formación para regenerar y reutilizar los elementos que llegan y así poder darles un segundo uso. De este modo, a la vez que conseguimos reducir los residuos, también conseguimos la inserción sociolaboral y formativa de colectivos vulnerables.
- Potenciaremos la venta y el consumo de productos sin envase o con envases compostables con bonificaciones para aquellas actividades económicas que se adhieran para que puedan aplicar precios más competitivos.
- Ampliaremos el servicio de limpieza de playas para adaptarlo al alargamiento de la temporada turística.
- Promoveremos un servicio de recogida de plásticos y residuos en el litoral de Menorca y promoveremos acciones conjuntas con otras administraciones para evitar la llegada de microplásticos desde zonas de producción de plásticos, como es el caso de la llegada de pellets.
- Garantizaremos la reducción y el tratamiento adecuado en la gestión de los residuos con sustancias peligrosas y/o contaminantes.

→ Reclamaremos la gestión insular del servicio de limpieza de torrentes para reducir los peligros y los daños derivados de la acumulación de vegetación, basuras y residuos en estos espacios a la vez que los respetamos como corredor ecológico.

→ Impulsaremos medidas de sostenibilidad en los alojamientos turísticos que impliquen una gestión y un uso consciente de los recursos que utilizan y generan, a la vez que sirvan para concienciar sus clientes.

→ El ciclo del agua

El agua es un bien público escaso cuyo cada vez es más necesario que sea responsable. Desde el marco legislativo actual, debemos seguir defendiendo el derecho de toda la ciudadanía a acceder al agua potable de calidad desde los principios de sostenibilidad y racionalidad.

→ Seguiremos reclamando la gestión insular en materia de recursos hídricos para implantar mecanismos de eficiencia desde una visión supramunicipal para planificar, coordinar y unificar criterios de actuación.

→ Crearemos la Comunidad de Usuarios del Acuífero de Menorca como entidad de derecho público donde participen todos los agentes, desde usuarios individuales hasta comunidades de regantes, expertos y administraciones, implicados en la gestión del agua de la isla.

→ Seguiremos invirtiendo para reducir las fugas de las tuberías de distribución.

→ Trabajaremos para unificar los sistemas tarifarios de la isla, con la dotación de criterios de progresividad para evitar consumos excesivos y potenciar el uso responsable del agua.

→ Desarrollaremos medidas de control y digitalización de la

extracción de agua de los acuíferos en todos los puntos activos para poder hacer un seguimiento continuado de su estado.

→ Promoveremos, de la mano de los ayuntamientos, la construcción de aljibes de aguas pluviales en las zonas urbanas e industriales, y la construcción de sistemas de drenaje sostenibles como control difundido de las aguas de lluvia que permiten una mejor filtración al acuífero y el aprovechamiento de esta agua.

→ Fomentaremos la separación de redes unitarias y tanques de tormenta para reducir caudales de pluviales que llegan a las depuradoras y, así, poder reutilizar las aguas.

→ Potenciaremos el uso de las aguas regeneradas para actividades agrícolas, riego de zonas verdes y limpieza de calles, así como la construcción de segundas redes de distribución del agua regenerada para consumos no potables.

→ Colaboraremos de forma directa en la gestión de las comunidades de regantes para potenciar la regeneración y la reutilización de las aguas depuradas.

→ Continuaremos impulsando la infiltración del agua tratada en los acuíferos, y diluiremos, así, la concentración de contaminantes (nitratos y otros) y disminuirémos la intrusión salina que se produce en zonas puntuales de la isla.

→ Seguiremos trabajando para tener un sistema de depuración eficiente en todo el territorio insular

→ Potenciaremos el uso de la desaladora de Ciutadella para favorecer la regeneración del acuífero, analizaremos la necesidad de construir nuevas infraestructuras que den servicio al Levante de la isla con el objetivo de favorecer el equilibrio hídrico, a la vez que estableceremos sistemas puntuales y de emergencia de distribución del agua desalada de Ciutadella a zonas que puedan sufrir dificultades de abastecimiento.

| POLÍTICA SOCIAL

La sanidad, la educación y los servicios sociales son los tres pilares sobre los cuales se sustenta nuestro estado del bienestar. Muchas veces se ha tendido a dar un papel secundario o menos importante al ámbito social ante el resto, pero, en los últimos años, las políticas públicas llevadas a cabo por los y las socialistas han servido para reforzar su papel y situarlo de nuevo en el lugar que corresponde. Son muchos los retos sociales a los que, como democracia avanzada, debemos dar respuesta.

→ **Gente mayor**

Los y las socialistas consideramos imprescindible apostar por un cambio de modelo en la atención de las personas mayores. Desde el año 2017, Menorca tiene más personas mayores de 65 años que menores de 18, una tendencia que crece año tras año y que provoca un envejecimiento progresivo de la población de nuestra isla. Este envejecimiento progresivo va estrictamente relacionado también al incremento de la esperanza de vida y, a la vez, a un incremento de las necesidades de apoyo para el buen desarrollo de las actividades básicas de la vida diaria. Las personas dependientes representan un colectivo que progresivamente superará la cuarta parte de la población. Pensar que una de cada cuatro personas será dependiente, automáticamente hace necesario ofrecer más y mejores recursos para atender a todo el mundo.

→ Extenderemos a todos los municipios el servicio de atención a domicilio de alta intensidad que integre apoyos flexibles y diversos, además de los clásicos que ya se prestan, así como también la intensidad y la frecuencia, con el impulso, de este modo, de un cambio de modelo en la atención a las personas mayores en situación de dependencia. De este modo, facilitaremos que puedan recibir una atención integral, personalizada y de calidad, sin tener que abandonar sus domicilios y en conexión social con su entorno habitual.

→ Incrementaremos el número de plazas residenciales con

la finalización de la residencia de los Cuarteles de Santiago, la ampliación del geriátrico de Sant Lluís, la construcción de una residencia en los Cuarteles de Es Castell, Es Migjorn Gran y en Alaior y la ampliación del Patronato municipal del hospital de Ciutadella. Además de finalizar las obras del antiguo Hospital Virgen de Monte Toro para disponer de un espacio sociosanitario para la atención a la cronicidad.

➔ Promoveremos las residencias mixtas para personas con hijos dependientes.

➔ Fomentaremos las viviendas asistidas, con apartamentos diferenciados y espacios comunitarios compartidos y con servicios de apoyo comunitarios, dirigidos a personas mayores que requieren un determinado nivel de organización y apoyo personal.

➔ Facilitaremos la creación de viviendas intergeneracionales, que permitan la convivencia de personas mayores, algunas con dependencia, con personas jóvenes, y la cohabitación, vivienda colaboradora que facilita el sentido de comunidad entre residentes mediante redes de ayuda mutua.

➔ Complementaremos esta oferta residencial con la creación de más plazas de estancia diurna que permitan que nuestros mayores sean atendidos durante el día y continúen residiendo en su casa.

➔ Ampliaremos el número de plazas destinadas a las estancias temporales por necesidades de conciliación y también las de convalecencia, para aquellas personas que salen de un ingreso hospitalario y no pueden ser atendidas en su casa.

➔ Potenciaremos ofertas de ocupación y de formación claramente enfocadas a los oficios de las curas, que devienen fundamentales para dar respuesta a la incipiente necesidad de atención a las personas dependientes, a la vez que ayudan

a la incorporación al mercado de trabajo de muchas personas.

→ Continuaremos fomentando iniciativas de envejecimiento activo que permitan a las personas disfrutar de su jubilación con plenitud, como la Universidad Abierta para Mayores, y apoyaremos a los clubes de jubilados.

→ Impulsaremos a través de los servicios sociales municipales mecanismos de relación para personas mayores que viven solas para fomentar las relaciones interpersonales y evitar la situación de aislamiento que sufren.

→ **Salud**

Mejorar la salud de las personas es una máxima de nuestro partido, desde la prevención y la promoción de los hábitos de vida saludables hasta la atención de todos los colectivos y pacientes con alguna patología. Por eso, es necesario incrementar los esfuerzos destinados a disponer en Menorca de todos los profesionales y recursos para atender a la población y a mejorar la atención a aquellas personas con la reducción del tiempo de espera para ser atendidos.

Debemos prestar especial atención a los dispositivos y servicios ligados a la atención a la cronicidad, un factor cada vez más creciente, debido al envejecimiento de la población y al incremento de la esperanza de vida, así como atender la salud mental y el bienestar emocional.

Precisamente, el ámbito de la atención a la salud mental, durante muchos años, ha sido dejado de lado o relegado a un plano secundario. La pandemia de la Covid-19 ha servido para colocarlo en el punto de mira de nuestra sociedad y repensar la atención que ofrecemos a las personas afectadas por problemas de salud mental, especialmente a la juventud.

→ Trabajaremos en el traspaso de la comunidad terapéutica de Sant Miquel al Consell Insular de Menorca para que, den-

tro del entramado de recursos destinados a las personas con enfermedades mentales graves, podamos ofrecer una atención con una vertiente más social y comunitaria.

→ Pediremos la creación en nuestra isla de una unidad de ingreso específica para niños y jóvenes con trastorno de salud mental, a la vez que apostaremos por una atención coordinada, integral e integrada de este colectivo por parte de todos los agentes implicados: salud, educación y servicios sociales.

→ Pediremos un incremento de profesionales de las Unidades Comunitarias de Salud Mental de la Infancia y la Adolescencia (UCSMIA) para que puedan atender de manera regular y con la urgencia necesaria a todas las personas menores con trastorno de salud mental de la isla.

→ Impulsaremos el Virgen de Monte Toro como centro de referencia de atención a las personas con patologías crónicas, ligado, evidentemente, a la atención del envejecimiento de la población y sin dejar de lado las unidades de media estancia para personas que salen de un ingreso en la unidad de psiquiatría del Hospital Mateu Orfila. Además, servirá también de espacio para la rehabilitación de personas que sufren secuelas físicas como consecuencia de varias patologías como, por ejemplo, los y las pacientes que han sufrido un ictus.

→ Impulsaremos todas las medidas necesarias para que se puedan cubrir de manera estable todas las plazas de médicos especialistas y en especial las de psiquiatría, neumología, digestología, oncología y rehabilitación.

→ Impulsaremos medidas salariales y residenciales destinadas a favorecer la fidelización de los profesionales sanitarios.

→ Promoveremos una hostería donde puedan residir los médicos con carácter temporal y que sirva también para los

profesionales especialistas que se tengan que desplazar a Menorca algunos de días en la semana.

→ Continuaremos trabajando para garantizar a los enfermos desplazados y sus familias el acceso a los servicios básicos necesarios durante su estancia: vivienda, transporte, alimentación y apoyo educativo, entre otros.

→ Promoveremos la modificación de la declaración de obligaciones de servicio público para garantizar plazas suficientes para el traslado de enfermos, así como de sus acompañantes en los casos que se justifique.

→ Promoveremos la construcción del nuevo centro de salud de Alaior y la reconversión de los centros de salud de Dalt Sant Joan, en Maó, y la ampliación del Canal Salat, en Ciutadella.

→ Impulsaremos la creación de un servicio de atención al duelo.

→ Revisaremos y actualizaremos el plan insular contra las adicciones desde una perspectiva amplia que incluya todas las vertientes y herramientas para hacer frente tanto a las adicciones a ciertas sustancias como a aquellas que tienen que ver con el abuso de las nuevas tecnologías.

→ **Diversidad funcional**

Durante estos años hemos recorrido un largo camino con la mejora y creación de nuevos servicios al alcance de las personas con diversidad funcional haciéndolos accesibles a todo el mundo, pero todavía son muchos los retos que debemos acometer en los próximos años. La atención a los nuevos perfiles, donde cada vez son más los casos donde prevalece la enfermedad mental o los trastornos del espectro autista, son algunos de los más destacados. Todo esto, a la vez que mejoramos los recursos para personas con discapacidad física y atendemos también el progresivo envejecimiento

de otros tipos de personas con diversidad funcional.

→ Trabajaremos para que la accesibilidad universal sea una política transversal desde la adaptación arquitectónica, sensorial y cognitiva de espacios públicos y privados, ya sean culturales, de restauración, equipamientos deportivos o viviendas particulares. De este modo garantizaremos que cualquier persona, sea cual sea su discapacidad, pueda disfrutar de todos los servicios de manera igualitaria.

→ Impulsaremos servicios y centros suprainisulares que permitan dar respuesta a aquellas realidades sociales que, por número de casos y por perfil de especialización requerida, no pueden recibir una atención de calidad en cada isla.

→ Continuaremos trabajando para la ocupación de las personas con diversidad funcional en empresas privadas, administraciones públicas y en los centros especiales de trabajo.

→ Trabajaremos por la sostenibilidad económico-financiera de los centros especiales de ocupación para potenciar estos tipos de empresas conservando los puestos de trabajo y aumentando los nichos de mercado. Todo esto, con la apuesta clara por una mirada social en la contratación pública mediante la contratación reservada.

→ Crearemos un centro ajustado a las necesidades de las personas con discapacidad física.

→ Incrementaremos el número de viviendas supervisadas con diferentes intensidades de atención, ya sea con apoyo puntual o de 24 horas.

→ Mejoraremos la atención a domicilio de las personas con diversidad funcional.

→ Crearemos nuevos dispositivos y recursos que puedan atender los nuevos perfiles con diversidad funcional, como es el caso de aquellas personas donde prevalece la enfermedad mental o los trastornos del espectro autista, así como el envejecimiento de los perfiles que ya son atendidos.

→ Apostaremos por un cambio de modelo para mejorar el abordaje del bienestar emocional de todas las personas que asegure la atención integrada desde un punto de vista multidisciplinario de manera coordinada con salud, educación y servicios sociales con el objetivo de mejorar la eficacia y la eficiencia de los recursos destinados a este colectivo.

→ Fomentaremos la creación de recursos de atención para aquellos casos más complejos, donde, además de la enfermedad mental, confluyen otros trastornos, ya sea un trastorno de conducta asociado o algún tipo de adicción, que puedan acabar generando una patología dual. Todos ellos tienen una fuerte vinculación sanitaria y social y una dificultad de

→ **Atención social**

Debemos trabajar por la plena integración de todas las personas que viven en nuestra isla y poner a su alcance todos los recursos y las prestaciones necesarias para hacerlo posible. Conseguirlo no solo pasa por la apuesta hecha desde las administraciones en proyectos y ayudas gestionadas de manera directa, sino también por el apoyo y el trabajo constantes con las entidades sociales de nuestro territorio.

→ Crearemos una prestación de inserción que permita, a la vez, dotar a las personas de las habilidades y las estrategias necesarias para poder revertir su situación de vulnerabilidad social.

→ Continuaremos financiando los servicios sociales munici-

pales para dotarlos con las ratios de profesionales adecuadas para atender las demandas sociales y garantizar las necesidades más básicas de la ciudadanía.

→ Promoveremos la creación de una red de viviendas de emergencia social en todos los municipios de la isla para atender de manera inmediata los colectivos más vulnerables.

→ Pondremos definitivamente en marcha el centro de baja exigencia insular para personas sin techo.

→ Mantendremos y, si es necesario, ampliaremos las líneas de ayudas al tejido asociativo de la isla y fomentaremos la concertación social para fortalecer las entidades, permitir que dispongan de capital humano profesionalizado y complementen los recursos y servicios públicos.

→ Seguiremos impulsando y colaborando con el Fons Menorquí de Cooperació para llevar a cabo actuaciones en la isla, ya sea mediante campañas de sensibilización o de atención a personas refugiadas o personas en situación irregular. Todo esto sin perder nunca de vista el compromiso histórico de destinar a cooperación al desarrollo como mínimo el 0,7% de los ingresos corrientes de la Administración.

→ Infancia y familia

Una sociedad democrática forzosamente debe velar por la defensa de los derechos de todos los niños. Invertir en infancia es a la larga prevenir los problemas más perentorios de nuestra sociedad, un valor de futuro que promueve el desarrollo económico y social de cualquier lugar. En nuestras islas, el 24,5% de los niños vive en situación de vulnerabilidad. Hacer frente a todo esto y promover iniciativas que protejan su salud, su desarrollo biológico, psicológico y social es imprescindible. En este sentido, merece una consideración especial el impulso de medidas destinadas a proteger el bienestar

emocional de nuestros jóvenes y niños y también a combatir los cada vez más numerosos trastornos de conducta.

→ Promoveremos la creación de un centro residencial de acción educativa especial en la isla para evitar el traslado de las personas menores de edad que requieren de una atención específica. Se trata de un espacio pensado para atender a adolescentes con problemas de conducta graves.

→ Crearemos un programa de apoyo socioeducativo que permita una intervención intensiva y directa en el propio domicilio con aquellas familias con niños en situación de riesgo.

→ Crearemos una comisión técnica de intervención con la participación de todos los agentes clave que intervienen en materia de protección a la infancia y la adolescencia para asegurar un trabajo coordinado que alcance desde el ámbito de servicios social hasta el ámbito judicial, pasando por el educativo, el sanitario y los cuerpos y fuerzas de seguridad.

→ Continuaremos reforzando los equipos municipales de intervención familiar para que puedan atender de manera efectiva a las familias con niños en situación de riesgo y, de esta manera, favorecer la actuación preventiva y evitar la institucionalización.

→ Impulsaremos la figura de familia acogedora profesionalizada.

→ Promoveremos la acogida a personas adolescentes mediante campañas de sensibilización y captación de familias.

→ Continuaremos reforzando la plantilla de atención a la infancia, con equipos de intervención urgente y con la atención en horario de tarde para garantizar una atención de calidad y adaptada a los horarios de las familias.

→ Trabajaremos con el Govern de les Illes Balears para mejorar la atención a los jóvenes extutelados mediante la ampliación de la red de viviendas disponible en la isla y la incorporación de personal suficiente para garantizarles un acompañamiento de calidad.

→ Crearemos el Consejo Infantil de Isla como máximo órgano de participación social de la infancia de Menorca.

→ **Igualdad y diversidad**

Las mujeres han vivido una histórica opresión justificada dentro de los propios sistemas sociales constituidos comúnmente por una misma estructura patriarcal dentro de la cual no se da el mismo valor al hecho de ser hombre que al de ser mujer y donde todo lo que tradicionalmente se asociaba a ella es obviado.

Se trata, por lo tanto, de una problemática estructural que necesita de medidas de prevención y sensibilización que lleguen a toda la sociedad. Empezando por su expresión más dramática, la violencia machista, pero incidiendo también en los micromachismos y las desigualdades estructurales en el ámbito de la igualdad y de la diversidad. En este sentido, la lucha por los derechos del colectivo LGTBIQA+ y la prevención de la lgtbifobia son capitales.

→ Ubicaremos el Servicio de Igualdad y Diversidad en un nuevo espacio independiente, accesible y amable que garantice una atención de calidad.

→ Lucharemos activamente contra el acoso escolar al colectivo LGTBIQA+. Una realidad dura que debemos combatir de manera decidida y coordinada entre todas las administraciones para hacer visible y erradicar esta lacra social, siempre con un acompañamiento individualizado a las personas afectadas y a sus familias.

- ➔ Fomentaremos espacios donde, desde una perspectiva interseccional, las personas jóvenes puedan acceder a la información, la orientación y el asesoramiento que necesiten de manera próxima, individualizada y confidencial para su educación psicosexual.
- ➔ Pondremos en marcha el desarrollo reglamentario derivado de la Ley 8/2016, con especial incidencia en el régimen sancionador.
- ➔ Fomentaremos las campañas y las iniciativas que promuevan la igualdad entre hombres y mujeres, con especial énfasis en las políticas de conciliación y corresponsabilidad familiar.
- ➔ Continuaremos reforzando la plantilla del Servicio de Igualdad y Diversidad con equipos de intervención urgente y la atención en horario de tarde hasta llegar a una atención 24 horas.
- ➔ Consolidaremos el programa de atención a personas adultas que han sido víctimas de abuso sexual durante su infancia o adolescencia, personas que en su momento no lo verbalizaron o no fueron atendidas, y el programa de atención a personas en situación de prostitución.
- ➔ Implementaremos el protocolo de actuación ante las violencias machistas y lgtbifóbicas en locales de ocio nocturno para luchar contra esta lacra social con la implicación del sector privado.

| EDUCACIÓN

La educación es un factor clave e imprescindible para la formación de ciudadanos responsables y con sentido crítico. Gracias a una educación de calidad a lo largo de toda la vida construiremos sociedades más justas y garantizaremos la igualdad de oportunidades para toda la ciudadanía.

A través de la educación, tanto formal como no formal, debemos fomentar los valores que conforman nuestra sociedad, basada en la justicia social, el respeto, la tolerancia y la igualdad entre todas las personas independientemente de sus características y situaciones de partida. El acceso al conocimiento ya no depende exclusivamente de los centros educativos y de la educación reglada. Las personas aprenden a lo largo y ancho de su trayectoria educativa, dentro y fuera de la escuela, en entornos presenciales y virtuales, y en contextos formales e informales.

Es importante fomentar el acceso en la educación y la cultura en los espacios públicos, los centros culturales, los museos, las bibliotecas y los pabellones deportivos entre otros. Desde la coordinación, debemos conseguir que Menorca sea una isla educadora. Para ello, es necesario trabajar en red, con una mirada de 360 grados, coordinar los agentes, los tiempos y los espacios educativos para incrementar la equidad y reforzar nuestra comunidad.

→ Extenderemos la gratuidad a todas las etapas de la educación 0-3.

→ Pediremos al Govern de les Illes Balears la creación en Menorca de un aula de escolarización compartida donde los y las alumnas con un trastorno de conducta grave y que no pueden asistir de manera regular al centro docente por sus conductas disruptivas puedan seguir un itinerario formativo sin desvincularse de su centro de referencia.

→ Reclamaremos la gestión insular del servicio de transporte escolar para garantizar que todo el alumnado de la isla desde segundo ciclo de infantil hasta ESO pueda hacer uso del mismo.

→ Estableceremos la gratuidad del transporte público regular para los y las estudiantes, a la vez que mejoraremos las frecuencias, para que el alumnado de centros de educación especial (públicos o concertados) y de enseñanzas postobligatorias puedan utilizarlo para ir a sus centros educativos. Asimismo, también facilitaremos la movilidad de los estudiantes de los diferentes pueblos que deben asistir a clases conjuntas al Conservatorio, tanto en la sede de Maó como la de Ciutadella.

→ Participaremos en el diseño del mapa escolar para que tenga en cuenta las necesidades formativas de la población menorquina en cuanto a la construcción y mejora de las infraestructuras.

→ Potenciaremos las becas de residencia y de movilidad para los estudios fuera de la isla.

→ Continuaremos fomentado el sistema de ayudas para permitir el acceso a actividades extraescolares al alumnado en situación de vulnerabilidad.

→ Fomentaremos el trabajo en red entre las entidades ciudadanas que ofrecen actividades de tipo deportivo, social o cultural a la infancia y la juventud para que su tarea tenga un importante papel en la educación y la transmisión de valores, así como promoveremos la apertura de los centros educativos para las entidades ciudadanas que en tengan necesidad.

→ Promoveremos programas conjuntos entre educación y servicios sociales que permitan una escolarización combinada entre los institutos y la formación tutorizada en empresas.

→ Fomentaremos, de acuerdo con los ayuntamientos, el acceso a las piscinas municipales, en horario lectivo, de todos los niños de educación infantil y primaria.

➔ Promoveremos el acercamiento a la cultura popular tradicional de la isla de todo el alumnado en las diferentes etapas educativas de la mano de las diferentes entidades y colectivos.

➔ Trabajaremos, junto con las demás administraciones, con los claustros y las comunidades educativas de la isla para transformar los patios en verdaderos espacios coeducativos que permitan abordar y eliminar cualquier tipo de acoso y especialmente las desigualdades por motivos de orientación sexual, identidad de género o expresión de género.

| CULTURA

La cultura es aquello que nos hace ser quién somos, acicate del espíritu crítico y cimiento del desarrollo individual y colectivo como sociedad.

Declarada como bien esencial en nuestras islas, para los socialistas, el acceso a la cultura y los derechos culturales de menorquines y menorquinas siempre han sido uno de los pilares de las políticas vinculadas a la sostenibilidad. Porque sin la salvaguarda, el respeto, el impulso y el fomento de base de la cultura ninguna sociedad puede avanzar, con cimientos, hacia un futuro de progreso.

Es en este sentido que nuestra acción política se debe dirigir a hacer efectivos estos derechos desde la doble vertiente del acceso y de la participación de las personas en las actividades y los procesos culturales. Por un lado, los creadores, los artistas y las personas que experimentan y practican el arte y la cultura, y, de otra, los espectadores y públicos que acceden para disfrute y recreación.

Aun así, convendrá atender otra perspectiva en la política cultural que distingue aquel colectivo que quiere dedicarse profesionalmente al arte y la cultura de aquel otro que quiere participar de manera voluntaria como aficionado.

La pandemia vivida los últimos años, a la vez que ha puesto en evidencia la importancia de la cultura para el bienestar de las personas, también nos ha hecho ver la precariedad en que vive el mundo cultural y, por lo tanto, la necesidad de destinar recursos para reforzar nuestro tejido.

→ Pondremos en marcha, de manera conjunta con las demás administraciones públicas, la creación de espacios públicos, y/o la utilización de otros ya existentes, como centros de creación y residencia de artistas para la investigación, el arte, la pedagogía, la tecnología, la transversalidad y el territorio, así como también haremos que estos espacios sean centros públicos de exhibición de las producciones culturales de los creadores. Todo con el objetivo de garantizar el derecho universal de acceso a la creación artística y cultural y ayudar a la retención y captación de talento.

- ➔ Priorizaremos la simplificación administrativa de todas las líneas de subvención y patrocinios públicos de la isla para ayudar a que el tejido cultural menorquín pueda acceder y trabajar, de una manera más eficiente y ágil, con estos recursos.
- ➔ Estableceremos un sistema de información de la financiación de la cultura para hacer llegar al máximo de interesados las oportunidades que ofrecen las convocatorias de subvenciones, los incentivos fiscales, las ayudas y las becas.
- ➔ Junto con el sector cultural, el Govern de les Illes Balears y el Gobierno del Estado, impulsaremos la puesta en marcha de acciones que ayuden a desplegar el Estatuto del Artista y todas las oportunidades que ofrece, con el objetivo de dar respuesta a las necesidades laborales de los profesionales de la cultura.
- ➔ Elaboraremos un Plan de acción Cultura 2030 para el despliegue y cumplimiento desde la cultura de los Objetivos de Desarrollo Sostenible de la Agenda 2030, con acciones concretas como la creación de una red de espacios culturales que apliquen criterios de sostenibilidad en su funcionamiento y programación; la implementación de una política de compras y consumo responsables en los espacios culturales; y la oferta de espacios de formación de artistas, compañías y otros agentes culturales en materia de sostenibilidad.
- ➔ Implantaremos los bonos culturales como sistema destinado a fomentar el acceso a la cultura y el arte de los jóvenes menorquines y menorquinas.
- ➔ Promoveremos un programa de formación para los gestores culturales, artistas y entidades culturales y artísticas para ayudar a impulsar su profesionalización y la de todo el tejido cultural. A la vez, incentivaremos a las administraciones públicas menorquinas que, en la medida de sus posibilidades, impulsen en su gestión la figura del gestor cultural profesional.

→ Impulsaremos la Menorca Film Commission como proyecto de ámbito insular que debe ayudar a impulsar la creación, la investigación y la producción audiovisual en nuestra isla, así como la gestión de Menorca como escenario cinematográfico con el acento en las oportunidades que ofrece el territorio y la cultura de Menorca.

→ Apoyaremos a los artistas emergentes en Menorca con la continuación de programas como el Festival Musical Talent Joven y la participación en el circuito TalentIB del Institut d'Estudis Baleàrics.

→ Elaboraremos un amplio estudio de participación, hábitos y necesidades culturales de la población menorquina. Para poder abordar el derecho universal y la equidad cultural, este estudio tenderá a identificar las barreras de acceso a la cultura existentes, los colectivos de no-públicos (aquellos que no acceden casi nunca a los contenidos culturales) y las necesidades culturales de los sectores menos favorecidos.

→ A partir de las propuestas concretas de este estudio, elaboraremos un plan de públicos y de inclusión social que servirá de marco de actuación aplicable a los organismos e instituciones culturales del Consell Insular, a los programas culturales de las diferentes instituciones menorquinas, a los equipamientos culturales, al diseño de ayudas y subvenciones, a la concesión de premios y distinciones y a la cultura popular y tradicional. A la vez, este plan tendrá que ser también una herramienta útil para el conjunto del tejido cultural de nuestra isla.

→ Daremos un claro impulso en el programa 'Apropa Cultura' para hacer accesible la cultura a personas en situación de vulnerabilidad. A la vez, promoveremos una convocatoria de ayudas para colectivos y familias vulnerables para que puedan acceder a la oferta cultural de la isla con la colaboración de las entidades y centros culturales, ya sean públicos o privados.

→ Estableceremos vínculos de colaboración entre el Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM) y el futuro Observatori Balear de Cultura para tener un diagnóstico constante de la realidad cultural de nuestra isla. Uno de los aspectos a evaluar será el diferente impacto y las características del consumo cultural según la temporalidad que provoca la estacionalidad turística.

→ Recuperaremos y desarrollaremos el Plan de Fomento de Artes Escénicas.

→ Trabajaremos con las entidades sectoriales profesionales, como APDIB, Illascena, APCIB o AAVIB, con la creación de conexiones con los profesionales menorquines.

→ Impulsaremos la movilidad de nuestros artistas y creadores y su proyección exterior, como también el intercambio con otros artistas del resto de las islas, otros territorios, en coordinación con el Institut d'Estudis Baleàrics y con iniciativas como la FiraB, mercado cultural de referencia en las Islas Baleares.

→ Constituiremos el Consejo de la Cultura y las Artes de Menorca para establecer una coordinación entre las políticas culturales de las administraciones, fomentar el trabajo cooperativo y el conocimiento entre los diferentes agentes culturales y la participación en el diseño de las políticas culturales.

→ De acuerdo con la Ley de Patrimonio Histórico de las Islas Baleares, haremos efectiva la redacción cada dos años del Plan Insular de Gestión del Patrimonio Histórico. Este plan tendrá que contemplar un capítulo específico destinado a la salvaguardia del Patrimonio Cultural Inmaterial.

→ Continuaremos impulsando y llevando a cabo iniciativas para la recuperación de la memoria democrática, desplegaremos la Ley estatal de Memoria Histórica, y de la ley balear

para la recuperación de personas desaparecidas durante la Guerra Civil y el franquismo.

→ Introduciremos la perspectiva de género en las actividades culturales, programaciones, exposiciones y convocatorias de ayudas del Consell Insular de Menorca.

→ Elaboraremos un Código de buenas prácticas en cultura que incluya la gobernanza de los equipamientos culturales públicos, la creación de comisiones de valoración y otros procesos de selección, la contratación de empresas culturales y profesionales de la cultura, la accesibilidad de la ciudadanía a la cultura y las líneas de subvenciones y ayudas.

→ Daremos un nuevo impulso a la Comisión Asesora de Cultura Popular.

→ A través de las herramientas que nos proporciona el Plan de normalización lingüística, llevaremos a cabo iniciativas concretas para mejorar el uso social del catalán.

→ Velaremos por la preservación de la arquitectura popular y moderna de Menorca, tanto rural como urbana, desde el convencimiento de que también forma parte de la herencia cultural.

→ Impulsaremos la adaptación de los archivos históricos a la nueva Ley de Archivos y Gestión Documental de las Islas Baleares aprobada el pasado 26 de julio de 2022.

→ Gestionaremos con eficacia la Candidatura de la Menorca Talayótica Patrimonio Mundial de la UNESCO.

→ Desarrollaremos el reciente convenio firmado entre el Consell Insular de Menorca y el Govern de les Illes Balears para el desarrollo del Nomenclador geográfico de las Islas Baleares en Menorca para elaborar un catálogo ordenado

de topónimos estandarizados de la isla.

→ Aprobaremos un PIC Cultural para que los ayuntamientos puedan desarrollar y mejorar las infraestructuras culturales de los municipios.

→ Ejerceremos el mandato de la Ley de dedicar el 1% de las obras públicas a la protección y enriquecimiento del patrimonio histórico y cultural.

→ Estableceremos colaboraciones con la Fundación Fomento de Turismo de Menorca para desarrollar programas de Turismo Cultural.

| ACTIVIDAD FÍSICA Y DEPORTE

Los y las socialistas tenemos claro que la actividad física y el deporte mejoran la salud y el bienestar de las personas. La práctica regular y continuada contribuye a prevenir enfermedades, tanto físicas como mentales, muchas de las cuales están estrechamente relacionadas con el sedentarismo.

Después del periodo de confinamiento declarado a consecuencia de la pandemia de la COVID-19, pudimos comprobar como la ciudadanía llenaba con ganas las calles y las instalaciones deportivas para poder practicar actividad física, y dejaron patente, una vez más, la necesidad y la conciencia de bienestar.

Asimismo, a lo largo de los últimos años, nuevos hábitos de vida más saludable se abren camino entre la ciudadanía. Se ha constatado que la práctica deportiva o del ejercicio físico ha aumentado la demanda de más espacios e instalaciones, así como también de profesionales.

Por ello, debemos garantizar el derecho a la actividad física y el deporte, fomentando y facilitando su práctica como un elemento esencial para el desarrollo de la personalidad y del bienestar del individuo y de la sociedad actual.

→ Debemos ver la práctica de la actividad física y deportiva como una acción de interés general para toda la ciudadanía, sin distinciones, y una herramienta básica para potenciar la cohesión social y la transmisión de valores en la diversidad.

→ Revisaremos y dotaremos el plan insular de instalaciones y equipamientos deportivos tanto en cuanto a instalaciones deportivas como equipamientos de práctica deportiva al aire libre.

→ Apoyaremos a los municipios para el mantenimiento y la creación de instalaciones que cuenten con disciplinas y servicios deportivos minoritarios en la isla.

- Haremos que nuestras instalaciones deportivas sean autosuficientes energéticamente, eliminaremos energías fósiles e introduciremos la domótica en los centros, con la regulación y el control de los consumos energéticos y de agua.
- Ampliaremos los espacios y las rutas saludables urbanas e interurbanas, mejoraremos la conexión entre ellas y potenciaremos los valores de sostenibilidad para su uso.
- Crearemos una línea de ayudas específicas para la práctica de deporte en edad escolar, federado o no federado, para todas aquellas familias en situación de vulnerabilidad.
- Facilitaremos, junto con los ayuntamientos, la práctica de la actividad física y deportiva entre la gente mayor de la mano de entidades sociales y deportivas y estableceremos bonificaciones para el uso de las instalaciones deportivas municipales para las personas jubiladas y pensionistas.
- Fomentaremos la práctica de actividad física entre las personas con diversidad funcional y promoveremos la mejora de la accesibilidad de las instalaciones deportivas de la isla.
- Potenciaremos y promocionaremos el turismo activo como un valor añadido de la isla altamente desestacionalizador, así como los eventos deportivos sostenibles que respeten los valores de nuestra isla.
- Ampliaremos los servicios y las actividades del programa 'Menorca Borina', para fomentar y facilitar la práctica la actividad física y el deporte como un elemento esencial para el desarrollo de la personalidad y del bienestar del individuo.
- Trabajaremos con los ayuntamientos y la Conselleria de Educación del Gobierno de las Islas Baleares para facilitar

la apertura de los patios escolares para practicar actividad física, así como para establecer unos criterios comunes y preferentes en relación con los horarios y entrenamientos de las personas menores para ayudar a su descanso y a la conciliación con la actividad lectiva.

➔ Trabajaremos con los centros educativos para fomentar la práctica continuada de la actividad física entre las personas menores de edad, el conocimiento de hábitos saludables y la transmisión de valores en la diversidad.

➔ Incentivaremos y ayudaremos a las entidades, clubes y deportistas que con su actividad participen en competiciones autonómicas, nacionales o internacionales, así como impulsaremos su reconocimiento y los valores deportivos de Menorca.

➔ Crearemos un plan para luchar con el abandono deportivo temprano, con un programa para promover el deporte entre los jóvenes que abandonan la práctica a través de diferentes acciones, entre ellas, dotar todas las instalaciones de Injove de espacios aptos para su práctica.

| JUVENTUD

La perspectiva joven y la acción política en materia de juventud es transversal y está presente en todas las propuestas recogidas en el presente programa electoral, desde la perspectiva de las implicaciones para la juventud y las generaciones futuras.

Aun así, a raíz de lo que han supuesto las últimas crisis y especialmente la pandemia, es urgente adoptar un enfoque todavía más intensivo hacia este colectivo. Uno de los más afectados, vulnerable y con sensación de incertidumbre en cuanto a poder hacer realidad su proyecto de vida, con la vivienda y la ocupación como los dos principales retos a resolver y a los que debemos poner soluciones efectivas y ágiles. Es necesario, por lo tanto, establecer políticas que supongan un revulsivo en positivo a la realidad de la juventud menorquina.

→ Incluiremos una perspectiva joven en las políticas públicas de vivienda, instando al IBAVI a reducir el precio del alquiler de los pisos de protección oficial a un 25% máximo de los ingresos mensuales para la juventud y destinar exclusivamente a jóvenes una parte del parque de vivienda pública disponible.

→ Aumentaremos los programas y políticas activas de ocupación pública destinadas a jóvenes, como los programas Jóvenes Cualificados, los Talleres de Ocupación y los servicios de Itinerarios de Inserción para la orientación laboral y el acompañamiento al autoempleo y el emprendimiento, con presencia en toda la isla.

→ Ampliaremos la oferta educativa en la isla, tanto de estudios universitarios como de formación profesional y aprovecharemos la ampliación estructural de la sede de la UIB y las oportunidades y ventajas que supone la tecnología para diversificar la oferta de grados que se pueden cursar en la isla y con más presencia de profesorado. Ampliaremos la oferta formativa, especialmente en grados enfocados a la ocupación verde y ámbitos de elevada inserción laboral en la isla.

→ Lanzaremos una campaña para promocionar y dar pres-

tigio a la formación profesional enfocada a algunos de los lugares de trabajo más demandados y de futuro en Menorca.

→ Impulsaremos la creación de espacios de participación estudiantil, con la organización de un encuentro anual de delegados y delegadas de clase para intercambiar puntos de vista, detectar problemas comunes y diseñar soluciones de manera conjunta.

→ Impulsaremos la Feria FOCUS de Ocupación, ampliando el alcance y los contenidos y fomentándola como espacio que conecte los jóvenes y las jóvenes con los empleadores.

→ Pondremos en marcha acciones para mejorar el acceso a la información de la juventud de la isla, con el uso de manera intensiva de las diferentes herramientas tecnológicas al alcance y con la creación de canales específicos para jóvenes. Recuperaremos, también, el Punto de Información Joven en centros de secundaria y ampliaremos su presencia a otros espacios educativos, de formación y en la UIB, como espacio que permite poner al alcance de la juventud, con el estudio de manera cercana de información y opciones de consulta.

→ Crearemos iniciativas de divulgación, acompañamiento y formación que ayuden a la concienciación y a facilitar recursos y herramientas a los y las jóvenes en ámbitos sensibles como la salud sexual, el acoso, la lgtbifobia, la violencia de género o el consumo de drogas.

→ Reforzaremos los recursos, las funciones y el alcance del Injove como ente de referencia insular en políticas y acciones dirigidas a la juventud, especialmente su presencia en redes sociales.

→ Recuperaremos, reformulando y mejorando lo que sea necesario, los consultorios jóvenes, legal y social, creados en

2018 como una de las principales ventanas disponibles a los jóvenes para atender y ayudar a resolver sus dudas, consultas y necesidades.

→ Dedicaremos especiales esfuerzos y los recursos necesarios a la puesta en marcha de iniciativas de escucha y participación real y próxima de la juventud menorquina, que permita recoger las propuestas e inquietudes de los y las jóvenes de una manera más accesible y sencilla para conocer su realidad y poder dar respuesta a sus necesidades.

→ Haremos más intensiva la perspectiva joven en el diseño del transporte público de la isla y ampliaremos el servicio de bus noche más días de la semana.

→ Fomentaremos la participación activa de la juventud en el diseño de los talleres y acciones de difusión para ampliar el programa Salud Joven y su alcance para que también llegue a la UIB.

→ Velaremos para que todos los municipios dispongan de locales dedicados a los jóvenes, como los centros juveniles, con más disponibilidad y el equipamiento necesario.

→ Impulsaremos y diversificaremos la realización de actividades destinadas a jóvenes, como excursiones, visitas a lugares destacados de Menorca o la organización de eventos culturales, deportivos o de ocio.

→ Mejoraremos la gestión de la línea de subvenciones para entidades juveniles y prestamistas de servicios a la juventud, especialmente para hacer más accesible y ágil su presentación y para que la concesión sea a principios de año.

→ Continuaremos trabajando e invirtiendo en la mejora de las instalaciones juveniles públicas de la isla.

| BIENESTAR ANIMAL

Las administraciones de la isla debemos asumir nuestra responsabilidad en la atención a los animales. Menorca es pionera en la gestión ética del bienestar de los animales abandonados y apuesta por un modelo de centros de acogida gestionados por entidades protectoras sin ánimo de lucro, pero es necesario seguir avanzando.

→ Mejoraremos los convenios con las dos protectoras de animales de la isla para que los centros de acogida de Maó y Ciutadella puedan trabajar para dar una segunda oportunidad a todos los animales después de ser abandonados.

→ Promoveremos campañas de concienciación de los ciudadanos y ciudadanas para hacer ver la necesidad de esterilizar a los animales domésticos y evitar, así, camadas no deseadas y los posteriores abandonos.

→ Trabajaremos con los ayuntamientos de la isla para avanzar en el control ético de las colonias de gatos sin propietario conocido, mediante el método de captura, esterilización y retorno del gato a su hábitat. El control de la población mediante la esterilización es la única manera de resolver la problemática de la sobrepoblación de gatos, que puede llegar a generar un problema de salubridad pública y molestias a los vecinos.

→ Trabajaremos, de acuerdo con las dos protectoras de animales de Menorca, en la construcción de un quirófano en la isla para que se puedan llevar a cabo las esterilizaciones de los gatos de las colonias y de los perros y los gatos abandonados que pasan por los centros de acogida.

| **HERRAMIENTAS DE GOBIERNO**

→ En Menorca queremos decidir los menorquines

El Consell se ha ido convirtiendo de manera progresiva en el gobierno de Menorca. Hemos avanzado mucho, tanto en cuanto a la capacidad competencial como de financiación de los servicios públicos, pero la ambición histórica de autogobierno de Menorca y la necesidad de definir de manera autónoma y suficiente el modelo social y económico que queremos exige que continuemos progresando en el desarrollo efectivo de las potencialidades competenciales del Estatuto.

La lealtad institucional tiene que ser la base de las relaciones entre los distintos estamentos de la estructura política de nuestra comunidad. La voluntad de cooperación tiene que ser la guía sobre la que debemos centrar la actividad en todas las instituciones. Y la coordinación tiene que ser el cimiento de toda la actividad política. Esta función de coordinación corresponde al Govern de les Illes Balears, que debe poder ejercer con eficiencia el papel que le otorga el Estatuto, velando por el equilibrio económico y territorial y los intereses generales y comunes de la comunidad autónoma.

A partir del respeto a estos principios, el Consell de Menorca debe poder ejercer de manera plena y autónoma la potestad reglamentaria que le otorga el Estatuto, que tiene que ser respetada por el Gobierno en sus iniciativas legislativas.

→ Continuaremos trabajando para ejercer con plena autonomía política las competencias que el Estatuto determina como propias del Consell, en toda su extensión. Y seguiremos desarrollando también de manera plena las determinaciones reglamentarias vinculadas a ellas. Lo haremos desde el máximo respeto a la capacidad de coordinación del Govern, pero sin ningún otro control que aquellos que vienen determinados por la legalidad.

→ Reivindicaremos la suficiencia financiera en las materias transferidas al Consell.

→ Impulsaremos de manera prioritaria la revisión de los costes económicos inherentes a las transferencias en materia de agricultura, de juventud y, de manera especial, las de carreteras y la de transporte público.

→ Impulsaremos el traspaso ordenado y progresivo o la delegación de aquellas competencias donde el Estatuto permite la atribución de las funciones ejecutivas de las mismas a los consells, como por ejemplo los recursos hídricos. Lo haremos desde la lealtad más respetuosa, pero también a partir de la máxima ambición política, convencidos como estamos de la capacidad de las menorquinas y los menorquines para decidir y ejercer nuestro propio destino.

→ Impulsaremos los mecanismos de cogestión o cogobernanza previstos en la Ley de Menorca Reserva de Biosfera para ejercer las funciones de gestión en relación con las zonas núcleo de la Reserva de Biosfera y, de manera especial, el parque natural de S'Albufera.

→ Exploraremos todos los mecanismos posibles de descentralización efectiva en favor del Consell, como las demandas de gestión en aquellas materias donde la proximidad añade un valor de eficiencia. Entre las demandas de gestión prioritarias, estableceremos las de gestión de las ayudas al alquiler, la gestión del parque público de viviendas del IBAVI y el transporte escolar.

→ Impulsaremos el papel del Consell como institución de gobierno de la Comunidad Autónoma con el ejercicio en el ámbito insular de la gestión ordinaria de determinadas materias en nombre y por delegación del Govern y a partir de su dirección, como por ejemplo las funciones que actualmente ejerce el delegado de Educación, evitando siempre duplicidades.

→ **Los ayuntamientos**

Los ayuntamientos son la pieza capital de nuestra estructura institucional, la Administración más próxima a las ciudadanas y los ciudadanos y la mejor valorada a todos los efectos por ellos.

→ Reforzaremos su capacidad competencial, política, administrativa y financiera.

→ Avanzaremos en la descentralización política de Menorca, con el impulso del ejercicio por parte de los municipios de todas aquellas políticas y capacidades de gestión insulares donde la proximidad añade un valor de eficiencia y proximidad.

→ Reforzaremos las capacidades de cooperación y coordinación entre los ayuntamientos y de éstos con el Consell.

→ Incrementaremos las competencias de la Junta de Alcaldes, que se ha demostrado desde siempre como un eficaz instrumento de diálogo y de acuerdo. La Junta de Alcaldes ha permitido avanzar en la implantación de políticas comunes y de servicios mancomunados o compartidos que han favorecido la eficiencia administrativa, la racionalización de los recursos y, sobre todo, la calidad de vida y el bienestar de las ciudadanas y los ciudadanos, así como el acceso a los servicios con igualdad de oportunidades.

→ Con toda la fuerza de Menorca

Las consecuencias sociales y económicas de la pandemia y de la guerra nos han demostrado que, si hemos sido capaces de superar tantas adversidades, ha sido gracias a la fortaleza y la cohesión de nuestra sociedad. Pero también ha sido gracias al esfuerzo compartido y solidario de España y de Europa.

Esto nos ha reafirmado en la convicción de que Menorca no puede ser ni debe querer ser una isla aislada, sino abierta en el mundo, solidaria. Una isla que quiere participar de manera activa y responsable en la toma de las decisiones que nos afectan. Debemos hacer valer la fuerza de nuestras convicciones colectivas. Debemos trabajar siempre y con energía para dar a entender nuestras necesidades particulares en los centros de decisión políticos y económicos españoles y europeos. Porque la condición insular de Menorca, así como los condicionantes demográficos, geográficos y ambientales de la isla, hacen que nuestras singularidades merezcan un tratamiento específico, diferenciado. Porque la igualdad no se consigue tratando a todo el mundo igual, sino atendiendo de manera equitativa a cada cual, procurando siempre el equilibrio. Si reclamamos comprensión y generosidad, es porque sabemos ser generosos y comprensivos. Debemos ser ambiciosos. Debemos querer hacer valer nuestra voz y capacidad de decisión en todos los foros, ante el Govern de les Illes Balears, el de España y en Europa. Solo quien sabe cuáles son sus fuerzas es capaz de emplearlas bien.

→ Promoveremos, de acuerdo con el Gobierno de España, que la Unión Europea reconozca la especificidad de nuestra condición insular.

→ Impulsaremos que el gran avance que significa el reconocimiento que hace la nueva Política Agraria Común (PEC) de la incidencia de la insularidad sobre la problemática agrícola y ganadera de Menorca, represente una efectiva

compensación de los sobrecostos extraordinarios de las explotaciones menorquinas.

→ Impulsaremos, de acuerdo con el Gobierno de España, la supresión por parte de la Unión Europea de la regla de minimis, que pone un techo a las ayudas al transporte de mercancías, en beneficio de la competitividad de las empresas.

→ Promoveremos la inclusión en el Régimen Especial de las Islas Baleares del principio de doble insularidad, de manera especial para nuestras empresas y el transporte.

→ Continuaremos reivindicando ante el Gobierno de España la compensación equitativa de nuestra conectividad:

→ Con la revisión y la mejora de las condiciones de capacidad, frecuencias, horarios y precio de las declaraciones de obligaciones de servicio público tanto para las conexiones entre islas como con Madrid.

→ Con la mejora de las conexiones, horarios y el precio de los billetes con Barcelona, sobre todo y especialmente en invierno, pero también con las principales capitales continentales.

→ Continuaremos reclamando un papel decisivo en la planificación y la gestión de nuestras principales infraestructuras. Así como participamos de las decisiones sobre todo aquello que afecta a nuestros puertos, también debemos poder ser decisivos en la planificación y la gestión del aeropuerto.

PSOE
/

www.ambtufeimmenorca.com